

Uniwersytet Rzeszowski

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport Samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Rzeszowski

al. T. Rejtana 16c

35-959 Rzeszów

Kolegium Nauk Humanistycznych

Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa

al. T. Rejtana 16c

35-959 Rzeszów

Nazwa ocenianego kierunku studiów: filologia polska

1. Poziom/y studiów: studia I i II stopnia
2. Forma/y studiów: studia stacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}
literaturoznawstwo, językoznawstwo, nauki o kulturze i religii

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

Studia I stopnia

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
literaturoznawstwo	108	60

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	językoznawstwo	63	35
2.	nauki o kulturze i religii	9	5

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

Studia II stopnia

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
literaturoznawstwo	72	60

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	językoznawstwo	42	35
2.	nauki o kulturze i religii	6	5

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Studia I stopnia

OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Obowiązuje od roku akademickiego 2019/2020

Nazwa kierunku studiów		Filologia polska
Poziom studiów		Studia pierwszego stopnia
Profil studiów		Ogólnoakademicki
Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomów 6 - 7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia dla poziomów 6 – 7 określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 2218) w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 – 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.		
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
Wiedza. Absolwent:		
K_W01	ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filologii polskiej w relacji do innych nauk humanistycznych oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej w obrębie właściwej specjalności	P6S_WG
K_W02	zna i właściwie stosuje podstawową terminologię filologiczną w języku polskim właściwą dla danej specjalności, rozumie jej źródła oraz zastosowanie w pokrewnych dyscyplinach naukowych	P6S_WG
K_W03	ma uporządkowaną wiedzę ogólną z zakresu głównych kierunków w obrębie subdyscyplin filologicznych takich jak: 1. Literaturoznawstwo 2. Językoznawstwo oraz 3. Nauki o kulturze i religii (także z uwzględnieniem kultury popularnej oraz mediów)	P6S_WG
K_W04	ma podstawowe rozeznanie w problematyce metodologii nauk humanistycznych	P6S_WG
K_W05	ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie	P6S_WG

	dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla danej specjalności: nowe zjawiska w języku polskim, w literaturze i kulturze polskiej oraz językoznawstwie polskim i ogólnym	
K_W06	zna i rozumie główne nurty badań nad językiem studiowanej specjalności w kontekście diachronicznym i synchronicznym ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju i zróżnicowania regionalnego oraz społecznego, a także zna wybrane zagadnienia i umie właściwie stosować podstawowe pojęcia z zakresu pragmatyki	P6S_WG
K_W07	zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie literaturoznawstwa, językoznawstwa oraz nauki o kulturze i religii w obrębie właściwej specjalności	P6S_WG
K_W08	zna i rozumie główne nurty badań nad literaturą i kulturą polską z uwzględnieniem kontekstu literatury i kultury powszechnej	P6S_WK
K_W09	ma podstawową wiedzę o powiązaniach studiowanych dyscyplin w ramach kierunku studiów z innymi dyscyplinami naukowymi przede wszystkim w obszarze nauk humanistycznych, tj. historią, historią sztuki, filozofią oraz innymi kierunkami filologicznymi i naukami społecznymi	P6S_WK
K_W10	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego	P6S_WK
K_W11	orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym odnoszącym się do wszelkich wytworów kultury narodowej	P6S_WK
K_W12	ma uporządkowaną wiedzę na temat znaczenia edukacji filologicznej w kształtowaniu współczesnego człowieka, swobodnie poruszającego się w obszarach języka, kultury i literatury oraz ich rozwoju; zna podstawowe, ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów oraz podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	P6S_WK
Umiejętności. Absolwent:		
K_U01	potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje związane z dziedzinami naukowymi w obrębie studiowanej specjalności	P6S_UW
K_U02	posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych w zakresie dziedzin naukowych w obrębie studiowanej specjalności	P6S_UW

K_U03	potrafi dobrać metody i narzędzia badawcze oraz dokonać prezentacji opracowanych zagadnień, pozwalające na rozwiązanie problemów w zakresie dziedzin naukowych w obrębie studiowanej specjalności	P6S_UW
K_U04	umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze w zakresie języka polskiego oraz literatury i kultury narodowej, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	P6S_UW
K_U05	potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla dziedzin językoznawstwa, literaturoznawstwa, nauki o kulturze i religii w typowych sytuacjach profesjonalnych	P6S_UW
K_U06	potrafi krytycznie czytać teksty źródłowe, utwory literackie oraz akademickie teksty językoznawcze i literaturoznawcze oraz krytycznie odbierać wytwory kultury z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym	P6S_UW
K_U07	potrafi precyzyjnie, poprawnie logicznie i językowo wyrażać swoje myśli i poglądy w języku polskim oraz umie przedstawić argumenty na rzecz własnych poglądów, jak i poglądów innych autorów oraz potrafi formułować wnioski	P6S_UW
K_U08	potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie dziedzin nauki studiowanych w ramach specjalności (literaturoznawstwo, językoznawstwo, nauki o kulturze i religii)	P6S_UK
K_U09	ma podstawowe umiejętności obsługi komputera, programów i narzędzi komputerowych umożliwiających korzystanie z typowych elektronicznych baz danych (np. MAK BN, PBL), komunikatorów sieciowych (np. Skype), metod zdalnego studiowania (e-learning); ma podstawowe umiejętności obsługi komputerowych programów graficznych oraz programów służących do projektowania i przygotowywania do druku materiałów poligraficznych	P6S_UK
K_U10	posiada umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnych oraz prac pisemnych w języku polskim o charakterze ogólnym oraz naukowym (o różnych formatach, np. streszczenie, recenzja, praca roczna, praca licencjacka) w języku polskim, odnoszącym się do różnych dziedzin życia, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł; potrafi brać udział w debacie - przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich	P6S_UK

K_U11	ma umiejętności językowe w zakresie przynajmniej jednego obcego języka nowożytnego zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6S_UK
K_U12	potrafi wskazać mechanizmy funkcjonowania języka w szczegółowym odniesieniu do języka studiowanej specjalności i porównawczym odniesieniu do innych języków (głównie słowiańskich i indoeuropejskich)	P6S_UK
K_U13	potrafi współdziałać i pracować w grupie w ramach prac (także o charakterze interdyscyplinarnym) zespołowych przyjmując w niej różne role	P6S_UO
K_U14	zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności oraz rozumie perspektywę dalszego rozwoju - potrafi planować i realizować własny rozwój przez całe życie	P6S_UU
Kompetencje społeczne. Absolwent:		
K_K01	krytycznie ocenia posiadaną wiedzę i odbierane treści; uznaje znaczenie wiedzy z zakresu studiowanych dyscyplin w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów	P6S_KK
K_K02	korzysta z wytworów kultury narodowej, bierze udział w organizacji przedsięwzięć o charakterze popularyzatorskim; myśli i działa w sposób przedsiębiorczy	P6S_KO
K_K03	odpowiedzialnie pełni rolę zawodową, przestrzega zasad zawodowych oraz dba o dorobek i tradycje zawodu; ma świadomość znaczenia języka polskiego, literatury polskiej i kultury narodowej w kulturze europejskiej, rozumie zależność między jakością i poziomem uzyskanego narzędzia w postaci języka polskiego a jego/jej postrzeganiem jako osoby przez świat zewnętrzny	P6S_KR

OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Obowiązuje od roku akademickiego 2019/2020

Nazwa kierunku studiów		Filologia polska
Poziom studiów		Studia drugiego stopnia
Profil studiów		Ogólnoakademicki
Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomów 6 - 7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia dla poziomów 6 – 7 określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 2218) w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 – 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.		
Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
Wiedza. Absolwent:		
K_W01	ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej właściwą dla danej specjalności; wiedzę potrafi rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	P7S_WG
K_W02	zna na poziomie rozszerzonym terminologię filologiczną w języku polskim oraz ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę ogólną obejmującą terminologię używaną w obrębie właściwej specjalności, rozumie jej źródła oraz zastosowanie w pokrewnych dyscyplinach naukowych	P7S_WG
K_W03	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę ogólną z zakresu głównych kierunków w obrębie subdyscyplin filologicznych, takich jak: 1. Literaturoznawstwo 2. Językoznawstwo oraz 3. Nauki o kulturze i religii (także z uwzględnieniem kultury popularnej oraz mediów)	P7S_WG
K_W04	ma pogłębione rozeznanie w problematyce metodologii nauk humanistycznych oraz zna większość kryteriów oceny wartości szkół badawczych (w takich dziedzinach jak literaturoznawstwo, językoznawstwo, nauki o kulturze i religii)	P7S_WG
K_W05	zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych	P7S_WG

	w zakresie literaturoznawstwa, językoznawstwa polskiego oraz kulturoznawstwa narodowego	
K_W06	ma szczegółową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanej specjalności: nowe zjawiska w języku polskim, w literaturze i kulturze polskiej oraz językoznawstwie polskim i ogólnym	P7S_WG
K_W07	zna i rozumie większość nurtów badań nad językiem polskim w kontekście diachronicznym i synchronicznym ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju i zróżnicowania regionalnego oraz społecznego	P7S_WG
K_W08	ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanej specjalności z innymi dziedzinami naukowymi w obszarze nauk humanistycznych, tj. historią, historią sztuki, filozofią oraz innymi kierunkami filologicznymi, a także naukami społecznymi, pozwalającą na integrowanie perspektyw właściwych dla kilku dyscyplin naukowych; zna podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	P7S_WK
K_W09	zna i rozumie większość nurtów badań nad literaturą polską oraz kulturą narodową z uwzględnieniem kontekstu literatury powszechnej oraz kultury	P7S_WK
K_W10	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej	P7S_WK
K_W11	dobrze orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym odnoszącym się do wszelkich wytworów kultury narodowej	P7S_WK
Umiejętności. Absolwent:		
K_U01	potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje związane z dziedzinami naukowymi w obrębie właściwej specjalności oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy	P7S_UW
K_U02	potrafi ze znaczną precyzją i wzorową poprawnością logicznie i językowo wyrażać swoje myśli i poglądy w języku polskim	P7S_UW
K_U03	umie samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze w zakresie języka polskiego oraz literatury polskiej i kultury narodowej, a także podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową	P7S_UW
K_U04	posiada umiejętność integrowania wiedzy z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, nauki o kulturze	P7S_UW

	i religii w nietypowych, a także skomplikowanych sytuacjach profesjonalnych	
K_U05	potrafi rozpoznać, krytycznie analizować i interpretować różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla studiów z zakresu studiowanej specjalności (literaturoznawstwo, językoznawstwo, nauki o kulturze i religii), stosując oryginalne podejścia, uwzględniające najnowsze osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego oraz miejsca w procesie historyczno- kulturowym	P7S_UW
K_U06	posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów; potrafi formułować wnioski, a także tworzyć syntetyczne podsumowania	P7S_UK
K_U07	ma zaawansowane umiejętności obsługi komputera, programów i narzędzi komputerowych umożliwiających korzystanie z typowych elektronicznych baz danych (np. MAK BN, PBL), komunikatorów sieciowych (np. Skype), metod zdalnego studiowania (e-learning); ma zaawansowane umiejętności obsługi komputerowych programów służących do edycji tekstów	P7S_UW
K_U08	potrafi prowadzić debatę; samodzielnie przygotować i przedstawić wystąpienie ustne w języku polskim na wybrany temat na podstawie tekstów źródłowych oraz posiada umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych w języku polskim (w tym naukowych o różnych formatach, np. praca magisterska) o charakterze szczegółowym, odnoszącym się do różnych dziedzin życia, z wykorzystaniem pogłębionych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	P7S_UK
K_U09	ma umiejętności językowe w zakresie przynajmniej jednego obcego języka nowożytnego, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P7S_UK
K_U10	posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów w zakresie dziedzin naukowych w obrębie właściwej specjalności	P7S_UW
K_U11	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role: kierować pracą zespołu, współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych	P7S_UO
K_U12	zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności i rozumie perspektywę dalszego rozwoju; potrafi planować i realizować własny rozwój przez całe życie oraz ukierunkowywać innych w tym zakresie	P7S_UU

Kompetencje społeczne. Absolwent:		
K_K01	krytycznie ocenia posiadaną wiedzę i odbierane treści; uznaje znaczenie wiedzy z zakresu studiowanych dyscyplin w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów	P7S_KK
K_K02	korzysta z wytworów kultury narodowej, bierze udział w organizacji przedsięwzięć o charakterze popularyzatorskim oraz myśli i działa w sposób przedsiębiorczy	P7S_KO
K_K03	odpowiedzialnie pełni rolę zawodową, uwzględniając zmieniające się potrzeby społeczne; przestrzega zasad etyki zawodowej, podejmuje również działania na rzecz przestrzegania tych zasad; dba o dorobek i tradycje pełnionego zawodu; ma świadomość znaczenia języka polskiego, literatury polskiej i kultury narodowej w kulturze europejskiej rozumie zależność między jakością i poziomem uzyskanego narzędzia w postaci języka polskiego a jego/jej postrzeganiem jako osoby przez świat zewnętrzny	P7S_KR

Efekty uczenia się w ramach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela zostały uregulowane *Zarządzeniem nr 73/2019 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie organizacji i prowadzenia na Uniwersytecie Rzeszowskim kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela* ([Zarządzenie nr 73/2019 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie organizacji i prowadzenia na Uniwersytecie Rzeszowskim kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela](#)).

**Efekty uczenia się w ramach kształcenia przygotowującego
do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotu,
nauczyciela prowadzącego zajęcia**

I. OGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol	Ogólne efekty uczenia się
Po zakończeniu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela absolwent w zakresie wiedzy zna i rozumie :	
NW1	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących
NW2	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne
NW3	rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów;
NW4	normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, w różnego typu ośrodkach wychowawczych oraz kształceniu ustawicznym)

NW5	zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji
NW6	zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania
NW7	sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej
NW8	strukturę i funkcje systemu oświaty - cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji
NW9	podstawy prawne systemu oświaty niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych
NW10	prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością
NW11	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy
NW12	procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia
NW13	podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy, zasady emisji głosu, podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi
NW14	treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem
NW15	metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu lub prowadzenie zajęć, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
NU1	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów
NU2	adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno- komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych
NU3	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym
NU4	projektować i realizować programy nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów
NU5	projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli
NU6	tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia
NU7	podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów
NU8	rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów

NU9	skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów
NU10	wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem
NU11	monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły
NU12	pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z o doświadczeniem migracyjnym, pochodzących ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub ograniczoną znajomością języka polskiego
NU13	odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku
NU14	skutecznie realizować działania wspomagające uczniów w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych
NU15	poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu
NU16	posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu
NU17	udzielać pierwszej pomocy
NU18	samodzielne rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
NK1	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka
NK2	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej
NK3	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią
NK4	podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej
NK5	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska
NK6	projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji
NK7	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej

Szczegółowe efekty uczenia się dla poszczególnych grup zajęć w ramach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela znajdują się w załączniku 1 do *Zarządzenia nr 73/2019 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie organizacji i prowadzenia na Uniwersytecie Rzeszowskim kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela* ([Załącznik nr 1](#)).

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Janusz Pasterski	prof. dr hab./ profesor/ Dyrektor Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa
Elżbieta Mazur	dr hab./ prof. UR/ Zastępca Dyrektora ds. dydaktycznych, kierownik Zespołu Programowego kierunku filologia polska
Anna Jamrozek-Sowa	dr hab./ prof. UR/ Zastępca Dyrektora ds. ogólnych i naukowych, członek Zespołu Programowego kierunku filologia polska
Alicja Jakubowska-Ożóg	prof. dr hab./ profesor/ członek Zespołu Programowego kierunku filologia polska
Wioletta Kochmańska	dr hab./ prof. UR/ członek Zespołu Programowego kierunku filologia polska
Małgorzata Kułakowska	dr/ adiunkt/ członek Zespołu Programowego kierunku filologia polska, Dyrektor Centrum Polonijnego

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	4
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	14
Prezentacja uczelni	16
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	17
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	17
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	28
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	40
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	50
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	59
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	66
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	70
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	75
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	82
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	84
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	90
Część III. Załączniki	92
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	92
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	107

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Rzeszowski (UR) został utworzony na mocy ustawy uchwalonej 7 czerwca 2001 r. przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w wyniku połączenia Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie, Filii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz Wydziału Ekonomii Akademii Rolniczej w Krakowie. Jest to największa uczelnia w południowo-wschodniej Polsce, zatrudniająca blisko 2100 osób, w tym ponad 1300 nauczycieli akademickich, kształcąca ponad 16 tys. studentów na 58 kierunkach studiów. Uczelnia posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego w 6 dyscyplinach naukowych oraz stopnia doktora w 18 dyscyplinach.

Kolegium Nauk Humanistycznych jest jedną z czterech dziedzinowych jednostek organizacyjnych UR, utworzonych po przeprowadzonej w 2019 roku reorganizacji, prowadzącą działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. KNH kształci obecnie na studiach pierwszego, drugiego stopnia i jednolitych studiach magisterskich 2204 studentów na 19 kierunkach (stan na 31 grudnia 2020 r.). Posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinach: archeologia, historia, literaturoznawstwo i językoznawstwo oraz stopnia doktora w dyscyplinach: archeologia, historia, filozofia, literaturoznawstwo, językoznawstwo, sztuki muzyczne, sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa (wcześniej Instytut Filologii Polskiej) należy do najstarszych jednostek organizacyjnych UR, a jego początki sięgają roku 1963. Ponad półwieczną historię Instytutu tworzyli wybitni badacze literatury i języka, m.in. profesorowie Stanisław Frycie, Stefan Reczek, Stanisław Grzeszczuk, Piotr Żbikowski, Krzysztof Dmitruk. Obecnie w Instytucie zatrudnionych jest 44 pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych, w tym 8 profesorów z tytułem naukowym, 24 doktorów habilitowanych na stanowiskach profesorów uczelni, 11 doktorów i 1 magister. Filologia polska jest w IPiD kierunkiem wiodącym.

Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych w wyniku oceny przeprowadzonej w 2018 r. nadał Wydziałowi Filologicznemu UR (funkcjonującemu w strukturze UR do roku 2019) kategorię A.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni, oczekiwania formułowane wobec kandydatów, oferowane specjalności

Koncepcja kształcenia na kierunku filologia polska wiąże się z misją i strategią rozwoju Uniwersytetu Rzeszowskiego, ponieważ podstawowymi obszarami działalności Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa są: dydaktyka akademicka na najwyższym poziomie, działalność naukowa, w którą aktywnie włączani są studenci, a także działalność popularyzatorska i efektywna współpraca z otoczeniem zewnętrznym. Zgodnie z założeniami, określonymi w Strategii Rozwoju Uniwersytetu Rzeszowskiego na lata 2013-2020, przyjętymi w Uchwale nr 123/05/2013 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z 23 maja 2013 r., jak również przedstawionymi w Uchwale nr 59/03/2021 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Uniwersytetu Rzeszowskiego na lata 2021-2030, proces kształcenia na kierunku filologia polska jest ściśle związany z prowadzonymi badaniami naukowymi, umożliwiając studentom studiów I i II stopnia udział w badaniach realizowanych przez kadrę naukowo-dydaktyczną Instytutu.

Studia na kierunku filologia polska pozwalają na uzyskanie rzetelnej i szczegółowej wiedzy o literaturze, języku oraz kulturze, a także nabycie kompetencji zawodowych. Istotą programu kształcenia na filologii polskiej jest bowiem możliwość wyboru specjalności nauczycielskiej lub edytorstwa na studiach I stopnia oraz kontynuowanie specjalności nauczycielskiej lub wybór ścieżki związanej z edytorstwem albo specjalności asystent kadr zarządzających i elit politycznych na studiach II stopnia, gwarantujących rozszerzenie i uzupełnienie wiedzy. Podkreślić warto, że na studiach II stopnia studenci mogą wybrać odpłatnie drugą, dodatkową, nienauczyielską specjalność. Polonistykę rzeszowską wyróżnia zaangażowanie kadry naukowej w prowadzone badania, a także wszechstronne doświadczenie dydaktyczne nauczycieli akademickich oraz aktywna postawa studentów, ambitnie wchodzących, zgodnie z oczekiwaniami formułowanymi wobec kandydatów, w przestrzeń edukacyjną i badawczą. Optymalne warunki studiowania zapewnia nowoczesna infrastruktura Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa, a także możliwość odbywania przez studentów atrakcyjnych praktyk zawodowych. Oferta dydaktyczna odpowiada na potrzeby rynku pracy, spełniając oczekiwania studentów w zakresie zdobycia kwalifikacji zawodowych do nauczania języka polskiego, do pracy w instytucjach kultury, redakcjach, wydawnictwach albo biurach lub urzędach.

Idea kształcenia studentów filologii polskiej jest zatem zbieżna z misją określoną w Strategii Rozwoju Uniwersytetu Rzeszowskiego, odnoszącą się do społecznych ról i obszarów jego funkcjonowania – naukowego, dydaktycznego i kulturotwórczego, istotnych dla Podkarpacia, kraju, Europy, realizowanych „w zgodzie z fundamentalnymi wartościami, zasadami i normami postępowania utrwalconymi w tradycji uniwersyteckiej”.

1.2. Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową, w tym z głównymi kierunkami działalności naukowej prowadzonej w uczelni w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany oraz z najważniejszymi osiągnięciami naukowymi uczelni w tym zakresie z ostatnich 5 lat będącymi wynikiem tej działalności (kategoria naukowa, prestiżowe publikacje, granty, nagrody, awanse naukowe), a także sposoby wykorzystania wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów, jak również w procesie jego realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zdobywania przez studentów kompetencji badawczych i udziału w badaniach

Studia na kierunku filologia polska mają profil ogólnoakademicki, a program studiów jest powiązany z prowadzonymi w uczelni przez pracowników Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa badaniami naukowymi w obszarze dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Zakłada on realizację efektów uczenia w dyscyplinach: literaturoznawstwo (dyscyplina wiodąca), językoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii (dyscypliny dodatkowe). Badania naukowe priorytetowe, oddziałujące na dydaktykę akademicką, realizowane w Instytucie koncentrują się wokół zagadnień: badania literatury i czasopiśmiennictwa epok staropolskich i polskiego oświecenia oraz form gatunkowych; literatura polska XIX wieku, mity i legendy narodowe oraz problemy i konteksty edukacji polonistycznej; problemy i konteksty literatury i kultury polskiej XX i XXI wieku oraz zagadnienia teoretycznoliterackie i kultury mediów; onomastyczne, lingwistyczno-kulturowe i pragmatyczne badania polszczyzny w aspekcie synchronicznym i diachronicznym.

Rezultaty i wyniki badań mają istotny wpływ na modyfikację i aktualizowanie programu studiów ocenianego kierunku. Nowe badania z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa i kulturoznawstwa pozwoliły np. na poszerzenie oferty wykładów monograficznych (kursowych) na studiach I stopnia oraz realizowanych równolegle z seminariami magisterskimi na pierwszym roku studiów II stopnia. Wpłynęło to efektywnie na zainteresowanie studentów badaniami naukowymi oraz umożliwiło wybór seminariów dyplomowych: licencjackich i magisterskich, zgodnych z zainteresowaniami, pozwalających studentom prowadzić badania naukowe pod kierunkiem promotora i opiekuna naukowego. Uwzględniając oczekiwania studentów filologii polskiej zainteresowanych najnowszymi badaniami w obszarze dyscyplin naukowych, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, aktualizacji podlegają treści programowe przedmiotów ujętych w modułach literaturoznawczym i językoznawczym, wiedzy o kulturze, metodologii, a także grupa przedmiotów do wyboru, zarówno na studiach I, jak i II stopnia. Pozwala to na doskonalenie warsztatu badacza literatury, metodologicznego, sztuki interpretacji, poznanie najnowszych metod badań, warunkuje zapoznanie studentów z rozwojem systemu językowego oraz terytorialnym i socjologicznym zróżnicowaniem polszczyzny, a także zapewnia orientację w badaniach z teorii kultury. Podkreślić trzeba znaczenie badań w obrębie specjalności, czyli nad edukacją polonistyczną dla studentów polonistyki nauczycielskiej, oraz tekstologiczne i związane ze sztuką książki, jak również edytorstwem historycznym dla specjalności edytorstwo, a także te obejmujące pragmatykę językową oraz mediolingwistyczne dla specjalności asystent kadr zarządzających i elit politycznych. Inspirowanie studentów przez prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku filologia polska do badań własnych znajduje odzwierciedlenie w licznych udziałach studentów w konferencjach naukowych, publikowaniu wyników badań, a także podejmowaniu po ukończeniu filologii polskiej kształcenia na studiach doktoranckich Wydziału Filologicznego UR i w Szkole Doktorskiej UR.

Systematycznej aktualizacji, ze względu na zależność między prowadzonymi w jednostce badaniami naukowymi a nabywaniem kompetencji badawczych przez studentów, podlegają sylabusy uwzględniające najnowszą literaturę przedmiotu i prace naukowe opublikowane w ostatnich latach przez nauczycieli akademickich, zatrudnionych na stanowiskach badawczo-dydaktycznych.

W latach 2015-2021 w IPiD nastąpił dynamiczny rozwój kadry badawczo-dydaktycznej, co pozwala na planowanie zajęć dydaktycznych na kierunku filologia polska zgodnie z prowadzonymi badaniami naukowymi, a także zapewnienie obsady przez osoby o wysokich kompetencjach merytorycznych i wszechstronnych umiejętnościach dydaktycznych.

W okresie tym pracownicy Instytutu otrzymali wiele nagród, m.in. dr hab. Jan Wolski, prof. UR – Nagrodę Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie za rok 2019, dr hab. Anna Jamrozek-Sowa, prof. UR – Euclides da Cunha Commemorative Medal przyznany przez Brazylijską Akademię Literatury (2020), dr hab. Mariusz Chrostek, prof. UR – nagrodę specjalną za książkę *Złote lata polonistyki lwowskiej (1919-1939)* w Konkursie o Nagrodę Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych im. ks. Edwarda Pudełki podczas 20. Poznańskich Dni Książki nie tylko Naukowej (2016). Ponadto zostali uhonorowani Nagrodami Rektora UR I stopnia: prof. dr hab. Grażyna Filip, prof. dr hab. Alicja Jakubowska-Ożóg,

prof. dr hab. Marek Nalepa i prof. dr hab. Jolanta Pasterska oraz II stopnia: dr hab. Arkadiusz Luboń, prof. UR.

W ostatniej ocenie parametrycznej Wydział Filologiczny Uniwersytetu Rzeszowskiego otrzymał kategorię naukową A. Pracownicy IPID realizowali dwa własne granty naukowe, zaś dziewięcioro z nich uczestniczyło jako wykonawcy w innych projektach grantowych.

Dane dotyczące kluczowych publikacji oraz grantów zostały przedstawione w opisie kryterium 4.

1.3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Analiza zgodności programów studiów na kierunku filologia polska o specjalności edytorstwo i nauczycielskiej (na studiach I i II stopnia) oraz o specjalności asystent kadr zarządzających i elit politycznych (na studiach II stopnia) z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego i oczekiwaniami rynku pracy dokonywana jest we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Źródłem pozyskiwania opinii interesariuszy wewnętrznych są m.in. informacje uzyskane w trakcie spotkań, w których uczestniczą studenci, nauczyciele akademicy oraz koordynatorzy praktyk programowych. W strukturze Instytutu najpierw działała Rada Programowa, a od 2019 roku Zespół Programowy kierunku filologia polska, w skład którego oprócz nauczycieli akademickich, przedstawicieli dyscyplin – wiodącej i pozostałych dla kierunku filologia polska, wchodzi przedstawiciel studentów. Cyklicznie odbywają się zebrania zespołu, na które zapraszani są także przedstawiciele rad roczników, specjalności i zainteresowani studenci. Charakter ciągły, wciąż poszerzany, ma współpraca zespołu programowego z interesariuszami zewnętrznymi. W roku akad. 2020/2021 powołana została siedmioosobowa Rada Interesariuszy Zewnętrznych kierunku filologia polska, którą tworzą dyrektorzy szkół, nauczyciele poloniści, reżyser pedagog, prezes wydawnictwa oraz specjalista z zakresu komunikacji, PR i zarządzania marką. Interesariusze zewnętrzni, w tym członkowie rady biorą udział m.in. w pracach na rzecz oceny i doskonalenia programów studiów w kontekście ich dostosowania do potrzeb rynku pracy.

Warto podkreślić, że IPID współpracował w latach 2015-2020 (i kontynuuje współpracę w roku 2021) z dyrektorami kilkunastu szkół i kilku wydawnictw, placówkami edukacji nauczycieli, bibliotekami, teatrami, właścicielami firm z branży PR, przedstawicielami lokalnych władz i struktur samorządowych oraz nauczycielami polonistami różnych typów szkół z woj. podkarpackiego, którzy włączają się w proces zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia. Opinie uzyskane od interesariuszy zewnętrznych doprowadziły do modyfikacji programu kształcenia na specjalności edytorstwo: na studiach I stopnia poszerzono propozycje przedmiotów do wyboru o przedmioty: organizacja pracy i marketing w wydawnictwie oraz rynek wydawniczy w Polsce, natomiast na studiach II stopnia wprowadzono jako obowiązkowy dla specjalności edytorstwo przedmiot: rynek wydawniczy w Polsce.

Interesariusze zewnętrzni mieli również wpływ na opracowanie nowych harmonogramów studiów na kierunku filologia polska o specjalności nauczycielskiej, zgodnych z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela* (tj. Dz.U. z 2021 r., poz.890). Kształcenie studentów specjalności nauczycielskiej na kierunku filologia polska rozpoczyna się od pierwszego semestru studiów I stopnia realizacją modułu psychologiczno-pedagogicznego, a później dydaktycznego, w którym na stałe wprowadzono przedmiot warsztaty metodyczne. Na studiach II stopnia w zakresie specjalności nauczycielskiej obok warsztatów metodycznych wprowadzono przedmiot: kompetencje nauczyciela polonisty.

Ponadto w roku akad. 2019/2020 podjęto starania organizacyjne umożliwiające studentom filologii polskiej studiów I stopnia udział w zajęciach prowadzonych w języku angielskim. Warto nadmienić, że od roku akad. 2020/2021 w ofercie kształcenia znajduje się przedmiot o charakterze fakultatywnym: literatura popularna/ Popular Literatur (prowadzony w j. angielskim). W roku akad.

2020/2021 w j. angielskim prowadzony będzie jeden z wykładów monograficznych do wyboru (Censorship in Literature and Culture). Służy to umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, nabywaniu przez studentów filologii polskiej dodatkowych kompetencji, ważnych na rynku pracy.

W Instytucie Polonistyki i Dziennikarstwa na potrzeby doskonalenia programów kształcenia zgodnie z oczekiwaniami rynku pracy przeprowadza się corocznie, a na specjalności nauczycielskiej – po każdym semestrze, ocenę jakości praktyk zawodowych odbywanych przez studentów filologii polskiej. Analizowane są pisemne opinie i wnioski opiekunów praktyk – interesariuszy zewnętrznych – reprezentujących właściwe dla danej specjalności (szkoły lub instytucje), a także notatki hospitacyjne z przebiegu praktyk i dzienniki praktyk prowadzone przez studentów odbywających praktyki zawodowe. Pomocna w zakresie modyfikacji programów studiów jest również analiza sprawozdań z praktyk sporządzona przez koordynatorów.

Proponowane specjalności odpowiadają potrzebom rynku pracy. Uniwersytet Rzeszowski jest obecnie jedyną uczelnią na Podkarpaciu kształcąca nauczycieli języka polskiego na studiach I i II stopnia, nadającą uprawnienia do nauczania języka polskiego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. W ostatnich latach obserwuje się wzrastające zapotrzebowanie na nauczycieli polonistów. W Rzeszowie i na Podkarpaciu działają uznane wydawnictwa i zakłady poligraficzne, a także redakcje, otwarte na zatrudnienie absolwentów specjalności edytorstwo na różnych stanowiskach. Urzędy i biura, funkcjonujące w strukturach samorządowych, oferują zatrudnienie w charakterze asystenta kadr zarządzających. Proponowane na kierunku filologia polska specjalności i przyjęta koncepcja kształcenia, wynikają z obserwacji rynku pracy w regionie i uwzględniają specyfikę oraz oczekiwania studentów w zakresie realizacji efektów uczenia się, a także odpowiadają na potrzeby pracodawców w zakresie wymaganych od absolwentów kompetencji zawodowych.

1.4. Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Absolwent(ka) kierunku filologia polska studiów I stopnia posiada wiedzę ogólnohumanistyczną oraz wiedzę szczegółową z zakresu literatury, języka i kultury polskiej. Ma świadomość konieczności czerpania z dorobku różnych dziedzin humanistyki, ukazującego świat całościowo, jest przygotowany(a) do aktywnego funkcjonowania we współczesnym świecie. Posiada umiejętności badania tekstu literackiego, wypowiedzi językowej, tekstu kultury, korzystania z bibliografii ogólnych i specjalnych oraz poprawnego redagowania historycznoliterackich, krytycznoliterackich, eseistycznych oraz naukowych form wypowiedzi. Rozumie procesy historycznojęzykowe, poprawnie posługuje się językiem polskim, krytycznie analizuje różne teksty literatury i kultury.

Istotą programu studiów na kierunku filologia polska studiów I stopnia jest możliwość wyboru specjalności nauczycielskiej albo ścieżki kształcenia związanej z edytorstwem, co pozwala na rozszerzenie i uzupełnienie wiedzy.

Absolwent(ka) specjalności nauczycielskiej ma przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne i częściowe przygotowanie dydaktyczne w zakresie nauczania języka polskiego. W celu osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela konieczne jest kontynuowanie specjalności nauczycielskiej na studiach drugiego stopnia.

Absolwenci specjalności nauczycielskiej studiów I stopnia mogą pracować w instytucjach kultury.

Absolwent(ka) specjalności edytorstwo zdobywa umiejętności i wiedzę z podstaw poligrafii współczesnej oraz zagadnień poprawności językowej. Absolwenci filologii polskiej o specjalności edytorstwo są przygotowani do podjęcia pracy w różnego typu wydawnictwach (naukowych, komercyjnych), zakładach poligraficznych i redakcjach (na stanowiskach technicznych).

Absolwent(ka) kierunku filologia polska jest przygotowany(a) do podjęcia studiów II stopnia i ma możliwość wyboru specjalności nauczycielskiej albo ścieżek kształcenia: edytorstwo lub asystent kadr zarządzających i elit politycznych, pozwalających na rozszerzenie i uzupełnienie wiedzy.

Absolwent(ka) kierunku filologia polska po ukończeniu studiów II stopnia posiada poszerzoną wiedzę ogólnohumanistyczną oraz wiedzę szczegółową z zakresu literatury, języka i kultury polskiej. Zdobyta wiedza, umiejętności i kompetencje umożliwiają absolwentowi(ce) filologii polskiej sprostanie wyzwaniom zawodowym na rynku pracy, a także realizację aspiracji naukowych poprzez podejmowanie zadań badawczych.

Program studiów na specjalności nauczycielskiej optymalnie łączy zagadnienia literacko-kulturowe oraz językowe z metodyką. Absolwenci studiów II stopnia o specjalności nauczycielskiej mają przygotowanie uprawniające do wykonywania zawodu nauczyciela języka polskiego w każdym typie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, a także do podjęcia różnych form pracy pozalekcyjnej w szkołach i instytucjach kultury.

Ścieżka kształcenia z zakresu edytorstwa przygotowuje absolwenta(kę) do podjęcia kompleksowej realizacji zadań edytorskich w ramach pracy zawodowej. Absolwent(ka) zna strukturę, specyfikę, trendy i perspektywy wydawnicze w szeroko pojętym edytorstwie. Studia mają na celu zapoznanie studentów ze specyfiką wszystkich etapów procesu wydawniczego i uwzględniają najnowsze techniki publikacji. Akcent położono także na kształcenie w zakresie programów służących do składu tekstu oraz programów graficznych i ich zastosowania w firmach wydawniczych. Student(ka) uzyskuje praktyczną umiejętność obsługi specjalistycznych programów, a także poznaje sposoby pracy z dokumentami w obiegu internetowym. Absolwent(ka) jest przygotowana(y) do podjęcia pracy w wydawnictwach, zakładach poligraficznych, redakcjach oraz instytucjach naukowych prowadzących prace dokumentacyjno-bibliograficzne.

Na specjalności asystent kadr zarządzających i elit politycznych akcent położono na kształcenie w zakresie komunikacji interpersonalnej, etykiety biznesu, reklamy i komunikacji marketingowej oraz redagowania tekstów użytkowych. Absolwenci studiów II stopnia o specjalności asystent kadr zarządzających i elit politycznych mają przygotowanie do podjęcia pracy w biurach administracji publicznej, agencjach (reklamowych, PR) oraz w urzędach i instytucjach zorientowanych na budowanie własnego wizerunku oraz charakteryzujących się częstym i różnorodnym kontaktem z klientami zewnętrznymi. Ponadto absolwenci studiów są przygotowani do pracy w różnego typu firmach na stanowiskach związanych z komunikacją marketingową i redagowaniem tekstów użytkowych.

Absolwent(ka) filologii polskiej jest przygotowany(a) do podjęcia studiów III stopnia.

1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Filologia polska to jedyny kierunek w Uniwersytecie Rzeszowskim przypisany do literaturoznawstwa jako dyscypliny wiodącej. Studia pozwalają na uzyskanie rzetelnej i szczegółowej wiedzy o literaturze, języku oraz kulturze polskiej w zakresie nieporównywalnym do innych filologicznych programów kształcenia w UR (np. filologie: angielska, germańska, rosyjska), o podobnie zdefiniowanych celach i efektach uczenia się.

Koncepcja kształcenia uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomów 6-7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia dla poziomów 6-7 określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 2218) w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 – 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Współpraca naukowa z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami akademickimi umożliwiła organizację przedsięwzięć naukowych, jak konferencje, publikacje oraz udział w stażach i realizacji grantów badawczych przez pracowników IPiD, a także przez studentów filologii polskiej UR.

Wyjazdy studyjne nauczycieli akademickich do zagranicznych ośrodków akademickich w latach 2015-2020 wpłynęły na zacieśnienie współpracy i wykorzystanie wzorców międzynarodowych

w kształceniu studentów filologii polskiej w zakresie badań komparatystycznych na seminariach dyplomowych, propozycji zajęć w języku angielskim i w obszarze metod kształcenia, w tym e-learningu.

Aktywne, merytoryczne wsparcie instytutowego koordynatora Programu MOST i Erasmus+ otrzymują studenci zainteresowani wymianą krajową i międzynarodową, a wsparcie opiekunów naukowych doktoranci uczestniczący w międzynarodowych projektach badawczych (np. stypendium Fundacji Fulbrighta w kategorii Fulbright Junior Advanced Research Award (2015-2016)).

1.6. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany

Efekty uczenia się dla kierunku filologia polska (studiów I i II stopnia) o profilu ogólnoakademickim są zgodne z koncepcją i celami kształcenia kierunkowego oraz powiązane z dyscyplinami naukowymi, do których są przyporządkowane, tj. literaturoznawstwem, językoznawstwem oraz naukami o kulturze i religii. Kierunkowe efekty uczenia się obejmujące wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, opracowane zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacji dla poziomu 6 (studia I stopnia) i poziomu 7 (studia II stopnia) zostały przyjęte przez Senat UR *Uchwałą nr 460/06/2019 z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia programów studiów w Uniwersytecie Rzeszowskim* ([Uchwała nr 460/06/2019 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia programów studiów w Uniwersytecie Rzeszowskim](#); [Uchwała nr 524/12/2019 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 19 grudnia 2019 r. zmieniająca Uchwałę nr 460/06/2019 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia programów studiów w Uniwersytecie Rzeszowskim](#); [Uchwała nr 567/05/2020 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie sprostowania oczywistych omyłek w Uchwale nr 460/06/2019 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia programów studiów w Uniwersytecie Rzeszowskim](#)) dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akad. 2019/2020 oraz *Uchwałą nr 72/05/2021 z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie ustalenia programów studiów w Uniwersytecie Rzeszowskim* dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akad. 2021/2022 ([Uchwała nr 72/05/2021 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie ustalenia programów studiów w Uniwersytecie Rzeszowskim](#)).

Efekty uczenia się zostały opisane w sposób pozwalający zweryfikować uzyskaną przez studentów wiedzę, nabyte umiejętności i kompetencje społeczne na studiach I i II stopnia. Programy studiów i treści kształcenia określone w sylabusach, jak również efekty przedmiotowe, są ściśle powiązane z przyjętymi kierunkowymi efektami uczenia się. Są one także zgodne z prowadzonymi badaniami naukowymi, kompetencjami kadry realizującej kształcenie i możliwe do osiągnięcia przez studentów przy wykorzystaniu przez prowadzących zajęcia określonych metod dydaktycznych, przyjętych sposobów i kryteriów oceny oraz określeniu całkowitego nakładu pracy studenta, wymaganego do realizacji zakładanych efektów.

Efekty uczenia się na studiach I stopnia odnoszące się do zagadnień teoretycznych z literaturoznawstwa i historii literatury oraz umiejętności analityczno-interpretacyjnych obejmują: podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filologii polskiej w relacji do innych nauk humanistycznych oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej w obrębie wybranej specjalności (K_W01); znajomość podstawowej terminologii w języku polskim i jej zastosowanie (K_W02); uporządkowaną wiedzę z literaturoznawstwa (K_W03); podstawowe rozeznanie w metodologii badań literaturoznawczych (K_W04); wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w literaturze (K_W05); poznanie i rozumienie podstawowych metod analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwych dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie literaturoznawstwa (K_W07); poznanie i rozumienie głównych nurtów badań nad literaturą i kulturą polską z uwzględnieniem kontekstu literatury i kultury powszechnej (K_W08); podstawową wiedzę o powiązaniach studiowanych dyscyplin w ramach kierunku studiów z innymi dyscyplinami naukowymi przede wszystkim w obszarze nauk humanistycznych, tj. historią, historią

sztuki, filozofią oraz innymi kierunkami filologicznymi i naukami społecznymi (K_W09); poznanie i rozumienie podstawowych pojęć i zasad z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego (K_W10); uporządkowaną wiedzę na temat znaczenia edukacji filologicznej w kształtowaniu współczesnego człowieka swobodnie poruszającego się w obszarze literatury oraz jej rozwoju (K_W12). Efekty uczenia się obejmują umiejętności: wyszukiwania, analizy, oceny, selekcjonowania i użytkowania informacji związanych z dziedzinami naukowymi w obrębie studiowanej specjalności (K_U01); formułowania i analizy problemów badawczych w zakresie dziedzin naukowych w obrębie studiowanej specjalności (K_U02); doboru metod i narzędzi badawczych oraz dokonania prezentacji opracowanych zagadnień, pozwalających na rozwiązanie problemów w zakresie dziedzin naukowych w obrębie studiowanej specjalności (K_U03); samodzielne zdobywanie wiedzy i rozwijanie umiejętności badawczych w zakresie literatury i kultury narodowej, zgodnie ze wskazówkami opiekuna naukowego (K_U04); posługiwanie się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla literaturoznawstwa w typowych sytuacjach profesjonalnych (K_U05); krytyczne czytanie tekstów źródłowych, utworów literackich oraz akademickich tekstów literaturoznawczych w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym (K_U06); umiejętność obsługi komputera, programów i narzędzi komputerowych umożliwiających korzystanie z typowych elektronicznych baz danych (np. MAK BN, PBL), metody zdalnego studiowania (e-learning); (K_U09); umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnych oraz prac pisemnych w języku polskim o charakterze ogólnym oraz naukowym (o różnych formatach, np. streszczenie, recenzja, praca roczna, praca licencjacka) w języku polskim, odnoszących się do różnych dziedzin życia, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł; umiejętność udziału w debacie – przedstawianie i ocenę różnych opinii i stanowisk oraz dyskusowanie o nich (K_U10); poznanie zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności oraz rozumienie perspektywy dalszego rozwoju – umiejętność planowania i realizowania własnego rozwoju przez całe życie (K_U14). W zakresie kompetencji społecznych absolwent krytycznie ocenia posiadaną wiedzę i odbierane treści; uznaje znaczenie wiedzy z zakresu studiowanych dyscyplin w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów (K_K01); korzysta z wytworów kultury narodowej, bierze udział w organizacji przedsięwzięć o charakterze popularyzatorskim (K_K02); odpowiedzialnie pełni rolę zawodową, przestrzega zasad zawodowych oraz dba o dorobek i tradycje zawodu; ma świadomość znaczenia literatury polskiej i kultury narodowej w kulturze europejskiej (K_K03).

Treści kluczowe w dyscyplinie językoznawstwo obejmujące gramatykę języka polskiego i obcego nowożytnego, podstawy językoznawstwa, historię i pragmatykę języka, zostały podporządkowane na studiach I stopnia realizacji efektów z obszaru wiedzy: o miejscu i znaczeniu filologii polskiej w relacji do innych nauk humanistycznych oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej w obrębie właściwej specjalności (K_W01); o znajomości i właściwym stosowaniu podstawowej terminologii filologicznej w języku polskim (K_W02); uporządkowanej wiedzy ogólnej z zakresu językoznawstwa (K_W03); o podstawowym rozeznaniu w problematyce metodologii językoznawczej (K_W04); o znajomości i rozumieniu głównych nurtów badań nad językiem w obrębie studiowanej specjalności w kontekście diachronicznym i synchronicznym ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju i zróżnicowania regionalnego oraz społecznego, a także znajomości wybranych zagadnień i właściwego stosowania podstawowych pojęć z zakresu pragmatyki (K_W06); o znajomości i rozumieniu podstawowych pojęć i zasad z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego (K_W10). W obszarze umiejętności absolwent: potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje związane z dziedzinami naukowymi w obrębie studiowanej specjalności (K_U01); posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych w zakresie dziedzin naukowych w obrębie studiowanej specjalności (K_U02); ma umiejętność prezentacji opracowanych zagadnień, pozwalającą na rozwiązanie problemów w zakresie dziedzin naukowych w obrębie studiowanej specjalności (K_U03);

samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija umiejętności badawcze w zakresie języka polskiego, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego (K_U04); posługuje się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla językoznawstwa w typowych sytuacjach profesjonalnych (K_U05); precyzyjnie, poprawnie logicznie i językowo wyraża myśli i poglądy w języku polskim oraz przedstawia argumenty na rzecz własnych poglądów, jak i poglądów innych autorów oraz formułuje wnioski (K_U07); porozumiewa się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie dziedzin nauki studiowanych w ramach specjalności (K_U08); potrafi przygotować wypowiedzi ustne oraz prace pisemne w języku polskim o charakterze ogólnym oraz naukowym (o różnych formatach, np. streszczenie, recenzja, praca roczna, praca licencjacka) w języku polskim, odnoszące się do różnych dziedzin życia, dotyczące zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł; aktywnie uczestniczy w debacie – przedstawia i ocenia, prezentuje różne opinie i stanowiska oraz dyskutuje (K_U10); ma umiejętności językowe w zakresie przynajmniej jednego obcego języka nowożytnego zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (K_U11); potrafi wskazać mechanizmy funkcjonowania języka w szczegółowym odniesieniu do języka studiowanej specjalności i porównawczym odniesieniu do innych języków (głównie słowiańskich i indoeuropejskich) (K_U12). W zakresie kompetencji społecznych: krytycznie ocenia posiadaną wiedzę i odbierane treści; uznaje znaczenie wiedzy z zakresu studiowanych dyscyplin w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów (K_K01); odpowiedzialnie pełni rolę zawodową, przestrzega zasad zawodowych oraz dba o dorobek i tradycje zawodu; ma świadomość znaczenia języka polskiego, rozumie zależność między jakością i poziomem uzyskanego narzędzia w postaci języka polskiego a jego/jej postrzeganiem jako osoby przez świat zewnętrzny (K_K03).

Efekty uczenia się z dyscypliny nauki o kulturze i religii odwołujące się do wiedzy o kulturze, antropologii kulturowej, kultury audiowizualnej i funkcjonowania w kulturze na studiach I stopnia dotyczą: podstawowej wiedzy o miejscu i znaczeniu filologii polskiej w relacji do innych nauk humanistycznych (K_W01); znajomości podstawowej terminologii w języku polskim i jej zastosowania (K_W02); wiedzy z nauk o kulturze i religii (także z uwzględnieniem kultury popularnej oraz mediów) (K_W03); wiedzy o kulturze polskiej (K_W05); znajomości podstawowych metod analizy i interpretacji różnych wytworów kultury (K_W07); znajomości i rozumienia głównych nurtów badań nad kulturą polską z uwzględnieniem kontekstu kultury powszechnej (K_W08); podstawowej wiedzy o powiązaniach studiowanych dyscyplin w ramach kierunku studiów z innymi dyscyplinami naukowymi przede wszystkim w obszarze nauk humanistycznych, tj. historią, historią sztuki, filozofią oraz innymi kierunkami filologicznymi i naukami społecznymi (K_W09); orientacji we współczesnym życiu kulturalnym odnoszącym się do wszelkich wytworów kultury narodowej (K_W11); umiejętności w zakresie wyszukiwania, analizy, oceny, selekcjonowania i użytkowania informacji związanych z dziedzinami naukowymi w obrębie studiowanej specjalności (K_U01); umiejętności formułowania i analizy problemów badawczych w zakresie dziedzin naukowych w obrębie studiowanej specjalności (K_U02); samodzielnego zdobywania wiedzy i rozwijania umiejętności badawczych w zakresie kultury narodowej, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego (K_U04); posługiwania się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla dziedzin nauki o kulturze i religii w typowych sytuacjach profesjonalnych (K_U05); krytycznego odbioru wytworów kultury z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym (K_U06); współdziałania i pracy w grupie w ramach prac (także o charakterze interdyscyplinarnym) zespołowych (K_U13); a także kompetencji społecznych: krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści; uznania znaczenia wiedzy z zakresu studiowanych dyscyplin w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów (K_K01); korzystania z wytworów kultury narodowej, myślenia

i działania w sposób przedsiębiorczy (K_K02); świadomości znaczenia kultury narodowej w kulturze europejskiej (K_K03).

Na studiach II stopnia pogłębiane i rozszerzane są kompetencje wymagane do samodzielnego prowadzenia badań, co w dyscyplinie literaturoznawstwo powinno łączyć treści programowe metodologiczne i historycznoliterackie z realizacją efektów z obszaru wiedzy. Absolwent ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej właściwą dla danej specjalności; wiedzę potrafi rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej (K_W01); zna na poziomie rozszerzonym terminologię filologiczną w języku polskim (K_W02); ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę ogólną z zakresu literaturoznawstwa (K_W03); ma pogłębione rozeznanie w problematyce metodologii nauk humanistycznych oraz zna większość kryteriów oceny wartości szkół badawczych w dziedzinie literaturoznawstwa (K_W04); ma szczegółową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanej specjalności: nowe zjawiska w literaturze i kulturze polskiej (K_W06); ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanej specjalności z innymi dziedzinami naukowymi w obszarze nauk humanistycznych, tj. historią, historią sztuki, filozofią oraz innymi kierunkami filologicznymi, a także naukami społecznymi, pozwalającą na integrowanie perspektyw właściwych dla kilku dyscyplin naukowych (K_W08); zna i rozumie większość nurtów badań nad literaturą polską oraz kulturą narodową z uwzględnieniem kontekstu literatury powszechnej oraz kultury (K_W09); zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej (K_W10). W obszarze umiejętności absolwent potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje związane z dziedzinami naukowymi w obrębie właściwej specjalności oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U01); umie samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze w zakresie literatury polskiej i kultury narodowej, a także podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową (K_U03); posiada umiejętność integrowania wiedzy z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, nauk o kulturze i religii w nietypowych, a także skomplikowanych sytuacjach profesjonalnych (K_U04); potrafi rozpoznać, krytycznie analizować i interpretować różne rodzaje wytworów kultury właściwe dla literaturoznawstwa, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające najnowsze osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego oraz miejsca w procesie historyczno-kulturowym (K_U05); ma zaawansowane umiejętności obsługi komputera, programów i narzędzi komputerowych umożliwiających korzystanie z typowych elektronicznych baz danych (np. MAK BN, PBL), komunikatorów sieciowych (np. Skype), metod zdalnego studiowania (e-learning); ma zaawansowane umiejętności obsługi komputerowych programów służących do edycji tekstów (K_U07); potrafi prowadzić debatę; samodzielnie przygotować i przedstawić wystąpienie ustne w języku polskim na wybrany temat na podstawie tekstów źródłowych oraz posiada umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych w języku polskim (w tym naukowych o różnych formatach, np. praca magisterska) o charakterze szczegółowym, odnoszących się do różnych dziedzin życia, z wykorzystaniem pogłębionych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł (K_U08); posiada pogłębione umiejętności badawcze obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów w zakresie dziedzin naukowych w obrębie właściwej specjalności (K_U10); zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności i rozumie perspektywę dalszego rozwoju; potrafi planować i realizować własny rozwój przez całe życie oraz ukierunkowywać innych w tym zakresie (K_U12). W obszarze kompetencji społecznych: krytycznie ocenia posiadaną wiedzę i odbierane treści; uznaje znaczenie wiedzy z zakresu studiowanych dyscyplin w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów (K_K01); odpowiedzialnie pełni rolę zawodową, uwzględniając zmieniające się potrzeby społeczne; przestrzega zasad etyki zawodowej, podejmuje również działania na rzecz przestrzegania tych zasad; dba o dorobek i tradycje pełnionego zawodu; ma świadomość znaczenia literatury polskiej i kultury narodowej (K_K03).

W dyscyplinie językoznawstwo uwzględnia się na studiach II stopnia m.in. metodologię językoznawczą i współczesny język polski oraz pogłębioną znajomość języka obcego nowożytnego. Powinno to zapewnić realizację efektów uczenia się z zakresu wiedzy: absolwent ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej właściwą dla danej specjalności; wiedzę potrafi rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej (K_W01); zna na poziomie rozszerzonym terminologię filologiczną w języku polskim oraz ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę ogólną obejmującą terminologię używaną w obrębie właściwej specjalności, rozumie jej źródła oraz zastosowanie w pokrewnych dyscyplinach naukowych (K_W02); ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę ogólną z zakresu językoznawstwa (K_W03); ma pogłębione rozeznanie w problematyce metodologii nauk humanistycznych oraz zna większość kryteriów oceny wartości szkół badawczych w dziedzinie językoznawstwa (K_W04); ma szczegółową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanej specjalności: nowe zjawiska w języku polskim oraz językoznawstwie polskim i ogólnym (K_W06); zna i rozumie większość nurtów badań nad językiem polskim w kontekście diachronicznym i synchronicznym ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju i zróżnicowania regionalnego oraz społecznego (K_W07); zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej (K_W10). W obszarze umiejętności absolwent potrafi: wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje związane z dziedzinami naukowymi w obrębie właściwej specjalności oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U01); ze znaczną precyzją i wzorową poprawnością językową, logicznie, wyrażać swoje myśli i poglądy w języku polskim (K_U02); samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze w zakresie języka polskiego, a także podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową (K_U03); formułować opinie krytyczne o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz posiadać umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów; potrafi formułować wnioski, a także tworzyć syntetyczne podsumowania (K_U06); w zaawansowanym stopniu korzystać z komputera, programów i narzędzi komputerowych pozwalających na korzystanie z typowych elektronicznych baz danych, komunikatorów sieciowych (np. Skype), metod zdalnego studiowania (e-learning); w zaawansowany sposób wykorzystać umiejętności obsługi komputerowych programów służących do edycji tekstów (K_U07); prowadzić debatę; samodzielnie przygotować i przedstawić wystąpienie ustne w języku polskim na wybrany temat na podstawie tekstów źródłowych oraz posiada umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych w języku polskim (w tym naukowych o różnych formatach, np. praca magisterska) o charakterze szczegółowym, odnoszącym się do różnych dziedzin życia, z wykorzystaniem pogłębionych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł (K_U08); ma umiejętności językowe w zakresie przynajmniej jednego obcego języka nowożytnego, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (K_U09). Ponadto posiada pogłębione umiejętności badawcze obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów w zakresie dziedzin naukowych w obrębie właściwej specjalności (K_U10). Wymagane od absolwenta studiów II stopnia kompetencje społeczne obejmują: krytyczną ocenę posiadanej wiedzy i odbieranych treści; uznanie znaczenia wiedzy z zakresu studiowanych dyscyplin w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów (K_K01); odpowiedzialne pełnienie roli zawodowej, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych; przestrzeganie zasad etyki zawodowej, podejmowanie działań na rzecz przestrzegania tych zasad; dbałość o dorobek i tradycje pełnionego zawodu; świadomość znaczenia języka polskiego i rozumienie zależności między jakością i poziomem uzyskanego narzędzia w postaci języka polskiego a jego/jej postrzeganiem jako osoby przez świat zewnętrzny (K_K03).

Nauki o kulturze i religii podporządkowane na studiach II stopnia m.in. zagadnieniom teorii kultury, antropologii i kulturze literackiej powinny prowadzić do realizacji następujących efektów uczenia się

– w obszarze wiedzy absolwent: ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej właściwą dla danej specjalności; wiedzę potrafi rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej (K_W01); zna na poziomie rozszerzonym terminologię filologiczną w języku polskim oraz ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę ogólną obejmującą terminologię używaną w obrębie właściwej specjalności, rozumie jej źródła oraz zastosowanie w pokrewnych dyscyplinach naukowych (K_W02); ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę ogólną z zakresu nauk o kulturze i religii (także z uwzględnieniem kultury popularnej oraz mediów) (K_W03); zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie literaturoznawstwa, językoznawstwa polskiego oraz kulturoznawstwa narodowego (K_W05); ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanej specjalności z innymi dziedzinami naukowymi w obszarze nauk humanistycznych, tj. historią, historią sztuki, filozofią oraz innymi kierunkami filologicznymi, a także naukami społecznymi, pozwalającą na integrowanie perspektyw właściwych dla kilku dyscyplin naukowych; zna podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości (K_W08); dobrze orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym odnoszącym się do wszelkich wytworów kultury narodowej (K_W11). W obszarze umiejętności absolwent potrafi: wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje związane z dziedzinami naukowymi w obrębie właściwej specjalności oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U01); rozpoznać, krytycznie analizować i interpretować różne rodzaje wytworów kultury właściwe dla studiów z zakresu studiowanej specjalności (literaturoznawstwo, językoznawstwo, nauki o kulturze i religii), stosując oryginalne podejścia, uwzględniające najnowsze osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego oraz miejsca w procesie historyczno-kulturowym (K_U05); posiada pogłębione umiejętności badawcze obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów w zakresie dziedzin naukowych w obrębie właściwej specjalności (K_U10); potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role: kierować pracą zespołu, współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (K_U11); zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności i rozumie perspektywę dalszego rozwoju; potrafi planować i realizować własny rozwój przez całe życie oraz ukierunkowywać innych w tym zakresie (K_U12). W zakresie kompetencji społecznych: krytycznie ocenia posiadaną wiedzę i odbierane treści; uznaje znaczenie wiedzy z zakresu studiowanych dyscyplin w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów (K_K01); korzysta z wytworów kultury narodowej, bierze udział w organizacji przedsięwzięć o charakterze popularyzatorskim oraz myśli i działa w sposób przedsiębiorczy (K_K02).

1.7. Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich, z ukazaniem przykładowych rozwinięć na poziomie wybranych zajęć lub grup zajęć służących zdobywaniu tych kompetencji, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera

Nie dotyczy.

1.8. Spełnienie wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Program studiów dla studentów filologii polskiej o specjalności nauczycielskiej wraz z efektami uczenia się jest zgodny z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. z 2019 r., poz. 1450)* i spełnia wymagania odnoszące się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku

kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Program został dostosowany do Zarządzenia nr 73/2019 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie organizacji i prowadzenia na Uniwersytecie Rzeszowskim kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz przyjęty Uchwałą nr 524/12/2019 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 19 grudnia 2019 r. zmieniającą Uchwałę nr 460/06/2019 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia programów studiów w Uniwersytecie Rzeszowskim ([Uchwała nr 524/12/2019 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 19 grudnia 2019 r. zmieniająca Uchwałę nr 460/06/2019 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia programów studiów w Uniwersytecie Rzeszowskim](#)).

W przypadku specjalności nauczycielskiej, oprócz efektów kierunkowych, w programach i sylabusach przedmiotów uwzględnione zostały efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Ogólne efekty uczenia się określone w ramach przygotowania do nauczania pierwszego przedmiotu (języka polskiego) zawarte zostały w programach studiów – na podstawie matrycy realizacji efektów uczenia się. Efekty szczegółowe, wymagane do osiągnięcia w ramach realizacji poszczególnych przedmiotów (lub grup zajęć), prowadzących do uzyskania kwalifikacji, znajdują się w sylabusach tych przedmiotów.

Matryca realizacji efektów uczenia się zgodna ze standardem kształcenia nauczycieli znajduje się w załączniku 9_ZAL_FP_UR.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany

Programy studiów I i II stopnia dla kierunku filologia polska o profilu ogólnoakademickim zostały przygotowane w taki sposób, aby dobór kluczowych treści kształcenia umożliwiał realizację wszystkich efektów uczenia się. Treści kształcenia powiązane są z wynikami działalności naukowej kadry realizującej kształcenie w dyscyplinach: literaturoznawstwo (dyscyplina wiodąca) i językoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii. Na studiach I stopnia, w ramach modułów obejmujących przedmioty wspólne, podczas 1525 godzin kształcenia student uzyskuje 120 ECTS, natomiast w ramach specjalności 60 ECTS (465 godzin zajęć dydaktycznych oraz 90 godzin praktyk na specjalności nauczycielskiej; 375 godzin oraz 100 godzin praktyk na specjalności edytorstwo). Studia II stopnia w ramach bloku przedmiotów wspólnych obejmujących 620 godzin, prowadzą do uzyskania 80 ECTS oraz 40 ECTS w obrębie specjalności (270 godzin zajęć dydaktycznych oraz 120 godzin praktyk na specjalności nauczycielskiej; 180 godzin zajęć dydaktycznych oraz 30 godzin praktyk dla specjalności edytorstwo oraz asystent kadr zarządzających i elit politycznych).

Do dyscypliny literaturoznawstwo, językoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii przyporządkowane są zajęcia dydaktyczne realizowane w różnorodnych formach: wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, a także seminarium licencjackie na studiach I stopnia oraz seminarium magisterskie na studiach II stopnia (do wyboru). Przedmioty prowadzone są przez pracowników badawczo-dydaktycznych realizujących badania naukowe powiązane z treściami kształcenia, co zapewnia wysoki poziom merytoryczny zajęć dydaktycznych. Zarówno na studiach I, jak i II stopnia studenci mają możliwość wyboru zajęć i prowadzącego w ramach przedmiotów do wyboru – zgodnie z zainteresowaniami, umożliwiającymi studentom udział w badaniach prowadzonych przez nauczycieli akademickich.

Studenci studiów I stopnia zobligowani są do uczęszczania na zajęcia lektoratowe z wybranego języka obcego nowożytnego w wymiarze 120 godzin dydaktycznych, kończące się egzaminem po czwartym semestrze studiów i uzyskaniem 8 ECTS (studenci mogą też przystąpić do egzaminu certyfikatowego). Absolwent studiów I stopnia ma umiejętności językowe w zakresie przynajmniej jednego obcego języka nowożytnego zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Przedmiotem obowiązkowym na studiach I stopnia jest także łacina z elementami kultury antycznej realizowana w trzecim i czwartym semestrze studiów w wymiarze 45 godzin dydaktycznych kończąca się zaliczeniem z oceną i uzyskaniem 4 ECTS.

W programie studiów II stopnia również jest uwzględniony język obcy nowożytny (do wyboru). Zajęcia w wymiarze 60 godzin trwają dwa semestry i kończą się egzaminem oraz uzyskaniem 6 ECTS. Student ma możliwość zdawania egzaminu certyfikatowego. Zgodnie z zakładanymi efektami uczenia się absolwent studiów II stopnia ma umiejętności językowe w zakresie przynajmniej jednego obcego języka nowożytnego, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

W programach studiów na kierunku filologia polska poza zajęciami lektoratowymi nie uwzględnia się obowiązkowych zajęć w językach obcych. Studenci mają możliwość fakultatywnego uczestniczenia w zajęciach prowadzonych w języku angielskim (od roku akad. 2020/2021 z literatury popularnej) oraz od roku akad. 2021/2022 w wykładzie monograficznym (do wyboru).

Kierunkowe efekty uczenia się wraz z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem i profilem studiów oraz dyscyplinami: literaturoznawstwo, językoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, do których kierunek jest przyporządkowany, zostały szczegółowo przedstawione w punkcie 1.6. niniejszego raportu. W tym miejscu omówione zostaną przykłady realizacji efektów uczenia się w odniesieniu do przedmiotów i treści kształcenia przyporządkowanych do poszczególnych dyscyplin i mające związek z realizowanymi w IPiD badaniami naukowymi.

Przykład realizacji efektów uczenia się – przedmiot: literatura oświeceniowa (I rok, semestr drugi, st. I stopnia):

Efekty uczenia się: K_W03, K_W07, K_U02, K_U06, K_K03

Student/ka:

- wyposażony/a jest w wiedzę na temat kultury i literatury polskiego oświecenia; przywołuje problematykę tekstów (omawianych podczas ćwiczeń) sytuujących się w obrębie poszczególnych prądów epoki – z wykorzystaniem wskazanej literatury przedmiotu (K_W03);
- rozróżnia terminologię teoretycznoliteracką niezbędną w procesie analizy i interpretacji dzieł literackich omawianych podczas ćwiczeń (K_W07);
- analizuje treść tekstów literackich (omawianych podczas ćwiczeń) z uwzględnieniem ich sfery immanentnej oraz odpowiednich kontekstów (K_U06);
- poddaje krytycznemu oglądowi dzieła literackie z zakresu literatury polskiego oświecenia w ujęciu porównawczym (K_U02);
- jest zorientowany/a na pogłębianie wiedzy zdobytej na wykładach i ćwiczeniach z literatury polskiego oświecenia (K_K03).

Treści kształcenia powiązane z efektami uczenia się:

Problematyka wykładu

Granice chronologiczne i wewnętrzna periodyzacja epoki. Program naprawy Rzeczypospolitej i walka z obyczajowością oraz kulturą sarmacką. Stanisław Konarski i pierwsze reformy w zakresie

szkolnictwa. Najważniejsze instytucje kulturowe u progu epoki. Walka o język narodowy. Filozofia recentiorum.

Czasy stanisławowskie. Nowe instytucje i nowoczesny program polityczno-społeczny piśmiennictwa oświeceniowego. Poezja barska i nurt sarmacko-barokowy w poezji oświeceniowej. Grupy i środowiska literackie: poeci Warszawy, pisarze Puław, prowincja literacka.

Świadomość estetycznoliteracka w epoce oświecenia oraz jej zaplecze filozoficzne.

Tendencje dydaktyczno-moralizatorskie w szczytowym okresie rozwoju literatury oświeceniowej.

Preferowane gatunki. Tzw. literatura wysoka i jej zależność od autorytetów antycznych.

W kręgu poezji sentymentalnej i rokokowej. *Listy o guście* J. Szymanowskiego i nowe propozycje estetycznoliterackie. Rousseizm w polskiej poezji sentymentalnej.

Teatr i dramat. Komedia F. Bohomolca i F. Zabłockiego. Drama mieszczańska: *Teczka occiarza* i *Henryk VI na łowach*. Satyra obyczajowa w *Powrocie posła* J.U. Niemcewicza: krytyka maniery sentymentalnej i atak na cudzoziemszczyznę. Dyrekcja Wojciecha Bogusławskiego i życie teatralne w stolicy. Dyrekcja Ludwika Osińskiego: nowy repertuar i początki krytyki teatralnej. Szekspir w wydaniu klasyków. Wpływy teatru niemieckiego.

Trzecia faza polskiego oświecenia. Niewola narodowa i pierwsze próby oporu politycznego. Antynomie i sprzeczności w obrębie doktryny klasycystycznej. Poezja porozbiorowa i poezja napoleońska. Rozwój tragedii i poematu opisowego. Zróżnicowanie i ewolucja powieści. Rozłam wśród klasyków. Próby zmodernizowania doktryny (F. Wężyk, F. Morawski, L. Borowski). Instytucje (czasopiśmiennictwo, salony i kawiarnie literackie, szkolnictwo, biblioteki i muzea). Tzw. walka romantyków z klasykami. Epigoni oświecenia. Wkład oświecenia do kultury i literatury polskiej.

Problematyka ćwiczeń

Utopie oświecenia na podstawie drugiej części *Mikołaja Doświadczyńskiego przypadków* Ignacego Krasickiego.

Koncepcje patriotyzmu w *Hymnie do miłości Ojczyzny* Ignacego Krasickiego, *Pieśni legionów polskich we Włoszech* Józefa Wybickiego, *pieśni Boże, coś Polskę...* Alojzego Felińskiego.

Krytyka sarmatyzmu w komedii oświeceniowej [*Małżeństwo z kalendarza* Franciszka Bohomolca; *Sarmatyzm* Franciszka Zabłockiego].

Poetyka poematu opisowego na przykładzie *Sofiówki* Stanisław Trembeckiego. Stanisław Szczęśny Potocki i „piękna Greczynka” – libertyńskie dylematy historiozofa i panegirysty.

Kategorie „pojęcie rzeczy, czułe serce, piękne wzory” w wybranych wierszach Franciszka Karpińskiego [*Do Justyny. Tęskność na wiosnę, Powrót z Warszawy na wieś, Pieśń o Narodzeniu Pańskim, Żale Sarmaty*].

Liryka patriotyczna po roku 1795 i jej miejsce w literaturze polskiej.

Tragedia neoklasycystyczna na przykładzie *Barbary Radziwiłłówny* Alojzego Felińskiego. Prawda historyczna a fikcja literacka.

Kolokwium sprawdzające wiedzę z omawianych na zajęciach problemów.

Przykład realizacji efektów uczenia się – przedmiot: podstawy językoznawstwa (III rok, semestr piąty, st. I stopnia):

Efekty uczenia się: K_W02, K_W04, K_U01, K_U03, K_K03

Student/-ka:

- identyfikuje znak językowy pośród innych znaków i wskazuje istotne cechy języka, ma wiedzę o istotnych dla językoznawstwa pojęciach (język, mówienie) (K_W02);
- opisuje kierunki badań językoznawczych i specyficzne dlań metodologie, wymienia funkcje języka i wypowiedzi (K_W04);
- wyprowadza wnioski o strukturze systemu językowego na podstawie realizacji systemu w postaci tekstu (K_U01);

- potrafi dobrać stosowną metodologię do badań języka na podstawie realizacji systemu w postaci tekstu w przypadku rekonstrukcji JOS, analiz strukturalnych, semantycznych, leksykalnych i fonologicznych (K_U03);

- ma świadomość znaczenia języka w życiu społeczeństwa nim mówiącego a jego/jej postrzeganiem jako osoby przez świat zewnętrzny (K_K03).

Treści kształcenia powiązane z efektami uczenia się:

Problematyka wykładu

Językoznawstwo wśród innych nauk. Przegląd i charakterystyka dyscyplin językoznawczych. Językoznawstwo zewnętrzne i wewnętrzne, diachroniczne i synchroniczne.

Charakterystyka wybranych kierunków językoznawczych: strukturalizm, gramatyka transformacyjno-generatywna, kognitywizm, językoznawstwo konfrontatywne, wybrane dziedziny językoznawstwa zewnętrznego, pragmatyka językowa.

Język wśród innych znaków. Natura znaku językowego i jego wartość w kulturze.

Definicja języka.

Odmiany języka i kryteria ich wydzielenia.

Mówiona i pisana odmiana języka.

System a użycie systemu, granice systemu językowego. Funkcje języka i wypowiedzi.

Systemy językowe i ich charakterystyka: fonologiczny, morfologiczny, składniowy, stylistyczny.

Jednostki języka, kategorie językowe.

Język w kulturze: różne sposoby kategoryzacji świata, liczenia, kształtowania pojęć, kulturowe uwarunkowanie aktów mowy, uniwersalizm i relatywizm językowy. Językowy obraz świata.

Klasyfikacja języków świata – zróżnicowanie genetyczne, typologiczne, socjalne i terytorialne oraz geograficzne. Przegląd języków indoeuropejskich. Ewolucja języków.

Problemy językoznawstwa historycznego. Pojęcie zmiany językowej, źródła i przyczyny takich zmian.

Metody badań diachronicznych. Pokrewieństwo językowe, problem prajęzyka.

Najnowsze zmiany w języku polskim.

Przykład realizacji efektów uczenia się – przedmiot: teoria kultury (I rok, semestr drugi, st. II stopnia):

Efekty uczenia się: K_W01, K_W05, K_U01, K_U05, K_U10, K_K01

Student/ka:

- ma pogłębione rozeznanie w problematyce teorii kultury oraz zna perspektywy badawcze stosowane przez większość kontynuujących ją orientacji kulturoznawczych (K_W01);

- zna i potrafi stosować zaawansowane metody analizy i interpretacji wytworów kultury w ujęciu różnorodnych – stosowanych również w badaniach literaturoznawczych i językoznawczych (w Polsce i na świecie) – tradycji, teorii i szkół antropologicznych oraz kulturoznawczych (K_W05);

- potrafi odnajdywać, krytycznie analizować oraz wieloaspektowo oceniać, a także poddawać selekcji i efektywnie wykorzystywać źródła informacji z zakresu teorii i badań kulturoznawczych (K_U01);

- potrafi identyfikować, poddawać kompleksowej analizie oraz interpretować różne typy tekstów kultury wchodzące w zakres nauk o kulturze i religii (K_U05, K_U10, K_K01).

Problematyka wykładu

Kultura, teoria, dyskurs – definicje, myślenie poprzez teorie.

Różnorodność kultur – typy i systemy. Sposoby tworzenia kultury przez człowieka. Charakter kultury (ponadjednostkowy, ponadpokoleniowy, regularny).

Kultura materialna i duchowa; dobra i dziedzictwo kulturowe; relatywizm kultury; kontrkultura; subkultura; kultura alternatywna; pluralizm kulturowy; ethnos, antropologia, etnologia, etnografia i socjologia kultury.

Pojęcie filozofii kultury. Filozoficzne podstawy teorii kultury.

Teorie interpretacji: ikonografia, ikonologia, semiotyka. Wykorzystanie semiotyki do badań nad kulturą.

Interpretatywna teoria kultury Clifforda Geertza.

Metody badań stosowane w antropologii kultury. Pojęcie wzoru kultury. Wzory kultury (klasyfikacja). Podstawowe instytucje życia społecznego w ujęciu antropologicznym: instytucje małżeństwa i rodziny (ich warianty w kulturach światowych), instytucje magii i religii, instytucje organizacji społecznych związane z podziałem władzy. Mit i religia, symbol i archetyp (wyjaśnienie pojęć).

Kultura ponowoczesna – teorie krytyczne. Propozycje pojęć analitycznych.

Antropologia codzienności, nowe media.

Współczesne modele przemian kulturowych. Pojęcie wielokulturowości. Wybrane kierunki kultury współczesnej: postmodernizm, feminizm, płęć uwarunkowana kulturowo (gender), globalizacja.

2.2. Dobór metod kształcenia i ich cechy wyróżniające, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w tym w szczególności umożliwiających przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany lub udział w tej działalności, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Prowadzący zajęcia dydaktyczne na kierunku filologia polska stosują w pracy ze studentami różnorodne metody kształcenia, gwarantujące w ramach określonej formy zajęć (wykład, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia warsztatowe, konwersatorium, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia lektoratowe, seminarium) realizację celów i efektów uczenia się. Metody są opisane w sylabusach poszczególnych przedmiotów, a ich zróżnicowanie zależne jest (poza ww. formami zajęć) od treści merytorycznych oraz narzędzi metodologicznych określonych zajęć, prowadzonych w obrębie dyscyplin: literaturoznawstwo, językoznawstwo, nauki o kulturze i religii.

Podczas wykładów kursowych i monograficznych, zarówno konwencjonalnych, jak i problemowych wraz z dyskusją, wykorzystywane są m.in. prezentacje pełniące funkcję informacyjną i kształcącą. Dzięki zastosowaniu metod eksponujących i technologii informacyjnych, realizacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych służy prezentacja tekstów, przykładów lub innych materiałów źródłowych – prezentowana, omawiana i analizowana przez prowadzącego podczas wykładu w sposób inspirujący studentów do dyskusji oraz podejmowania badań własnych.

Na zajęciach ćwiczeniowych proponowane są np. metoda problemowa, heureza, analiza tekstów, referat, dyskusja, studium przypadku, drama, metoda zajęć praktycznych, metoda projektów, prezentacja, z uwzględnieniem pracy w grupach, indywidualnej, zespołowej i zbiorowej oraz technik aktywizujących. Zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne pozwalają prowadzącym zajęcia na wykorzystanie materiałów multimedialnych, przygotowanie kart pracy, tekstów i ćwiczeń sprzyjających poszerzaniu wiedzy i doskonaleniu umiejętności świadomego korzystania z wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów badawczych dotyczących analizowanych utworów, zjawisk językowych oraz zagadnień kulturowych, a także sprzyjają zastosowaniu przez studentów nabytych kompetencji w ćwiczeniach praktycznych. Organizacja warsztatu, krytyczna ocena posiadanej wiedzy i umiejętności, korzystanie z wytworów kultury narodowej kształtują kompetencje społeczne studentów. Prowadzący zajęcia ćwiczeniowe organizują także ćwiczenia repetytoryjne służące powtarzaniu materiału, np. kolokwia, testy, dyskusje.

Seminaria umożliwiają studentom prowadzenie działalności naukowej oraz udział w tej działalności dzięki wykorzystaniu metod sprzyjających formułowaniu hipotez i problemów badawczych

przygotowywanych prac dyplomowych, doborowi odpowiednich narzędzi badawczych służących umiejętnościom analityczno-interpretacyjnym i opracowaniu oraz prezentacji badań własnych, a także przygotowaniu i aktywnemu udziałowi w dyskusji. Istotną częścią dydaktyki akademickiej są odbywane przez studentów praktyki służące wzbogaceniu warsztatu zawodowego.

Metody kształcenia, jak analiza tekstów, gry dydaktyczne, ćwiczenia translacyjne pisemne i ustne, prezentacje oraz zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne, stosowane w ramach zajęć lektoratowych, zapewniają studentom osiągnięcie znajomości języka obcego na poziomie biegłości B2 na studiach I stopnia i B2+ na studiach II stopnia.

2.3. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Program studiów na kierunku filologia polska nie przewiduje obowiązkowego prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (e-learning), jednak do dyspozycji wykładowców i studentów UR pozostaje platforma e-learningowa. W roku akad. 2019/2020 zostało przeprowadzone szkolenie pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych *Kompetencje dydaktyczne i informatyczne kadry Uniwersytetu Rzeszowskiego w zakresie kształcenia na odległość* obejmujące zagadnienia z zakresu tworzenia materiałów e-learningowych oraz prowadzenia zajęć z wykorzystaniem takich narzędzi. W warunkach pandemii, kształcenie studentów odbywa się w formie zdalnej z wykorzystaniem platformy MS Teams i narzędzi Microsoft 365. Szczegółowe zasady dotyczące organizacji zajęć dydaktycznych regulują Zarządzenia Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. Korzystanie z platformy MS Teams umożliwia oprócz prowadzenia zajęć w trybie synchronicznym (zgodnie z harmonogramem) przesyłanie materiałów, ćwiczeń, odbywanie konsultacji itp.

Warto nadmienić, że w październiku roku akad. 2020/2021 zajęcia dydaktyczne w I PiD przez dwa tygodnie odbywały się w formie hybrydowej. Stacjonarny sposób uczestnictwa w zajęciach był szczególnie istotny, ze względu na proces adaptacyjny, dla studentów pierwszych roczników. Z uwagi na dbałość o realizację wszystkich zakładanych efektów uczenia egzaminy (w tym egzaminy dyplomowe) w letniej sesji zaliczeniowo-egzaminacyjnej roku akad. 2020/2021 odbywały się w Uczelni, w kontakcie bezpośrednim. Zarówno w semestrze zimowym, jak i letnim za zgodą Dziekana KNH możliwe było w uzasadnionych przypadkach przeprowadzenie egzaminów za pośrednictwem platformy MS Teams.

Jednostką wspierającą proces kształcenia w formie zdalnej jest Uniwersyteckie Centrum Kształcenia na odległość. Pracownicy UCKO służą wsparciem w zakresie zarządzania systemami informatycznymi i administrowania platformami do prowadzenia kształcenia na odległość; udzielają wsparcia technicznego oraz doradztwa (metodycznego i prawnego) pracownikom UR wykorzystującym nowoczesne technologie informatyczne w pracy dydaktycznej i naukowej; prowadzą szkolenia i pomagają w projektowaniu, tworzeniu i publikowaniu multimedialnych materiałów dydaktycznych w formie e-learningowej; zapewniają warunki do prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem najnowszych technologii informatycznych, umożliwiających realizację zajęć w trybie zdalnym. Wszyscy prowadzący zajęcia dydaktyczne na kierunku filologia polska w roku 2020 ukończyli szkolenie w zakresie praktycznego przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zrealizowane w ramach projektu „Jednolity Program Zintegrowany Uniwersytetu Rzeszowskiego – droga do wysokiej jakości kształcenia”, które zostało potwierdzone certyfikatem.

2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Podmiotowe podejście do studentów w I PiD gwarantuje im realny wpływ na proces uczenia się, poprzez uwzględnianie przez prowadzących zajęcia i inne osoby odpowiedzialne za proces kształcenia indywidualnych zainteresowań, a także odpowiadanie na potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Studenci mają m.in. możliwość wyboru specjalności, wykładu monograficznego i ogólnouczelnianego,

zajęć lektoratowych, grupy przedmiotów do wyboru, seminarium dyplomowego. Zajęcia, zwłaszcza specjalnościowe (warsztaty, laboratoria), przedmioty do wyboru, seminaria odbywają się w niewielkich grupach, co dodatkowo wpływa na jakość kształcenia. Dyżury konsultacyjne dla studentów pełnione są przez pracowników w sposób ciągły, zapewniając możliwość indywidualnych konsultacji. Wszystko to pozwala na indywidualizację procesu kształcenia, służy też aktywności naukowej studentów filologii polskiej.

Studenci mają możliwość realizacji zajęć według indywidualnej organizacji studiów (IOS). Warunki te określa szczegółowo Regulamin Studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim ([REGULAMIN STUDIÓW](#)) (Rozdział 7; § 22) przyjęty *Uchwałą nr 68/2021 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie uchwalenia zmian i jednolitego Regulaminu studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim (Uchwała nr 68/2021 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie uchwalenia zmian i tekstu jednolitego Regulaminu studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim)*. IOS może polegać w szczególności na: indywidualnym doborze zajęć lub grupy zajęć, metod i form kształcenia; modyfikacji zasad odbywania i zaliczania zajęć, pod warunkiem osiągnięcia zakładanych dla przedmiotu efektów uczenia się; modyfikacji tygodniowego harmonogramu zajęć, w miarę możliwości poprzez wybór grupy zajęciowej i/lub godzin zajęć w sposób umożliwiający realizację obowiązującego programu studiów z dostosowaniem do możliwości czasowych studenta; zmianach terminów egzaminów i zaliczeń w porozumieniu z prowadzącym przedmiot lub zajęcia. Zgodę na IOS wyraża Dziekan KNH w myśl *Uchwały Około regulaminowej podjętej przez Radę Dydaktyczną KNH (Uchwała nr 11/06/2021 Rady Dydaktycznej Kolegium Nauk Humanistycznych z dnia 10.06.2021r. w sprawie warunków i zasad odbywania studiów według indywidualnej organizacji (IOS) w związku z Uchwałą nr 68/04/2021 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim (Indywidualna organizacja studiów)*.

Proces kształcenia na kierunku filologia polska jest w pełni dostosowany do osób z niepełnosprawnościami zgodnie z Regulaminem Studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim (Rozdział 12. Warunki studiowania studentów ze szczególnymi potrzebami). Na wniosek studenta posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności oraz osoby nieposiadającej orzeczenia o niepełnosprawności, której stan zdrowia utrudnia realizowanie procesu dydaktycznego, sposób dostosowania warunków, organizacji i realizacji procesu dydaktycznego, z zachowaniem specyfiki kierunku studiów lub wybranych przedmiotów, określa Dziekan w porozumieniu z kierownikiem kierunku oraz nauczycielem prowadzącym zajęcia dydaktyczne. Wsparcia merytorycznego i organizacyjnego udziela studentom Instytutowy koordynator ds. osób z niepełnosprawnościami. Poza tym funkcjonujące w UR Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych (BON) zapewnia studentom ze specjalnymi potrzebami m.in. konsultacje specjalistyczne (psychologiczne i logopedyczne), kursy i warsztaty szkoleniowe, obozy szkoleniowe i spotkania integracyjne (dni adaptacji, letnie i zimowe obozy szkoleniowo-integracyjne), pomoc wolontariusza – asystenta osoby z niepełnosprawnościami), modernizację infrastruktury (dostosowanie obiektów i organizowanie transportu umożliwiającego dojazd na zajęcia i praktyki oraz powrót do miejsca zamieszkania osobom z niepełnosprawnościami). Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa dysponuje odpowiednią dla osób o specjalnych potrzebach infrastrukturą i bazą lokalową (windy, ścieżki dotykowe, brak barier architektonicznych). W BON można wypożyczyć specjalistyczny sprzęt zapewniający optymalne warunki studiowania osobom niedowidzącym i niedosłyszącym: programy komputerowe powiększająco-udźwiękujące tekst (ZoomText), systemy wspomagające słyszenie (Oticon Amigo FM), specjalne myszki komputerowe (trackball'e) i klawiatury (jednoręczne i brajlowskie), notesy mówiące (BraillePen), powiększalniki telewizyjne, lupy elektroniczne, syntezytory mowy polskiej, drukarki etykiet brajlowskich, odtwarzacze audiobooków. Podobne udogodnienia, w tym klawiatury alternatywne, urządzenia brajlowskie znajdują się w Bibliotece UR. Dla studentów ze specjalnymi potrzebami przygotowano tzw. pokoje wyciszeń.

Dla zagwarantowania pomocy potrzebującym studentom BON ściśle współpracuje z instytucjami zewnętrznymi zajmującymi się pomocą osobom niepełnosprawnym, tj.: Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), Okręgiem Podkarpackim Polskiego Związku Niewidomych (PZN), Fundacją Aktywnej Rehabilitacji (FAR), Fundacją Szansa dla Niewidomych, Fundacją Aktywizacja oraz Bieszczadzkim WOPR. Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych Uniwersytetu Rzeszowskiego zdobyło I miejsce w ogólnopolskim konkursie IDOL 2020 w kategorii EDUKACJA. W UR realizowany jest projekt „Przyjazny nURt” ukierunkowany na rozwój dostępności UR dla osób z niepełnosprawnościami, zapewniający dodatkowe konsultacje i organizację szkoleń świadomościowych dla pracowników UR. W roku akad. 2020/2021 wszyscy prowadzący zajęcia i pracownicy administracyjni IPID odbyli szkolenie świadomościowe dotyczące problemów osób z niepełnosprawnością.

2.5. Harmonogram realizacji studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów, zajęć lub grup zajęć związanych z działalnością naukową prowadzoną w uczelni oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru

Harmonogram studiów I stopnia, realizowany w ciągu sześciu semestrów, obejmuje: moduł przedmiotów podstawowych (135 godzin, 17 ECTS), moduł przedmiotów ogólnouniwersyteckich (190 godzin, 9 ECTS) oraz moduł przedmiotów kierunkowych (w tym przedmioty literaturoznawcze: 555 godzin 30 ECTS; teoretycznoliterackie (150 godzin, 11 ECTS); językoznawcze: 345 godzin, 32 ECTS); przedmioty do wyboru/fakultatywne (150 godzin, 21 ECTS).

Ogółem, na studiach I stopnia blok przedmiotów wspólnych obejmuje 1525 godzin kształcenia i zapewnia uzyskanie 120 ECTS. Zajęcia w wymiarze 1525 godzin realizowane są przy bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich. Prowadzone są one przez wysoko wyspecjalizowaną kadrę badawczo-dydaktyczną i dydaktyczną, co umożliwia studentom rozwijanie samodzielnego myślenia oraz udział w badaniach naukowych realizowanych przez nauczycieli akademickich i podejmowanie badań własnych. Zajęcia lektoratowe rozwijające kompetencje językowe (język obcy nowożytny: 120 godzin, 8 ECTS; łacina z elementami kultury antycznej (45 godzin, 4 ECTS) prowadzą lektorzy Studium Języków Obcych UR.

Studenci studiów I stopnia mają do wyboru dwie specjalności:

- specjalność nauczycielska obejmuje 465 godzin prowadzonych przy bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich (47 ECTS) i 90 godzin praktyk (13 ECTS), w tym moduł psychologiczno-pedagogiczny: 180 godzin, 10 ECTS; moduł dydaktyczny: 210 godzin, 20 ECTS; moduł przedmiotów uzupełniających (75 godzin, 17 ECTS) oraz praktyki (90 godzin, 13 ECTS);
- specjalność edytorstwo obejmuje 375 godzin prowadzonych przy bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich (47 ECTS) i 100 godzin praktyk (13 ECTS), w tym moduł przedmiotów z zakresu edytorstwa i mediów: 150 godzin, 25 ECTS; moduł przedmiotów językoznawczych (135 godzin, 14 ECTS); moduł przedmiotów fakultatywnych (90 godzin, 8 ECTS) oraz praktyki ciągłe (100 godzin, 13 ECTS).

Zajęcia obejmujące przedmioty z dydaktyki polonistycznej na specjalności nauczycielskiej prowadzą pracownicy Zakładu Badań nad Literaturą i Edukacją Polonistyczną, realizujący badania naukowe z tej dziedziny. Zajęcia z psychologii, pedagogiki oraz dydaktyki ogólnej prowadzą pracownicy Instytutu Pedagogiki UR realizujący badania naukowe powiązane z tematyką zajęć dydaktycznych. Na specjalności edytorstwo oprócz pracowników badawczo-dydaktycznych zatrudnionych w IPID, zajęcia prowadzą osoby zatrudnione w wydawnictwach i zakładach poligraficznych (z doświadczeniem zawodowym zdobytym poza Uczelnią).

Kształcenie na studiach I stopnia na kierunku filologia polska obejmuje łącznie 2080 godzin (w tym 90 godzin praktyk) na specjalności nauczycielskiej, a na specjalności edytorstwo 2000 godzin (w tym 100 godzin praktyk). Ogólna liczba punktów ECTS wynosi 180.

Harmonogram studiów II stopnia, realizowany w ciągu czterech semestrów obejmuje: moduł przedmiotów podstawowych i ogólnouniwersyteckich (90 godzin, 10 ECTS), moduł przedmiotów kierunkowych (w tym przedmioty literaturoznawcze: 180 godzin, 17 ECTS; przedmioty językoznawcze: 120 godzin, 12 ECTS), moduł przedmiotów do wyboru (230 godzin, 41 ECTS).

Ogółem, na studiach II stopnia blok przedmiotów wspólnych obejmuje 620 godzin kształcenia realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich i zapewnia uzyskanie 80 ECTS. Udział studentów w zajęciach prowadzonych przez osoby posiadające znaczące osiągnięcia naukowe powiązane z problematyką zajęć umożliwia studentom udział w tych badaniach i realizowanie indywidualnych zainteresowań badawczych. Zajęcia lektoratowe rozwijające kompetencje językowe (język obcy nowożytny: 60 godzin, 6 ECTS) prowadzą lektorzy Studium Języków Obcych UR.

Studenci studiów II stopnia mają do wyboru trzy specjalności:

- specjalność nauczycielska obejmuje 270 godzin prowadzonych przy bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich (23 ECTS) i 120 godzin praktyk (17 ECTS), w tym moduł psychologiczno-pedagogiczny: 30 godzin, 2 ECTS; moduł dydaktyczny: 240 godzin, 21 ECTS oraz praktyki (120 godzin, 17 ECTS)
- specjalność edytorstwo obejmuje 180 godzin prowadzonych przy bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich (37 ECTS) i 30 godzin praktyk (3 ECTS), w tym moduł przedmiotów z zakresu edytorstwa: 120 godzin, 26 ECTS; moduł przedmiotów językoznawczych (30 godzin, 5 ECTS); moduł przedmiotów z zakresu prawa i ekonomii (30 godzin, 6 ECTS) oraz praktyki indywidualne (30 godzin, 3 ECTS)
- specjalność asystent kadr zarządzających i elit politycznych obejmuje 180 godzin prowadzonych przy bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich (37 ECTS) i 30 godzin praktyk (3 ECTS), w tym moduł przedmiotów z zakresu języka, komunikacji i etykiety: 135 godzin (26 ECTS) i praktykę ciągłą w wymiarze 30 godzin (3 ECTS) oraz moduł przedmiotów dodatkowych (45 godzin, 11 ECTS).

Podobnie jak na studiach I stopnia, również na studiach II stopnia zajęcia z dydaktyki polonistycznej na specjalności nauczycielskiej prowadzą pracownicy Zakładu Badań nad Literaturą i Edukacją Polonistyczną, realizujący badania naukowe z tej dziedziny, natomiast zajęcia z psychologii i pedagogiki prowadzą, realizujący badania naukowe z psychologii oraz pedagogiki, pracownicy Instytutu Pedagogiki UR. Na specjalności edytorstwo oprócz pracowników badawczo-dydaktycznych zatrudnionych w IPID zajęcia prowadzą osoby zatrudnione w wydawnictwach i zakładach poligraficznych oraz w Instytucie Nauk Prawnych (przedmiot: Podstawy prawa dla edytorów). Na nieuruchomionej obecnie specjalności asystent kadr zarządzających i elit politycznych oprócz kadry dydaktycznej zatrudnionej w IPID, zajęcia dydaktyczne prowadzone były m.in. osoby zajmujące się PR i kreowaniem marki oraz psychologa.

Kształcenie na studiach II stopnia na kierunku filologia polska obejmuje łącznie 1010 godzin (w tym 120 godzin praktyk) na specjalności nauczycielskiej, a na specjalnościach edytorstwo oraz asystent kadr zarządzających i elit politycznych 830 godzin (w tym 30 godzin praktyk). Ogólna liczba punktów ECTS wynosi 120.

W harmonogramach studiów na kierunku filologia polska poza zajęciami lektoratowymi, zarówno na studiach I, jak i II stopnia, nie uwzględnia się obowiązkowych zajęć w językach obcych. Studenci studiów I stopnia mają możliwość fakultatywnego uczestniczenia w zajęciach prowadzonych

w języku angielskim (od roku akad. 2020/2021 z literatury popularnej) oraz od roku akad. 2021/2022 w wykładzie monograficznym (do wyboru).

2.6. Dobór form zajęć, proporcje liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebność grup studenckich oraz organizacja procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem harmonogramu zajęć

Studia na kierunku filologia polska realizowane są poprzez następujące formy zajęć dydaktycznych (z uwzględnieniem proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom):

Studia I stopnia

- specjalność nauczycielska: wykłady (730 godzin, co stanowi 35,1% ogółu godzin), ćwiczenia audytoryjne (135 godzin, co stanowi 6,5% ogółu godzin), konwersatoria (15 godzin, co stanowi 0,7% ogółu godzin) ćwiczenia warsztatowe (965 godzin, co stanowi 46,4% ogółu godzin), laboratoria (60 godzin, co stanowi 2,8% ogółu godzin), zajęcia hospitacyjne (25 godzin, co stanowi 1,2% ogółu godzin), seminaria (60 godzin, co stanowi 2,8% ogółu godzin), praktyki (90 godzin, co stanowi 4,3 % ogółu godzin);
- specjalność edytorstwo: wykłady (640 godzin, co stanowi 32% ogółu godzin), ćwiczenia audytoryjne (105 godzin, co stanowi 5,25% ogółu godzin), konwersatoria (15 godzin, co stanowi 0,75% ogółu godzin) ćwiczenia warsztatowe (1080 godzin, co stanowi 54% ogółu godzin), seminaria (60 godzin, co stanowi 3% ogółu godzin), praktyki (100 godzin, co stanowi 5 % ogółu godzin).

Studia II stopnia

- specjalność nauczycielska: wykłady (210 godzin, co stanowi 20,8% ogółu godzin), ćwiczenia audytoryjne (75 godzin, co stanowi 7,4% ogółu godzin), konwersatoria (220 godzin, co stanowi 21,7% ogółu godzin) ćwiczenia warsztatowe (205 godzin, co stanowi 20,2% ogółu godzin), laboratoria (75 godzin, co stanowi 7,4% ogółu godzin), seminaria (105 godzin, co stanowi 10,4% ogółu godzin), praktyki (120 godzin, co stanowi 11,8 % ogółu godzin);
- specjalność edytorstwo: wykłady (240 godzin, co stanowi 28,9% ogółu godzin), ćwiczenia audytoryjne (15 godzin, co stanowi 1,8% ogółu godzin), konwersatoria (220 godzin, co stanowi 26,5% ogółu godzin) ćwiczenia warsztatowe (220 godzin, co stanowi 26,5% ogółu godzin), seminaria (105 godzin, co stanowi 12,6% ogółu godzin), praktyki (30 godzin, co stanowi 3,6 % ogółu godzin);
- specjalność asystent kadr zarządzających i elit politycznych: wykłady (225 godzin, co stanowi 27,1% ogółu godzin), ćwiczenia audytoryjne (15 godzin, co stanowi 1,8% ogółu godzin), konwersatoria (220 godzin, co stanowi 26,5% ogółu godzin) ćwiczenia warsztatowe (235 godzin, co stanowi 28,3% ogółu godzin), seminaria (105 godzin, co stanowi 12,6% ogółu godzin), praktyki (30 godzin, co stanowi 3,6 % ogółu godzin).

Liczebność grup studenckich reguluje Zarządzenie nr 115/2021 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 28 czerwca 2021 r. w sprawie ustalenia minimalnej liczebności grup studenckich dla form zajęć dydaktycznych na studiach pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich prowadzonych na Uniwersytecie Rzeszowskim. Zgodnie z tym zarządzeniem, wykłady na kierunku filologia polska prowadzone są w jednej grupie (dla całego rocznika lub specjalności); wykłady monograficzne oraz ćwiczenia audytoryjne powinny liczyć minimum 25 osób; grupa ćwiczeniowa konwersatoryjna, warsztatowa, laboratoryjna, lektoratowa powinna liczyć nie mniej niż 15 osób; zajęcia hospitacyjne – minimum 10 osób; seminaria – minimum 10 osób; natomiast minimalna liczebność grup studenckich dla przedmiotów do wyboru wynosi 15 osób, podobnie, minimalna liczba studentów niezbędna do uruchomienia specjalności prowadzonej w ramach kierunku studiów wynosi 15 osób. Harmonogramy zajęć na kierunku filologia polska dla poszczególnych form zajęć dydaktycznych wszystkich roczników studiów I i II stopnia są dostosowane

do ww. Zarządzenia Rektora. Zapewnia to właściwą organizację procesu kształcenia i realizację efektów uczenia się.

2.7. Program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiar i termin realizacji oraz dobór instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczba miejsc praktyk – w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe

Praktyki programowe stanowią integralną część programów studiów, w związku z tym studenci pierwszego i drugiego stopnia kierunku filologia polska wszystkich specjalności zobowiązani są do odbycia programowych praktyk zawodowych i ich zaliczenia. Kwestie te regulują Uchwały Senatu UR dotyczące zatwierdzenia programów studiów na kierunku filologia polska: [Uchwała nr 460/06/2019 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia programów studiów w Uniwersytecie Rzeszowskim](#); [Uchwała nr 524/12/2019 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 19 grudnia 2019 r. zmieniająca Uchwałę nr 460/06/2019 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia programów studiów w Uniwersytecie Rzeszowskim](#) dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akad. 2019/2020 i nast. oraz [Uchwała nr 72/05/2021 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie ustalenia programów studiów w Uniwersytecie Rzeszowskim](#) dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akad. 2021/2022; Zarządzenie nr 75/2021 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 13 maja 2021 r. (z późn. zm.) w sprawie organizacji programowych praktyk zawodowych oraz regulaminy praktyk programowych dostępne na stronie internetowej KNH kierunku filologia polska (<https://www.ur.edu.pl/kolegia/kolegium-nauk-humanistycznych/student/kierunki-studiow/filologia-polska/praktyki-programowe>).

Studenci studiów I stopnia kierunku filologia polska odbywają praktykę zawodową według następującego harmonogramu:

Specjalność nauczycielska

ROK	Kierunek	Rodzaj praktyki	Termin	Szkoła	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
II rok 1. stopnia	filologia polska	praktyka pedagogiczna	IV semestr (od rozpoczęcia semestru przez kolejne sześć tygodni dydaktycznych)	szkoła podstawowa	30	2
II rok 1. stopnia	filologia polska	praktyka śródroczna z języka polskiego w szkole podstawowej	IV semestr (po zakończeniu praktyki pedagogicznej)	szkoła podstawowa	15	4
III rok 1. stopnia	filologia polska	praktyka śródroczna z języka polskiego w szkole podstawowej	V semestr	szkoła podstawowa	45	7

Specjalność: edytorstwo

Poziom studiów	Czas trwania praktyki	Termin praktyki	ECTS
studia	dwutygodniowa praktyka w wybranej	po semestrze drugim,	5

stacjonarne pierwszego stopnia	instytucji po I roku studiów w wymiarze 50 godzin	zaliczenie w semestrze trzecim	
	dwutygodniowa praktyka w wybranej instytucji po II roku studiów w wymiarze 50 godzin	po semestrze czwartym, zaliczenie w semestrze piątym	8

Studenci studiów II stopnia kierunku filologia polska odbywają praktykę zawodową według następującego harmonogramu:

Specjalność nauczycielska

ROK	Kierunek	Rodzaj praktyki	Termin	Szkoła	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
I rok 2. stopnia	filologia polska	praktyka śródroczna z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej	I semestr	szkoła ponadpodstawowa	45	2
I rok 2. stopnia	filologia polska	praktyka ciągła z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej	wrzesień – po I roku studiów (praktyka zaliczana w III sem.)	szkoła ponadpodstawowa	45	9
II rok 2. stopnia	filologia polska	praktyka śródroczna z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej	III semestr	szkoła ponadpodstawowa	30	6

Specjalność: edytorstwo; asystent kadr zarządzających i elit politycznych

Poziom studiów	Czas trwania praktyki	Termin praktyki	ECTS
studia stacjonarne drugiego stopnia	dwutygodniowa praktyka w wybranej instytucji po I roku studiów w wymiarze 30 godzin	po semestrze drugim, zaliczenie w semestrze trzecim	3

Praktyki śródroczne na kierunku filologia polska studiów pierwszego i drugiego stopnia o specjalności nauczycielskiej odbywają się w grupach (10-12 osób), natomiast ciągłe na specjalności nauczycielskiej na studiach drugiego stopnia odbywają studenci indywidualnie, podobnie studenci pozostałych specjalności – odbywają praktyki indywidualnie. Na kierunku filologia polska studiuje zazwyczaj po kilkanaście osób na specjalności, nie ma zatem problemów z odbywaniem praktyk; tym bardziej, że IPID współpracuje z dyrekcjami szkół i nauczycielami polonistami, a także z wydawnictwami, zakładami poligraficznymi i organami administracji. Liczba miejsc praktyk znacząco przewyższa zapotrzebowanie, więc studenci mają możliwość wyboru miejsc, w których realizują praktyki programowe.

Studenci wszystkich specjalności, podczas programowej praktyki zawodowej, wykorzystują wiedzę i umiejętności zdobyte w ramach wykładów, ćwiczeń oraz warsztatów do wykonywania zadań powierzonych im przez organizatorów praktyk. Do głównych zadań studentów podczas praktyki

zawodowej należą: zapoznanie się ze specyfiką szkoły/institucji (organizacją, wyposażeniem, zasobami), hospitowanie i prowadzenie lekcji próbnych przez studentów specjalności nauczycielskiej; na pozostałych specjalnościach: asystowanie w wyznaczonych zadaniach, poznanie form współpracy instytucji ze środowiskiem i współuczestnictwo w zaplanowanych działaniach oraz obserwacja struktur w obrębie zakładu.

Nadzór dydaktyczno-organizacyjny nad praktyką sprawuje koordynator praktyk, powoływany przez Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia. Koordynator m.in. przygotowuje plan praktyk, organizuje spotkania ze studentami, zapoznając studentów z celami i zasadami realizacji praktyki, przygotowuje wykaz studentów realizujących praktyki, współpracuje z opiekunem z ramienia zakładu pracy w zakresie realizacji praktyki przez studenta/grupę studentów, opracowuje sprawozdanie po jej zrealizowaniu, weryfikuje dokumentację wymaganą do uzyskania zaliczenia, zalicza praktyki i wpisuje zaliczenia w systemie Wirtualna Uczelnia.

Szczegółowe informacje i dokumentacja wymagana do odbycia programowej praktyki zawodowej znajdują się na stronie internetowej KNH kierunku filologia polska w zakładce praktyki programowe.

2.8. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie programu studiów i sposobu organizacji kształcenia, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Program studiów został dostosowany do reguł i wymagań w zakresie programu studiów i organizacji kształcenia zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1. powołanej ustawy.

Dostosowano sposób organizacji kształcenia na specjalności nauczycielskiej do *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela*, uwzględniając założenia rozporządzenia w toku prac nad przygotowaniem dokumentacji studiów I i II stopnia, które zakończono we wrześniu 2019 r. Zmiany w harmonogramach studiów na kierunku filologia polska studiów I i II stopnia o specjalności nauczycielskiej zostały zatwierdzone przez Radę Dydaktyczną Kolegium Nauk Humanistycznych UR w październiku 2019 r. Program studiów przyjęty został *Uchwałą nr 524/12/2019 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 19 grudnia 2019 r. zmieniającą Uchwałę nr 460/06/2019 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia programów studiów w Uniwersytecie Rzeszowskim* (Uchwała nr 524/12/2019 Senatu UR ma zastosowanie dla studiów rozpoczynających się począwszy od roku akad. 2019/2020). Rada Dydaktyczna KNH UR na posiedzeniu w dniu 16 stycznia 2020 r. ustaliła harmonogramy studiów z uwzględnieniem zmian przyjętych w programie studiów dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akad. 2019/2020.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów

Uniwersytet Rzeszowski prowadzi rekrutację na studia stacjonarne pierwszego i drugiego stopnia na kierunku filologia polska zgodnie ze szczegółowymi warunkami rekrutacji, które określają uchwały Senatu UR. Zasady rekrutacji na rok akad. 2021/2022 reguluje *Uchwała nr 582/06/2020 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie warunków, trybu oraz terminów rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów pierwszego stopnia*,

drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich w roku akademickim 2021/2022 oraz Załącznik nr 1 do Uchwały nr 57/02/2021 Senatu UR z dnia 25 lutego 2021 r. (tekst jednolity). Wszystkie informacje dla kandydatów na studia dostępne są pod adresem: <https://www.ur.edu.pl/kandydat/rekrutacja-2021-2022>.

Na kierunku filologia polska rekrutacja prowadzona jest na studia stacjonarne I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim.

W postępowaniu rekrutacyjnym na studia stacjonarne I stopnia na kierunku filologia polska o profilu ogólnoakademickim przedmiotem podstawowym brany pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym jest język polski – poziom podstawowy lub rozszerzony z części pisemnej egzaminu maturalnego; przelicznik – poziom podstawowy 1% = 1 pkt; poziom rozszerzony 1% = 2 pkt. Kryterium dodatkowe w przypadku, gdy liczba kandydatów z tą samą liczbą punktów przewyższa limit miejsc na kierunek, jest język obcy nowożytny wskazany przez kandydata – poziom podstawowy lub rozszerzony z części pisemnej egzaminu maturalnego.

Na studia stacjonarne II stopnia na kierunku filologia polska o profilu ogólnoakademickim ustalone wymagania wstępne/kompetencje oczekiwane od kandydata to dyplom ukończenia studiów I stopnia lub jednolitych studiów magisterskich. Kandydat powinien dysponować podstawową wiedzą humanistyczną oraz posiadać znajomość języka obcego na poziomie B1-B2. O przyjęcie na studia na kierunku filologia polska o specjalności edytorstwo lub asystent kadr zarządzających i elit politycznych mogą się ubiegać absolwenci filologii polskiej, polonistyki stosowanej, neofilologii, historii i edytorstwa oraz innych kierunków humanistycznych przypisanych do dyscyplin: literaturoznawstwo, językoznawstwo lub nauki o kulturze i religii. Na studia o specjalności nauczycielskiej przyjmowani są kandydaci, którzy ukończyli studia I stopnia na kierunku filologia polska o specjalności nauczycielskiej.

Kryterium kwalifikacyjne brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym na studia II stopnia na kierunku filologia polska stanowi ocena końcowa uzyskana na dyplomie ukończenia studiów oraz ocena z pracy dyplomowej (lub egzaminu dyplomowego). Kryterium dodatkowe w przypadku, gdy liczba kandydatów z tą samą liczbą punktów przewyższa limit wolnych miejsc na kierunek, stanowi średnia ocen z toku studiów.

Rekrutacja przebiega drogą elektroniczną, za pośrednictwem Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK). Limity przyjęć na kierunek filologia polska na rok akad. 2021/2022 ustalono na poziomie 75 miejsc na studia I stopnia oraz 60 miejsc na studia II stopnia (limity przyjęć na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich prowadzonych przez UR w roku akademickim 2021/2022 określa [Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 124/2021 zmieniającego Zarządzenie nr 60/2021 Rektora UR w sprawie limitów przyjęć na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich w roku akademickim 2021-2022](#)).

Za proces rekrutacji w latach 2015-2019 na kierunku filologia polska odpowiedzialny był Dziekan Wydziału Filologicznego, który powoływał Komisję Rekrutacyjną. W roku 2019, w związku ze zmianami strukturalnymi w Uniwersytecie Rzeszowskim, nadzór nad rekrutacją powierzono Prorektorowi ds. Studenckich i Kształcenia, a za jej przeprowadzenie odpowiedzialna jest Centralna Komisja Rekrutacyjna. W celu zabezpieczenia potrzeb organizacyjnych w Kolegiach, Rektor powołuje Kolegialne Zespoły Rekrutacyjne.

3.2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Student może przenieść się na Uniwersytet Rzeszowski z innej uczelni, w tym z uczelni zagranicznej na ten sam lub inny kierunek studiów. Zasady, warunki oraz tryb przeniesienia określa *Uchwała nr 70/05/2021 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie przeniesienia studenta na Uniwersytet Rzeszowski z innej uczelni lub uczelni zagranicznej.*

Student ubiegający się o przeniesienie, składa w UR do Centralnej Komisji Rekrutacyjnej wniosek wraz z kompletem wymaganych dokumentów:

- zaświadczenie z uczelni macierzystej zawierające informacje o:
 1. posiadaniu statusu studenta uczelni macierzystej;
 2. wypełnieniu wszystkich obowiązków wynikających z przepisów uczelni, którą opuszcza;
- dokumenty poświadczające dotychczasowy przebieg studiów:
 1. karta przebiegu studiów zawierająca wykaz zrealizowanych przedmiotów, liczbę godzin, formę zaliczenia przedmiotu, liczbę punktów ECTS i otrzymane oceny;
 2. sylabusy przedmiotów, o których mowa w podpunkcie 1;
- pisemna zgoda na przeniesienie odpowiedniego organu w uczelni macierzystej;
- poświadczona przez Centralną Komisję Rekrutacyjną, zwaną dalej CKR, za zgodność z oryginałem kopia:
 1. *w przypadku studiów I stopnia lub jednolitych magisterskich* - jednego z dokumentów, o których mowa w art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
 2. *w przypadku studiów II stopnia* - dyplomu ukończenia studiów;
- inne dokumenty określone w szczegółowych warunkach przeniesienia na poszczególne kierunki studiów wskazane w [załączniku nr 1 do uchwały nr 70/05/2021 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie przeniesienia studenta na Uniwersytet Rzeszowski z innej uczelni lub uczelni zagranicznej](#).

Cudzoziemiec ubiegający się o przeniesienie z uczelni zagranicznej na kierunek prowadzony w języku polskim zobowiązany jest do dołączenia do wniosku: dokumentu potwierdzającego znajomość języka polskiego na poziomie minimum B2; potwierdzoną przez UR kserokopię dokumentu stwierdzającego uprawnienie do podejmowania studiów bez ponoszenia opłat zgodnie z art. 324 ust. 2 ustawy (np. Karta Polaka, karta pobytu, decyzja administracyjna właściwego organu).

W świetle ww. Załącznika nr 1 do Uchwały nr 70/05/2021 Senatu UR przeniesienie na studia na kierunku filologia polska jest możliwe z kierunków: *filologia polska* i *polonistyka stosowana*; przy uwzględnieniu:

- przebiegu studiów,
- liczby punktów ECTS, uzyskanych w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk zawodowych, która jest przypisana efektom uczenia się,
- udokumentowanej szczególnej sytuacji studenta.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni określa Regulamin Studiów w UR, Rozdział 4: [Regulamin studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim - obowiązuje od 1.10.2021 r. - tekst jednolity](#).

Student może przenieść się z innej uczelni na ten sam lub pokrewny kierunek studiów za zgodą Dziekana nie wcześniej niż po zaliczeniu pierwszego semestru. Uwzględniając etapy studiów w innej uczelni oraz różnice programowe, Dziekan podejmuje decyzję, na który semestr zostanie przyjęty. Warunkiem uznania zaliczeń przedmiotów jest zbieżność efektów uczenia się. Zbieżność efektów opiniuje kierownik kierunku na podstawie przedstawionych przez studenta sylabusów przedmiotów zajęć zrealizowanych w opuszczanej uczelni. Dziekan wyznacza także różnice programowe do zaliczenia.

Warto zaznaczyć, że o przeniesienie z innej uczelni na UR na kierunek filologia polska rokrocznie ubiegają się osoby studiujące w innych ośrodkach.

3.3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

W Uniwersytecie Rzeszowskim zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów reguluje [Uchwała nr 463/06/2019 Senatu UR z dnia](#)

[27 czerwca 2019 r. w sprawie określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Rzeszowskim; załączniki](#) oraz [Zarządzenie nr 82/2019 Rektora UR z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie określenia wysokości opłaty za przeprowadzenie procedury potwierdzania efektów uczenia się.](#)

Potwierdzanie efektów uczenia się to formalny proces weryfikacji posiadanych efektów uczenia się. Efekty uczenia się mogą być potwierdzone: osobie posiadającej świadectwo dojrzałości albo świadectwo dojrzałości i zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów lub inny dokument uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia i co najmniej pięć lat doświadczenia zawodowego – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie; osobie posiadającej kwalifikację pełną na poziomie 5 PRK albo kwalifikację nadaną w ramach zagranicznego systemu szkolnictwa wyższego odpowiadającą poziomowi 5 europejskich ram kwalifikacji, o których mowa w załączniku II do zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (Dz. Urz. UE C 111 z 06.05.2008, str. 1) – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie; osobie posiadającej kwalifikację pełną na poziomie 6 PRK i co najmniej 3 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów pierwszego stopnia – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia; osobie posiadającej kwalifikację pełną na poziomie 7 PRK i co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów drugiego stopnia albo jednolitych studiów magisterskich – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na kolejne studia pierwszego stopnia lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie.

W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć studentowi nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do danego programu studiów określonego kierunku, poziomu i profilu.

Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia na kierunku filologia polska na studia I i II stopnia rozpoczynające się od roku akademickiego 2021/2022 mogą starać się o potwierdzenie efektów uczenia się. Informacje o przedmiotach wraz z sylabusami znajdują się na stronie internetowej: <https://www.ur.edu.pl/kandydat/potwierdzenie-efektow-uczenia-sie/rekrutacja-20212022/kolegium-nauk-humanistycznych/filologia-polska-studia-i--i-ii-stopnia-profil-ogo>.

3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów

Proces dyplomowania na kierunku filologia polska na studiach I i II stopnia jest w pełni zgodny z Regulaminem Studiów w UR (Rozdział 18): [Regulamin studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim - obowiązuje do 30.09.2021 r.](#) Na tej podstawie w Kolegium Nauk Humanistycznych uchwalony został przez Radę Dydaktyczną KNH *Regulamin Dyplomowania Studentów w Kolegium Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego* obowiązujący od roku akad. 2019/2020, dostępny na stronie internetowej kolegium wraz z innymi materiałami dotyczącymi przeprowadzania egzaminów dyplomowych w roku akad. 2020/2021: [Praca dyplomowa](#). Uchwała okołoregulaminowa w sprawie Regulaminu Dyplomowania w KNH, obowiązującego do roku akad. 2021/2022, dostosowana będzie do Regulaminu Studiów w UR obowiązującego od 1 października 2021 r.

W Instytucie Polonistyki i Dziennikarstwa UR dla kierunku filologia polska zostały opracowane na podstawie ww. dokumentów *Wytyczne dotyczące przygotowania prac licencjackich i zasady dyplomowania* dla studentów filologii polskiej studiów I stopnia oraz *Wytyczne dotyczące przygotowania prac magisterskich i zasady dyplomowania* dla studentów filologii polskiej studiów II stopnia. Wytyczne są ogólnodostępne na stronie internetowej KNH kierunku filologia polska. Praca dyplomowa oraz egzamin dyplomowy stanowią potwierdzenie osiągnięcia przez studenta wszystkich założonych efektów uczenia w obszarze wiedzy, umiejętności i postaw na właściwym poziomie studiów. Szczegółowe zasady procesu dyplomowania uwzględniają procedury: wyboru seminarium i promotora pracy dyplomowej, opiniowania i zatwierdzania tematów prac dyplomowych, powoływania komisji do przeprowadzania egzaminu dyplomowego (w tym przewodniczącego i recenzenta), procedury antyplagiatowej (JSA), sporządzania recenzji przez promotora i recenzenta pracy oraz jej jawności, tj. możliwości udostępnienia recenzji na wniosek studenta, dokumentowania

przebiegu egzaminu dyplomowego oraz analizy jakości prac dyplomowych. Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się także w czasie egzaminu dyplomowego, podczas którego student zobligowany jest do odpowiedzi na dwa pytania promotora, z zakresu wiedzy ogólnej z danej dyscypliny i dziedziny nabytej podczas studiów (obejmuje m.in. problematykę omawianą podczas seminarium licencjackiego lub magisterskiego) oraz pracy dyplomowej i jedno pytanie recenzenta, związane z podejmowaną przez dyplomanta w pracy tematyką badawczą. Prawo do zadania pytania przysługuje również przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej.

W trosce o zapewnienie wysokich standardów procesu dyplomowania w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia KNH, funkcjonuje w IPID Zespół ds. Oceny Jakościowej Prac Dyplomowych, który dokonuje przeglądu obronionych w danym roku akademickim wybranych prac dyplomowych licencjackich i magisterskich oraz poddaje analizie recenzje sporządzane przez promotorów i recenzentów, jak również protokoły egzaminacyjne.

3.5. Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działania podejmowane na podstawie tych informacji, jak również sposoby wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

Informacje dotyczące liczby kandydatów i osób przyjętych na studia stacjonarne I i II stopnia na kierunku filologia polska przekazują Dyrekcji IPID po zakończeniu rekrutacji członkowie Kolegialnego Zespołu Rekrutacyjnego. Na tej podstawie można obliczyć, ile osób rezygnuje z podjęcia studiów (po złożeniu dokumentów i przyjęciu w procesie rekrutacyjnym). Niepodejmowanie studiów, rezygnacja ze studiów po krótkim okresie studiowania oraz niezaliczenie pierwszego semestru to główne przyczyny odsiewu na początku studiów. Decyduje o tym słabe przygotowanie kandydatów na studia, niekiedy także nietrafny wybór kierunku studiów. W trakcie studiów liczba studentów nieznacznie, ale zmniejsza się, z powodu niezaliczenia tzw. przedmiotów sekwencyjnych, których niezaliczenie uniemożliwia zaliczenie semestru. Lista takich przedmiotów zatwierdzana jest corocznie jako uchwała okółoregulaminowa Rady Dydaktycznej KNH i dostępna na stronie internetowej Kolegium: [Przedmioty sekwencyjne](#). Studenci podejmujący pracę lub studiujący na dwóch kierunkach także nie zawsze są w stanie pogodzić obowiązki i podejmują decyzję o rezygnacji ze studiów. Czynnikiem wpływającym na różnicę liczby studentów rozpoczynających ostatni rok studiów w stosunku do absolwentów jest niezłożenie pracy dyplomowej, co najczęściej wynika z podjęcia pracy i braku czasu na sfinalizowanie prac nad dysertacją magisterską (dotyczy to przede wszystkim studentów studiów II stopnia).

Monitorowanie i ocena postępów w nauce podlegają analizie w sposób ciągły dzięki współpracy kierownika kierunku z pracownikami Sekcji Toku Studiów oraz Sekcji Działalności Dydaktycznej Dziekanatu KNH, zgłaszaniu przez prowadzących zajęcia dłuższych absencji studentów, współpracy Dyrekcji IPID z radami studentów i opiekunami poszczególnych roczników oraz analizie przez Zespół Programowy kierunku filologia polska wyników ankiet oceny prowadzącego zajęcia dokonywanej przez studentów anonimowo po każdym semestrze studiów w systemie Wirtualna Uczelnia. Wyniki ankietyzacji wpływają na doskonalenie procesu nauczania i uczenia się studentów. Działania zapobiegawcze polegają również na regularnych hospitacjach zajęć dydaktycznych oraz współpracy z członkami Rady Interesariuszy Zewnętrznych kierunku filologia polska. Na poziomie kolegium nad poprawą jakości kształcenia czuwa Wewnętrzny Zespół Zapewnienia Jakości Kształcenia, analizujący i monitorujący m.in. wyniki osiągnięte przez studentów i proponujący rozwiązania służące podnoszeniu jakości kształcenia. Zarówno w Zespole Programowym kierunku, jak i na poziomie kolegium (w Radzie Dydaktycznej KNH) są przedstawiciele studentów, którzy zgłaszają uwagi i postulaty.

Liczba studentów na studiach I stopnia na kierunku filologia polska jest stabilna. Studia podejmuje 35-45 osób, co pozwala na uruchomienie dwóch specjalności i zapewnienie bardzo dobrych warunków studiowania. Na studia II stopnia jest nieco mniej kandydatów, ale większość

absolwentów naszej polonistyki I stopnia kontynuuje studiowanie w macierzystym Instytucie na studiach II stopnia.

3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania efektów uczenia się określa Regulamin Studiów w UR. Zasady osiągnięcia efektów uczenia są uwzględnione w programach studiów, a zasady zaliczania przez studentów filologii polskiej studiów I i II stopnia poszczególnych przedmiotów są szczegółowo opisane w sylabusach przedmiotów dostępnych na stronie KNH kierunku filologia polska. Prowadzący zajęcia dydaktyczne na pierwszych zajęciach informują studentów o wymogach i kryteriach uzyskania zaliczenia przedmiotu ze szczególnym uwzględnieniem efektów uczenia się określonych dla przedmiotu oraz sposobów weryfikacji ich osiągnięcia oraz zasad oceniania. Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się odbywa się m.in. poprzez egzaminy ustne lub pisemne, ocenę aktywności studentów w trakcie zajęć, ocenę przygotowania się studentów do dyskusji, ocenę prezentacji, referatów, prac pisemnych, kolokwii, testów i zaliczeń ustnych lub pisemnych.

Sprawdzanie i ocenianie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się podczas programowych praktyk zawodowych na studiach I i II stopnia odbywa się w miejscu realizacji praktyk oraz podczas weryfikacji dokumentacji wymaganej do zaliczenia praktyki przez koordynatora w IPiD, w tym opinii opiekuna, arkusza uwag i spostrzeżeń, dziennika praktyk itp.

Efekty uczenia się są także weryfikowane podczas egzaminów dyplomowych: licencjackich na studiach I stopnia i magisterskich na studiach II stopnia. Ocenie podlega praca dyplomowa oraz odpowiedzi na pytania egzaminacyjne. Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy są wyznacznikiem kompetencji z obszaru wiedzy, umiejętności i postaw.

3.7. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych (o ile praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów), z ukazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Efekty uczenia się weryfikowane są dzięki różnorodnym, dostosowanym do specyfiki przedmiotu i możliwości studentów, metodom (tradycyjnym – egzamin ustny lub pisemny, kolokwium, testy, eseje, prace roczne itp., ale też nowoczesnym – projekty, prezentacje, analiza przypadków (*case study*, *microteaching*)).

Przykładowo, praca pisemna (roczna) z przedmiotu analiza dzieła literackiego ma potwierdzić następujące elementy wiedzy i umiejętności studenta: sprawność warsztatu analitycznego i świadomość literacką piszącego; zrozumienie tekstu z uwzględnieniem jego charakteru metaforycznego; hierarchizację wyodrębnionych elementów analizy i określenie ich funkcji; wprowadzenie właściwych dla zrozumienia tekstu kontekstów interpretacyjnych; obiektywność sądów, właściwe wnioskowanie; logiczność, spójność, przejrzystość wyводу; wartościowanie – ocenę utworu od strony ideowo-formalnej; poprawność językową wypowiedzi (gramatyczną, stylistyczną, ortograficzną, interpunkcyjną).

Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się osiągniętych na zakończenie cyklu kształcenia obejmuje przygotowanie i ocenę pracy dyplomowej oraz egzamin dyplomowy. W procesie dyplomowania na studiach I stopnia, zgodnie z przyjętymi w IPiD kryteriami, bierze się pod uwagę, że praca licencjacka powinna zawierać jasno sprecyzowany cel oraz ściśle wyznaczony zakres, rozwinięcie problemu badawczego oraz wnioski wynikające z badań lub analiz wykorzystywanego w pracy materiału badawczego, a także wykaz literatury dotyczącej omawianego zagadnienia. W pracy magisterskiej na

studiach II stopnia weryfikacji podlega zdefiniowanie badanego problemu, jasno sprecyzowany cel oraz ściśle wyznaczony zakres, opis zastosowanych metod badawczych, usytuowanie tematu pracy w szerszej perspektywie dyscypliny naukowej, której dotyczy rozprawa z podaniem wyczerpujących danych bibliograficznych, rozwinięcie problemu badawczego i opis uzyskanych wyników oraz podsumowanie wyników i płynące z nich wnioski z odniesieniem do literatury przedmiotu. Kompetencje z zakresu wiedzy, umiejętności i postaw weryfikowane są również przez promotora i recenzenta pracy dyplomowej podczas sporządzania recenzji, a także na egzaminie dyplomowym.

Metody weryfikacji efektów uczenia się osiągane na praktykach zawodowych wynikają z regulaminów praktyk oraz sylabusów przygotowanych przez koordynatorów praktyk.

Weryfikacja efektów uczenia się z praktyki pedagogicznej, realizowanej przez studentów specjalności nauczycielskiej opiera się na analizie arkusza uwag i spostrzeżeń wypełnianego przez nauczycieli opiekunów praktyk w szkołach podstawowych (opiekunowie zaznaczają stopień realizacji poszczególnych efektów); analizie dokumentacji praktyki, tj. dziennika praktyk, arkuszy hospitacji, konspektu/scenariusza zajęć prowadzonych lub współprowadzonych przez studenta; ocenie aktywności i zaangażowania studenta wyrażonej w sformułowanej opinii opiekuna w arkuszu uwag i spostrzeżeń; analizie uwag i opinii studentów zamieszczonej w ankiecie ewaluacyjnej.

Weryfikacja efektów uczenia się osiągana podczas praktyk z języka polskiego (w szkole podstawowej i ponadpodstawowej) odbywa się na podstawie opinii opiekunów zamieszczonych w arkuszu uwag i spostrzeżeń oraz opisu przebiegu praktyki zawartego w dzienniku praktyk. Metodami, które zapewniają osiągnięcie przez studentów specjalności nauczycielskiej efektów uczenia się wymaganych podczas programowych praktyk zawodowych są: udokumentowane w dzienniku praktyk zaznajomienie się z organizacją pracy nauczyciela języka polskiego w szkole podstawowej lub ponadpodstawowej, w której odbywa się praktyka; ocenianie bieżące, czyli przygotowywanie przez studentów konspektów lekcji (z uwzględnieniem kreatywnych czynności nauczyciela i uczniów; wielostronnych umiejętności kluczowych; kart pracy); ocena sposobu sporządzania notatek hospitacyjnych oraz lekcji prowadzonych wg następujących kryteriów: poprawności merytorycznej; sposobu zapoznania z materiałem nauczania; poprawności dydaktycznej lekcji; umiejętności kontrolnych i wdrażania do samokształcenia; wychowawczych wartości lekcji; aktywności i samodzielności uczniów. Pozytywna ocena po zakończeniu praktyki potwierdzona jest opinią nauczyciela opiekuna i podpisem dyrektora szkoły.

Potwierdzenie realizacji efektów uczenia się podczas praktyk odbywanych przez studentów specjalności edytorstwo oraz asystent kadr zarządzających i elit politycznych stanowi wykonanie praktyki i zaświadczenie o jej odbyciu; opinia opiekuna praktyki z ramienia zakładu pracy wraz z oceną i dzienniczek praktyki z informacją o realizacji efektów uczenia się, tj. wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zgodnych z wytycznymi dla specjalności. Koordynator praktyki na podstawie przedstawionej dokumentacji dokonuje zaliczenia wpisując ocenę do Wirtualnej Uczelni.

W ramach zajęć lektoratowych weryfikowane są kompetencje w zakresie systemu językowego oraz rozwijania umiejętności językowych (czytania, pisania, słuchania i mówienia) z wybranego języka nowożytnego, potwierdzone egzaminem.

3.8. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, z ukazaniem przykładowych powiązań tych metod z efektami uczenia się, w przypadku kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera

Nie dotyczy.

3.9. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych przez studentów filologii polskiej studiów I i II stopnia o specjalności nauczycielskiej odbywa się przy pomocy zróżnicowanych form ich sprawdzania, adekwatnych do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (wymienionych w podpunktach: 3.6 i 3.7 niniejszego raportu) oraz poprzez analizę przypadków, *microteaching*, mapę pojęć, analizę opracowanych konspektów, scenariuszy zajęć (na studiach I stopnia), a także scenariuszy cyklu zajęć (na studiach II stopnia) i obserwację ich praktycznej realizacji. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w kategorii umiejętności odbywa się również podczas obserwacji studenta w czasie prowadzenia zajęć wychowawczych (podczas praktyki pedagogicznej) oraz lekcji języka polskiego (podczas praktyk odbywanych w szkole podstawowej na studiach I stopnia i w szkole ponadpodstawowej na studiach II stopnia). W związku z obostrzeniami w pandemii Covid-19, w czasie zdalnego nauczania w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz zdalnego kształcenia w uczelniach, studenci filologii polskiej odbywali praktyki śródroczne z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 kwietnia 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela; Rekomendacjami dotyczącymi realizacji praktyk na studiach pierwszego i drugiego stopnia, oraz jednolitych studiach magisterskich MNiSW; Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 2 grudnia 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela). Zapewniło to realizację wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

3.10. Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów

Ważnym narzędziem weryfikacji efektów uczenia się na kierunku filologia polska są różnorodne prace etapowe (kolokwia, testy, eseje, referaty), prace roczne, prace zaliczeniowe oraz egzaminy w formie ustnej lub pisemnej, a także prezentacje multimedialne i projekty indywidualne lub grupowe. Pośród form ewaluacji pracy studenta należy wymienić również obserwację i ocenę umiejętności oraz postaw studenta podczas analizy przypadków, wypowiedzi ustnej, aktywności w dyskusji i podczas pracy grupowej. Weryfikacji podlega także ocena postępów studenta w procesie przygotowania pracy dyplomowej licencjackiej i magisterskiej, wkład studenta w realizowane w pracy dyplomowej badania naukowe, analiza ich wyników oraz egzamin dyplomowy.

Podczas studiów I stopnia (licencjackich) student filologii polskiej zobowiązany jest napisać dwie prace roczne: na I i na II roku; ich zakres obejmuje treści przedmiotów objętych programem na poszczególnych latach studiów. Praca roczna kończy się zaliczeniem z oceną. Na stronie internetowej jednostki znajdują się *Wytyczne do przygotowania prac pisemnych (rocznych)* zawierające wykaz przedmiotów, z których studenci przygotowują w danym roku akademickim prace roczne, ogólną problematykę oraz kryteria oceny. Szczegółowe wytyczne znajdują się też w sylabusach do pracy rocznej.

Studenci filologii polskiej studiów I i II stopnia, zgodnie z wymogami zaliczeniowymi, jakie otrzymują od prowadzących zajęcia dydaktyczne na początku semestru, przygotowują pisemne prace etapowe, absencyjne (ocena za te prace nie jest wpisywana do systemu Wirtualna Uczelnia, jednak stanowi ocenę częściową składającą się na zaliczenie danego przedmiotu), semestralne, zaliczeniowe itp. Każda praca stanowi własność intelektualną studenta/ki i musi być przygotowywana samodzielnie.

Studenci przygotowują także projekty/prezentacje multimedialne, podlegające ocenie zgodnie z zasadami: naukowości (treści merytoryczne); pogłębłości (uporządkowane i ukierunkowane informacje); interdyscyplinarności (odnoszenie znaczeń do różnych wymiarów przedmiotu: historia i teoria literatury, językoznawstwo, konteksty filozoficzne, filmowe, teatralne, ikono- i audiosfera); aktywności (dyskusje i uzupełnienia); indywidualizacji (dostosowanie prezentacji do specyfiki grupy, zespołu).

3.11. Charakterystyka rodzajów, tematyki i metodyki prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej

Prace dyplomowe na kierunku filologia polska I i II stopnia są pracami pisemnymi, stanowiącymi samodzielnie opracowane zagadnienie naukowe, prezentujące wiedzę i umiejętności studenta związane kierunkiem studiów i poziomem kształcenia oraz potwierdzające umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania.

Tematyka prac dyplomowych związana jest z badaniami naukowymi w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, a temat pracy powinien mieścić się w profilu badawczym promotora. Promotora pracy licencjackiej i magisterskiej studenci filologii polskiej wybierają spośród nauczycieli akademickich (promotorów) zaproponowanych przez dyrekcję IPID na dany rok akademicki. Studenci zapoznają się z przedstawioną przez promotorów problematyką seminariów zamieszczoną na stronie internetowej jednostki, następnie podczas spotkania z opiekunem rocznika dokonują wyboru seminarium zgodnie z zainteresowaniami. Przed dokonaniem wyboru promotora studenci mają możliwość konsultacji z prowadzącymi semina, a na podjęcie ostatecznej decyzji mają czas do końca drugiego tygodnia semestru, w którym rozpoczyna się seminarium.

Prace, których promotorami są literaturoznawcy obejmują prozę i poezję różnych epok; literaturę faktu (non-fiction); narracje pogranicza, literaturę emigracyjną i migracyjną, Podkarpacie literackie; nurty, kierunki, szkoły w literaturze i kulturze XX i XXI wieku; literaturę dla dzieci i młodzieży; dydaktykę nauczania literatury; prace edytorskie (krytyczne przygotowanie reedycji lub pierwszego wydania materiałów rękopiśmiennych, w tym niepublikowanych dokumentów rodzinnych: memuarów i utworów literackich).

Prace językoznawcze dotyczą m.in.: leksyki i frazeologii współczesnego języka polskiego; językowego obrazu świata kreowanego w różnych odmianach funkcjonalnych polszczyzny; językowego obrazu wybranych postaci literackich; współczesnego dyskursu medialnego; obrazu świata zawartego w polskiej frazeologii; metodyki nauczania języka polskiego; pragmalingwistyki.

Prace z nauk o kulturze i religii obejmują zagadnienia kulturowej specyfiki recepcji (odbioru) w Polsce literatury zagranicznej lub literatury polskiej za granicą; intersemiotyczne uwarunkowania polskich tłumaczeń i adaptacji ikonotekstów (np. książek ilustrowanych, powieści graficznych, komiksu); komparatystyczne interpretacje tekstów literackich w perspektywie antropologicznej; związki między sztukami i dziedzinami kulturowej aktywności.

Nabywanie i weryfikacja osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej dla studiów I i II stopnia dokonuje się wieloaspektowo w trakcie procedury dyplomowania. Oceniający pracę dyplomową – promotor i recenzent – zwracają uwagę m.in. na następujące elementy: zgodność treści z tematem pracy; spójność i logikę kompozycji (układ pracy, podział treści, kolejność rozdziałów, kompletność tez); umiejętność doboru i konstruowania bazy źródłowo-przedmiotowej; umiejętność krytycznej analizy tekstów (materiału źródłowego) oraz stosownego materiału naukowego, umiejętność budowania hipotez naukowych, argumentacji i wnioskowania; metodologię, poprawną redakcję bibliografii podmiotowej i przedmiotowej oraz przypisów; poprawność językowo-stylistyczną. Podczas egzaminu dyplomowego student odpowiada na trzy pytania związane z wiedzą literaturoznawczą, językoznawczą lub kulturoznawczą; problematyką badawczą podjętą w pracy dyplomowej; zagadnienia związane ze specjalnością (uzasadnione tematyką pracy). Zapewnia to weryfikację osiąganych efektów uczenia się na każdym poziomie studiów.

Wykaz tematów prac dyplomowych znajduje się w załączniku 7_ZAL_FP_UR.

3.12. Opis sposobów dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów, np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych

Prowadzący zajęcia, zarówno te kończące się zaliczeniem, jak i egzaminem mają obowiązek dokumentowania wszystkich form weryfikacji efektów uczenia się, a także analizowania wyników

kształcenia osiąganych przez studentów w celu doskonalenia procesu dydaktycznego w zakresie doboru właściwych metod i środków wpływających na jakość kształcenia, osiąganie zakładanych efektów uczenia się i dobór sposobów ich weryfikacji.

Nauczyciele akademicki archiwizują prace pisemne studentów (etapowe i zaliczeniowe), zagadnienia egzaminacyjne, prace egzaminacyjne oraz inne dokonania studentów potwierdzające osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Student ma prawo do wglądu do wszystkich prac pisemnych swojego autorstwa, które zostały poddane ocenie. Zgodnie z Regulaminem Studiów UR egzaminator zobowiązany jest do przechowywania prac pisemnych studentów przez okres 1 roku, począwszy od daty przeprowadzenia egzaminu i/lub zaliczenia.

Dokumentacja praktyk (arkusze uwag i spostrzeżeń, opinie opiekunów, dzienniki praktyk, notatki hospitacyjne, konspekty) przechowywana jest przez koordynatora praktyk w IPiD i IP, a prace dyplomowe, recenzje prac, protokoły z egzaminów dyplomowych w Dziekanacie KNH w teczce osobowej studenta, a docelowo w Archiwum UR.

3.13. Przedstawienie wyników monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku

Zespół programowy oraz interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni poddają corocznie analizie ofertę kształcenia na kierunku filologia polska w kontekście dostosowania kwalifikacji absolwentów do zapotrzebowania rynku pracy. W pracach na rzecz oceny i doskonalenia programów studiów bierze się pod uwagę wyniki badań na temat rynku pracy przeprowadzane przez Wojewódzki Urząd Pracy, Dział Rekrutacji i Karier Studenckich UR, a także wyniki badania ekonomicznych losów absolwentów dostępne w systemie POL-on.

Wnioski z monitorowania losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego i wyniki badań dotyczące zawodów nadwyżkowych oraz deficytowych na podkarpackim rynku pracy posłużyły do poszerzenia oferty programowej studiów na kierunku filologia polska o przedmioty specjalności nauczycielskiej: warsztaty metodyczne na studiach I stopnia i II stopnia oraz kompetencje nauczyciela polonisty, arteterapię, pracę z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych (na lekcjach języka polskiego) na studiach II stopnia. Na specjalności edytorstwo na studiach I stopnia wprowadzono przedmioty do wyboru: organizacja pracy i marketing w wydawnictwie i rynek wydawniczy w Polsce, a na specjalności edytorstwo na studiach II stopnia wprowadzono jak obowiązkowy przedmiot: rynek wydawniczy w Polsce. Kilko studentów filologii polskiej studiuje jednocześnie inne kierunki, co podnosi atrakcyjność absolwentów na rynku pracy i ma istotny wpływ na podniesienie możliwości zarobkowych. Pomoc we wchodzeniu absolwentów na rynek pracy organizuje także Sekcja Biura Karier UR, proponując szereg inicjatyw, m.in. szkolenia, programy stażowe, targi pracy.

Analiza ekonomicznych losów absolwentów filologii polskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego dostępna w systemie POL-on posłużyła komisji programowej do prac organizacyjnych nad poszerzeniem kompetencji w zakresie znajomości języka angielskiego przez absolwentów filologii polskiej UR, zwiększających możliwości na rynku pracy, mających także wpływ na wynagrodzenie. W roku akad. 2020/2021 studenci mogli uczestniczyć w zajęciach z literatury popularnej prowadzonych w języku angielskim, w roku akad. 2021/2022 w wykładzie monograficznym (do wyboru).

Absolwenci filologii polskiej studiów I i II stopnia mogą podejmować studia podyplomowe z logopedii prowadzone w Instytucie Polonistyki i Dziennikarstwa UR. Do roku akad. 2017/2018 na studiach I stopnia studenci filologii polskiej mogli wybrać specjalność logopedyczną z kształceniem polonistycznym. Prawie wszyscy absolwenci tej specjalności równolegle ze studiami II stopnia na kierunku filologia polska podejmowali kształcenie na studiach podyplomowych z Logopedii. Po ukończeniu studiów magisterskich posiadali oni kwalifikacje do nauczania języka polskiego oraz nauczyciela logopedy. Na studiach II stopnia do roku akad. 2017/2018 studenci specjalności nauczycielskiej mogli wybrać specjalność dodatkową: wiedza o kulturze lub nauczanie języka

polskiego jako obcego. W latach 2015-2018 w Instytucie zrealizowane zostały również dwie edycje studiów podyplomowych kwalifikacyjnych: Nauczanie języka polskiego jako obcego, których słuchaczami byli także absolwenci polonistyki nauczycielskiej UR. Poszerzenie kompetencji nauczyciela polonisty o przygotowanie do wykonywania zawodu logopedy lub do nauczania języka polskiego jako obcego umożliwia absolwentom filologii polskiej o specjalności nauczycielskiej zwiększenie możliwości zatrudnienia oraz podniesienia dochodów.

Instytucje, w których studenci odbywają praktyki programowe, wybierane są ze względu na doskonalenie praktycznych kompetencji zawodowych, a także pod kątem gotowości do proponowania absolwentom odbycia stażu czy podjęcia pracy po ukończeniu studiów. Absolwenci filologii polskiej utrzymują kontakt z IPIID, uczestnicząc w spotkaniach naukowych, konferencjach, przygotowując publikacje, dzięki temu można na bieżąco śledzić ich losy zawodowe; przygotowanie zawodowe absolwentów filologii polskiej oceniają też pracodawcy – interesariusze zewnętrzni.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencje dydaktyczne (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych)

W Instytucie Polonistyki i Dziennikarstwa zatrudnionych jest 44 pracowników na stanowiskach badawczych, badawczo-dydaktycznych oraz dydaktycznych. W liczbie tej mieści się:

- 8 profesorów z tytułem naukowym: prof. dr hab. Grażyna Filip; prof. dr hab. Alicja Jakubowska-Ożóg; prof. dr hab. Marek Nalepa; prof. dr hab. Kazimierz Ożóg; prof. dr hab. Jolanta Pasterska; prof. dr hab. Janusz Pasterski; prof. dr hab. Marek Stanisław; prof. dr hab. Stanisław Uliasz;
- 24 doktorów habilitowanych (na stanowiskach prof. UR): dr hab. Wojciech Birek, prof. UR; dr hab. Mariusz Chrostek, prof. UR; dr hab. Urszula Gajewska, prof. UR; dr hab. Anna Jamrozek-Sowa, prof. UR; dr hab. Dorota Karkut, prof. UR; dr hab. Wioletta Kochmańska, prof. UR; dr hab. Jolanta Kowal, prof. UR; dr hab. Agata Kucharska-Babula, prof. UR; dr hab. Arkadiusz Luboń, prof. UR; dr hab. Kazimierz Maciąg, prof. UR; dr hab. Roman Magryś, prof. UR; dr hab. Elżbieta Mazur, prof. UR; dr hab. Agnieszka Myszka, prof. UR; dr hab. Ewa Oronowicz-Kida, prof. UR; dr hab. Zenon Ożóg, prof. UR; dr hab. Agata Paliwoda, prof. UR; dr hab. Magdalena Patro-Kucab, prof. UR; dr hab. Tadeusz Półchłopek, prof. UR; dr hab. Magdalena Rabizo-Birek, prof. UR; dr hab. Joanna Rusin, prof. UR; dr hab. Bożena Taras, prof. UR; dr hab. Grzegorz Trościński, prof. UR; dr hab. Anna Wal, prof. UR; dr hab. Jan Wolski, prof. UR;
- 11 doktorów: dr Grażyna Ewa Błachowicz-Wolny; dr Stanisław Dłuski; dr Krystyna Gielarek-Gorczyca; dr Danuta Hejda; dr Elżbieta Kozłowska; dr Małgorzata Kułakowska; dr Justyna Majchrowska; dr Wojciech Maryjka; dr Robert Słabczyński; dr Joanna Trzaska-Wieczorek; dr Michał Żmuda.
- 1 magister: mgr Małgorzata Bożek.

Prowadzący zajęcia na kierunku filologia polska to wysoko wykwalifikowana i doświadczona kadra nauczycieli akademickich posiadająca dorobek w dyscyplinie literaturoznawstwa i językoznawstwa, a także w dyscyplinach: nauki o kulturze i religii, nauki o sztuce, historia oraz nauki o komunikacji społecznej i mediach. Pracownicy etatowi zatrudniani w IPIID prowadzący zajęcia na kierunku filologia polska obejmują stanowiska na podstawie obowiązujących przepisów w drodze konkursu. Uniwersytet Rzeszowski jest ich podstawowym miejscem pracy.

W celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia zajęcia z wybranych przedmiotów podstawowych i ogólnouniwersyteckich na kierunku filologia polska prowadzą pracownicy innych jednostek Kolegium Nauk Humanistycznych: Instytutu Historii, Instytutu Filozofii, Katedry Lingwistyki Stosowanej, a także kadra akademicka Kolegium Nauk Społecznych, tj. pracownicy Instytutu Nauk Prawnych oraz Instytutu Pedagogiki (dla studentów specjalności nauczycielskiej). Zajęcia lektoratowe prowadzą pracownicy Studiów Języków Obcych UR. Kilka przedmiotów specjalnościowych na edytorstwie, a także warsztaty reżyserskie, realizują osoby z wieloletnim praktycznym doświadczeniem zawodowym w tych dziedzinach w oparciu o umowy cywilnoprawne.

Badania naukowe pracowników IPiD w latach 2019-2021 koncentrują się wokół następujących zagadnień priorytetowych:

1. IPiD/PB/I Badania literatury i czasopiśmiennictwa epok staropolskich i polskiego oświecenia oraz form gatunkowych – kierownik prof. dr hab. Marek Nalepa;
2. IPiD/PB/II Literatura polska XIX wieku, mity i legendy narodowe oraz problemy i konteksty edukacji polonistycznej – kierownik prof. dr hab. Marek Stanisław;
3. IPiD/PB/III Problemy i konteksty literatury i kultury polskiej XX i XXI wieku oraz zagadnienia teoretycznoliterackie i kultury mediów – kierownik prof. dr hab. Jolanta Pasterska;
4. IPiD/PB/IV Onomastyczne, lingwistyczno-kulturowe i pragmatyczne badania polszczyzny w aspekcie synchronicznym i diachronicznym – kierownik prof. dr hab. Kazimierz Ożóg.

Tematy badawcze realizowane w IPiD w latach 2015-2019 obejmowały:

1. FP/PB/I Badania literatury staropolskiej oraz literatury polskiego oświecenia – kierownik tematu badawczego dr hab. prof. UR Marek Nalepa;
2. FP/PB/II Studia nad literaturą i świadomością estetyczno-literacką oświecenia postaniszawskiego – kierownik tematu badawczego dr hab. prof. UR Marek Nalepa;
3. FP/PB/III Mity, legendy narodowe, biografizm i autobiografizm w literaturze polskiej – kierownik tematu badawczego dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg;
4. FP/PB/IV Badania historycznoliterackie literatury polskiej XIX wieku – kierownik tematu badawczego dr hab. prof. UR Marek Stanisław;
5. FP/PB/V Studia nad literaturą i kulturą XX i XXI wieku – kierownik tematu badawczego dr hab. prof. UR Magdalena Rabizo-Birek;
6. FP/PB/VI Tradycje literatury polskiej XX i XXI wieku – kierownik tematu badawczego dr hab. prof. UR Zenon Ożóg;
7. FP/PB/VII Literatura polska i życie literackie na obczyźnie – kierownik tematu badawczego dr hab. prof. UR Janusz Pasterski;
8. FP/PB/VIII Badania teoretycznoliterackie i antropologia literatury – kierownik tematu badawczego prof. dr hab. Stanisław Uliasz;
9. FP/PB/IX Polska literatura na świecie – kierownik tematu badawczego prof. dr hab. Jolanta Pasterska;
10. FP/PB/X Komunikacja językowa w aspekcie kulturowym i socjologicznym; język mediów i reklamy – kierownik tematu badawczego prof. dr hab. Kazimierz Ożóg;
11. FP/PB/XI Stylistyka i gramatyka tekstu – kierownik tematu badawczego prof. dr hab. Kazimierz Ożóg;
12. FP/PB/XII Badania historyczne języka polskiego, badania języka mówionego i nazewnictwa w Polsce w aspekcie historycznym i współczesnym – kierownik tematu badawczego prof. dr hab. Kazimierz Ożóg;
13. FP/PB/XIII Semantyczno-pragmatyczne badania polszczyzny – kierownik tematu badawczego dr hab. prof. UR Grażyna Filip;
14. FP/PB/XIV Integracja treści kształcenia polonistycznego; dydaktyka literatury i języka polskiego w szkołach polonijnych – kierownik tematu badawczego dr hab. prof. UR Urszula Kopec;

15. FP/PB/XV Antropologia literatury – sąsiedztwa literatury – kierownik tematu badawczego prof. dr hab. Stanisław Uliasz;
16. FP/PB/XVI Badania nad językiem dzieci i młodzieży – kierownik tematu badawczego dr hab. prof. UR Urszula Kopeć;
17. FP/PB/XVII Interpretacja literatury i innych tekstów kultury w szkolnej edukacji (etap II, III, IV) – kierownik tematu badawczego dr hab. prof. UR Alicja Jakubowska-Ożóg;
18. FP/PB/XVIII Retoryczność tekstów literackich, publicystycznych i użytkowych – kierownik tematu badawczego dr hab. prof. UR Grażyna Filip.

Do najważniejszych publikacji naukowych pracowników Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa opublikowanych w latach 2015-2021 należą m.in. *I wojna światowa w literaturze i innych tekstach kultury*, red. Anna Jamrozek-Sowa, Zenon Ożóg, Anna Wal, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2016; Wojciech Birek, *Henryk Sienkiewicz w obrazkach. Rysunki Henryka Sienkiewicza i obrazkowe adaptacje jego powieści*, wyd. Fundacja Instytut Kultury Popularnej, Poznań 2018; Mariusz Chrostek, *Złote lata polonistyki lwowskiej (1919-1939)*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2016; Grażyna Filip, *Napędzane emocjami. Językowa kreacja marki*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2019; Alicja Jakubowska-Ożóg, *Wciałowzięty. Szkice o poezji Janusza Szubera*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Biblioteka „Frazy”, Rzeszów 2019; Anna Jamrozek-Sowa, *Maski historii, strzępy współczesności. Studium o biografii i twórczości Władysława Lecha Terleckiego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2018; Arkadiusz Luboń, *Poza protokołem tłumacza. Refrakcje znaczeniowe w teorii i praktyce przekładu poetów kręgu „Kontynentów”*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2019; Justyna Majchrowska, *Pragmatyngwistyczna analiza portali internetowych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2020; Wojciech Maryjka, *„Nieśmiertelne pieśni”? Twórczość Adama Mickiewicza w poezji polskiej po 1989 roku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2016; Elżbieta Mazur, *Oswajanie nowoczesności. Poezja i krytyka Zbigniewa Bieńkowskiego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2015; Agnieszka Myszka, *Urbanonimia Rzeszowa. Językowo-kulturowy obraz miasta*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2016; Marek Nalepa, *Porozbiorowe migracje w literaturze późnego oświecenia. Studia nad wybranymi tekstami*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2018; Jolanta Pasterska, *Wygnanie i mit. Szkice o pisarzach (e)migracyjnych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2019; *Podkarpacie literackie*, red. Marek Nalepa, t. 1-2, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2020; Marek Stanisław, *Światy i życie. Metafory poezji w polskiej krytyce literackiej doby romantyzmu*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2019; Marek Stanisław, *Spory o sonet we wczesnoromantycznej krytyce literackiej*, seria „Polemika Krytycznoliteracka w Polsce”, pod red. Sylwii Panek, t. 12, Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Poznań 2019; Grzegorz Trościński, *Okolicznościowa poezja polityczna okresu bezkrólewia po śmierci Jana III Sobieskiego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2019; Jan Wolski, *Szwajcaria w piśmiennictwie polskim od XIX wieku do czasów najnowszych. Rekonesans badawczy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Biblioteka „Frazy”, Rzeszów 2019.

Pracownicy IPiD opublikowali w ostatnich latach również wiele monografii autorskich i wieloautorskich służących dydaktyce polonistycznej, np. *Bohaterowie (nie tylko) szkolnych lektur*, red. Alicja Jakubowska-Ożóg, Danuta Hejda, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2016; Dorota Karkut, *Miejsce i rola historii w edukacji polonistycznej. Badania i refleksje nad świadomością historyczną uczniów*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2016; *Literatura współczesna w edukacji polonistycznej. Analizy i (re)interpretacje*, t. I, red. Elżbieta Mazur, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2017; *Literatura współczesna w edukacji polonistycznej. Interpretacje – wartości – konteksty*, t. II, red. Urszula Kopeć, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2017; Agata Kucharska-Babula, *„Grające” lektury dla młodych muzyków. O oczekiwaniach czytelniczych w ogólnokształcących szkołach muzycznych II stopnia*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2019; *Przestrzeń i czas w lekturze – lektura przestrzeni i czasu*, red. Danuta Hejda, Alicja Jakubowska-Ożóg, seria wydawnicza *W stronę edukacji*,

t. I, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2019; *Życie bez miłości jest (nie)możliwe. Aspekty nie tylko językowo-literackie*, seria wydawnicza *W stronę edukacji*, t. II, red. Agata Kucharska-Babula, Marzena Bąk, Urszula Kopeć, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2019; *Lektura wobec wyzwań współczesności*, red. Dorota Karkut, Agata Kucharska-Babula, seria wydawnicza *W stronę edukacji*, t. III, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2020. Wśród publikacji zawierających również artykuły studentów, poświadczające ich udział i zaangażowanie w badania naukowe, wymienić warto serię wydawniczą: *Głos – Język – komunikacja* (w latach 2015-2020 ukazało się 6 tomów); *Literackie obrazy świata* (3 tomy); czasopismo „Dydaktyka Polonistyczna”.

Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa współpracuje naukowo z ośrodkami akademickimi w kraju i za granicą, m.in. Uniwersytetem Śląskim w Katowicach (organizacja konferencji naukowych, redagowanie monografii wieloautorskich, m.in. seria wydawnicza „Kontynenty”), Uniwersytetem Jagiellońskim (organizacja konferencji naukowych, redagowanie monografii wieloautorskich), Uniwersytetem Wrocławskim, PWSW w Przemyślu (organizacja konferencji naukowych, redagowanie monografii wieloautorskich), Uniwersytetem w Białymstoku, Narodowym Uniwersytecie im. Iwana Franki we Lwowie, Uniwersytecie Narodowym im. Tarasa Szewczenki w Kijowie, Uniwersytecie Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy, Uniwersytecie w Preszowie (np. organizacja konferencji naukowych, redagowanie monografii wieloautorskich, publikacje artykułów w czasopismach, wymiana w ramach staży naukowych, wyjazdy studyjne, udział studentów w programach Erasmus+ i MOST). Współpraca naukowa obejmuje też badania prowadzone m.in. wspólnie z Towarzystwem badań nad Wiekiem XVIII, Komitetem Nauk o Literaturze Polskiej PAN, Komisją Historycznoliteracką PAN. Oddział w Krakowie, Polskim Towarzystwem Językoznawczym, Polskim Towarzystwem Onomastycznym, Komisją Onomastyczną Komitetu Językoznawstwa PAN. Oddział w Krakowie, Radą Główną Języka Polskiego. Pracownicy badawczo-dydaktyczni IPID są członkami: Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki, MNiSW (2016-2018), Komitetu Nauk o Literaturze PAN (2020-2024), Polskiej Komisji Akredytacyjnej (2016-2019; 2020-2023), Państwowej Komisji do spraw Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego, Komisji Onomastyki Słowiańskiej przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów, międzynarodowego zespołu badawczego Research Network on the History of the Idea of Europe (2018-) i in.

W Instytucie były też realizowane granty naukowe:

- Program Etiuda 5, nr projektu 2017/24/T/HS2/00335, DEC-2017/24/T/HS2/00335 z dnia 26.07.2017 r., mgr Michał Żmuda, *Gry jako palimpsesty tradycji literackiej*. Okres realizacji: 02.10.2017 – 01.10.2018. Kwota dofinansowania: 104.708;
- Program Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Wsparcie dla czasopism naukowych” dla czasopisma „Tematy i Konteksty” (lata 2019-2021; umowa nr 376/WCN/2019/1), kierownik: prof. dr hab. Stanisław Marek;

Ponadto pracownicy uczestniczyli w wielu grantach zewnętrznych jako wykonawcy:

- Mariusz Chrostek, *Alma Mater Leopoliensis. Dzieje humanistyki lwowskiej 1661-1946*, realizowany w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego (we współpracy z Państwowym Archiwum Obwodu Lwowskiego oraz Lwowskim Narodowym Uniwersytecie im. Iwana Franki) w ramach grantu nr 0170/NPRH6/H11/85/2018, kierownik projektu prof. dr hab. Anna Dąbrowska, okres realizacji 2018-2023;
- Jolanta Kowal, *Czytanie poetów polskiego oświecenia. Krasicki – Naruszewicz – Trembecki – Karpiński (2013-2018)*, nr 0091/NPRH2/H11/81/2012, kierownik grantu: dr hab. Bożena Mazurek (Uniwersytet Śląski); *Słownik polskiej krytyki literackiej 1764-1918 (cz. 2. Hasła osobowe)*, Grant NPRH nr 11H 17 0213 85/2018, kierownik grantu: prof. dr hab. Teresa Kostkiewiczowa (Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza);

- Marek Nalepa, *Czytanie poetów polskiego oświecenia. Krasicki – Naruszewicz – Trembecki – Karpiński (2013-2018)*, nr 0091/NPRH2/H11/81/2012, kierownik grantu: dr hab. Bożena Mazurek (Uniwersytet Śląski); *Kontynuacja krytycznych edycji wybitnych, zapomnianych dzieł dziewiętnastowiecznej polskiej literatury romantycznej w Naukowej Serii Wydawniczej „Czarny Romantyzm” w dwunastu tomach (2018–2022)*; kierownik: prof. dr hab. Jarosław Ławski;
- Jolanta Pasterska, *Bibliografia zawartości "Wiadomości Polskich, Politycznych i Literackich" (Paryż-Londyn, 1940-1944) i "Wiadomości" (Londyn, 1946-1981)*, nr 0197/NPRH5/H11/84/2017, kierownik projektu: dr hab. Rafał Moczko (UMK); *Polemika (krytyczno)literacka w Polsce – między studium przypadku a historią literatury. Edycje krytyczne*, realizowany na Wydziale Filologii Polskiej i Klasycznej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w ramach konkursu NPRH „Dziedzictwo narodowe” – 11H 16 013184 (kierownik projektu: prof. dr hab. Agata Stankowska);
- Janusz Pasterski, *Bibliografia zawartości "Wiadomości Polskich, Politycznych i Literackich" (Paryż-Londyn, 1940-1944) i "Wiadomości" (Londyn, 1946-1981)*, nr 0197/NPRH5/H11/84/2017, kierownik projektu: dr hab. Rafał Moczko (UMK);
- Magdalena Patro-Kucab, *Czytanie poetów polskiego oświecenia. Krasicki – Naruszewicz – Trembecki – Karpiński (2013-2018)*, nr 0091/NPRH2/H11/81/2012, kierownik grantu: dr hab. Bożena Mazurek (Uniwersytet Śląski);
- Magdalena Rabizo-Birek, *Strategie „ja” (po)romantycznego w poezji polskiej XIX-XX wieku*. DEC_2013/09/B/HS2//02062;
- Marek Stanisław, *Polemika (krytyczno)literacka w Polsce – między studium przypadku a historią literatury. Edycje krytyczne*, realizowany na Wydziale Filologii Polskiej i Klasycznej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w ramach konkursu NPRH „Dziedzictwo narodowe” – 11H 16 013184 (kierownik projektu: prof. dr hab. Agata Stankowska).

Realizowane przez kadrę badawczo-dydaktyczną badania naukowe i obszary tych badań są zgodne i ściśle powiązane z prowadzonymi zajęciami na kierunku filologia polska. Wysoki poziom realizacji programu studiów oprócz wysokiej jakości dorobku kadry oparty jest na wieloletnim doświadczeniu specjalistów poszczególnych dziedzin. Nauczyciele akademicki prowadzą zajęcia według autorskich sylabusów. Kilko pracowników posiada kompetencje do prowadzenia zajęć dydaktycznych w języku angielskim. Nauczyciele akademicki wykorzystują w pracy dydaktycznej technologię informatyczną, w tym platformy komunikacyjne. Umożliwia to prowadzenie zajęć w formie zdalnej w okresie obostrzeń związanych z pandemią Covid-19. Wszyscy pracownicy oraz studenci IPID dysponują pakietem Microsoft Office 365, w tym aplikacją Teams, służącą do prowadzenia zajęć zdalnych. Wszyscy prowadzący zajęcia na kierunku filologia polska odbyli szkolenie w zakresie obsługi aplikacji i posiadają kompetencje do prowadzenia zajęć dydaktycznych w formie zdalnej.

Większość studentów w anonimowych badaniach ankietowych pozytywnie oceniła poziom prowadzenia zajęć w tej formie. Wysoki poziom procesu nauczania odzwierciedla także liczny udział studentów w konferencjach naukowych, publikacjach czy w Ogólnopolskim Konkursie im. Profesora Czesława Zgorzelskiego na najlepszą polonistyczną pracę magisterską.

4.2. Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji zawiązanych z prowadzeniem działalności naukowej

Obsada zajęć dydaktycznych realizowanych zgodnie z programem studiów na kierunku filologia polska dokonywana jest na podstawie kompetencji merytorycznych pracowników i prowadzonych przez nich badań naukowych. Przed zakończeniem semestru letniego prowadzona jest symulacja obsady zajęć dydaktycznych na następny rok akademicki. Kierownik kierunku w ustalonym wcześniej terminie przygotowuje propozycje obsady zajęć w porozumieniu z dyrektorem Instytutu oraz pracownikami poszczególnych zakładów. Prowadzenie wybranych zajęć specjalnościowych

powierzane jest specjalistom niezatrudnionym na etacie w IPIID (w ramach umów cywilnoprawnych). Podkreślić warto, że w ostatnich latach zatrudniono w Instytucie 6 doktorów, w tym 5 absolwentów Studiów Doktoranckich na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Rzeszowskiego w dyscyplinach: literaturoznawstwo lub językoznawstwo.

Kompetencje, kwalifikacje i doświadczenie kadry akademickiej zapewniają właściwą realizację zajęć dydaktycznych na kierunku filologia polska, powiązanych z prowadzeniem działalności naukowej. Pracownicy badawczo-dydaktyczni IPIID wspierają poza tym jako osoby kompetentne inne jednostki UR, prowadząc zajęcia z przedmiotów: analiza wybranych dzieł literackich (literatura światowa), analiza i interpretacja tekstu kultury, twórcze pisanie o kulturze, wiedza o literaturze i teatrze, polska w literaturze podróżniczej, Bałkany w literaturze podróżniczej, światowe dziedzictwo kulturowe, literatura w medycynie, terapeutyczne funkcje literatury, komunikowanie z pacjentem, seminaria dyplomowe na kierunkach grafika i sztuki wizualne oraz wykłady w ramach realizacji przedmiotów ogólnouczeniowych. Nauczyciele akademicki IPIID prowadzą także zajęcia na Studiach Doktoranckich Wydziału Filologicznego UR i w Szkole Doktorskiej UR, zajęcia dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym w ramach Małego Uniwersytetu Rzeszowskiego.

4.3. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej

Nauczyciele akademicki łączą działalność dydaktyczną z prowadzonymi badaniami naukowymi. Kompetencje dydaktyczne młodej kadry rozwijane są w ścisłej współpracy z doświadczonymi profesorami. Młodzi pracownicy i studenci uczestniczą w realizacji tematów badawczych.

Działalność naukowa pracowników IPIID łączy się z działalnością dydaktyczną na różnych poziomach. Wykłady, ćwiczenia, warsztaty, laboratoria mają często autorski charakter i są związane z badaniami naukowymi prowadzonymi przez nauczycieli akademickich. Seminaria dyplomowe prowadzone są zgodnie z zainteresowaniami naukowymi wykładowców i pozwalają studentom zapoznać się z warsztatem badawczym doświadczonych promotorów. Z kolei promotorzy są zawsze otwarci na propozycje studentów, którym pomagają w wyborze tematyki, ukierunkowując merytorycznie ich pracę.

Nauczyciele akademicki angażują również studentów w aktualnie prowadzone badania, np. w formie pomocy przy zbieraniu różnych źródeł (m.in. dotyczących zróżnicowania regionalnego polszczyzny, dokumentacji fotograficznej, wywiadów itp.). Pomagają studentom zdobywać doświadczenia badawcze, zachęcając do udziału w konferencjach, publikowania artykułów czy fragmentów prac.

4.4. Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposoby, zasady i kryteria oceny jakości kadry oraz udział w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystanie wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry

Głównym celem polityki kadrowej Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa UR jest budowa i utrzymanie wysokiego potencjału własnej kadry naukowo-dydaktycznej, na stałe związanej z Uczelnią i regionem. Zadanie to realizowane jest poprzez wspieranie ścieżek kariery wszystkich grup pracowników, wspomaganie rozwoju młodej kadry, tworzenie warunków dla szybkiego i terminowego awansu naukowego pracowników oraz doskonalenie ich kwalifikacji. Zasady polityki kadrowej określają: Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.), rozporządzenia oraz Statut UR.

Dobór kadry jest efektem analizy potrzeb rozwojowych kierunków prowadzonych w IPIID. Dyrektor każdego roku dokonuje analizy i oceny dorobku naukowego i dydaktycznego każdego nauczyciela zatrudnionego w jednostce. Następnie przedkłada sprawozdania z osiągnięć naukowych

Prorektorowi Kolegium. Na podstawie oceny działalności naukowej przyznawany jest przez Rektora projącościowy dodatek do pensji pracownika, który ma stymulować kadrę do intensywnego prowadzenia badań i podnoszenia ich jakości. Działalność pracowników jest oceniana zarówno przez przełożonych (ocena okresowa, hospitacja zajęć), jak i przez studentów (ankiety studenckie po zakończeniu każdego semestru). Zatrudnienie na każdym stanowisku badawczo-dydaktycznym odbywa się w drodze konkursu otwartego. W ostatnim okresie Senat UR przyjął strategię HR4R UR – Plan działań w zakresie wdrożenia zasad Europejskiej Karty Naukowca i Kodeksu Postępowania przy Rekrutacji Pracowników Naukowych na Uniwersytecie Rzeszowskim.

Ocena okresowa pracowników odbywa się co dwa/trzy lata (w okresie pandemii na mocy Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 21 maja 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania niektórych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 [Dz.U. z 2020r. poz. 911] ocena została zawieszona do czasu powrotu do pełnego funkcjonowania uczelni). Na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 sierpnia 2021 r., z dniem 15 sierpnia 2021 r. zniesiono czasowe ograniczenia funkcjonowania uczelni i podmiotów kształcenia doktorantów i zgodnie z Zarządzeniem nr 142/2021 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 16 sierpnia 2021 r. w sprawie przeprowadzenia okresowej oceny nauczycieli akademickich, termin przeprowadzenia oceny ustalony został na 30 września 2021 r. Okresowej oceny nauczycieli dokonuje instytutowa komisja oceniająca, zgodnie z ustaleniami przyjętymi w Statucie UR (§ 114-§ 116) oraz stosownym Zarządzeniu Rektora UR (nr 80/2020). Ocena obejmuje działalność naukową, dydaktyczną, organizacyjną, a w ocenie komponentu dydaktycznego uwzględnia się także wyniki ankiet studenckich w zakresie jakości dydaktyki. Wyniki oceny okresowej mogą mieć wpływ na: przedłużenie zatrudnienia na zajmowanym stanowisku; wysokość uposażenia; awanse i wyróżnienia oraz powierzanie stanowisk kierowniczych. W przypadku negatywnej oceny okresowej, Rektor może rozwiązać stosunek pracy z nauczycielem akademickim, zaś w przypadku uzyskania 2 kolejnych negatywnych ocen, Rektor rozwiązuje za wypowiedzeniem stosunek pracy, zgodnie z art.123 ust.2 Ustawy PSWiN.

Hospitacje zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich odbywają się wg *Zasad przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych na UR* z dnia 14.11.2019 r. ([zasady przeprowadzania hospitacji 14.11.2019.pdf \(ur.edu.pl\)](https://ur.edu.pl/zasady-przeprowadzania-hospitacji-14.11.2019.pdf)). Hospitacje zajęć przeprowadza się co najmniej raz na dwa lata. W przypadku negatywnej oceny z hospitacji Dyrektor Instytutu przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem. Uogólnione wnioski z hospitacji przedstawia się na posiedzeniu Rady Dydaktycznej Kolegium Nauk Humanistycznych na koniec roku akademickiego i są one podstawą do doskonalenia procesu kształcenia.

W ocenie nauczyciela akademickiego w zakresie wywiązywania się przez niego z obowiązków dydaktycznych, uwzględnia się ocenę dokonywaną przez studentów. Zasady i tryb przeprowadzenia ankietyzacji, sposób ustalania jej wyników oraz działania mające na celu poprawę jakości wykonywanych obowiązków dydaktycznych określa szczegółowo *Zarządzenie nr 8/2020 Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 29 stycznia 2020 r. w sprawie realizacji badań ankietowych w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia i analizy ich wyników na Uniwersytecie Rzeszowskim* ([Zarządzenie nr 8/2020 w sprawie realizacji badań ankietowych w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia i analizy ich wyników na UR.pdf](https://ur.edu.pl/zarzadzenie-nr-8-2020-w-sprawie-realizacji-bad-an-kietowych-w-ramach-wewnetrznego-systemu-zapewnienia-jakosci-ksztalcenia-i-analizy-ich-wynikow-na-ur.pdf)) z późniejszymi zmianami określonymi w *Zarządzeniu nr 2/2021*. Wyniki oceny uzyskane w oparciu o ankiety studenckie są analizowane przez Dyrektora Instytutu, Zespół Programowy kierunku filologia polska, w skład którego wchodzi student reprezentujący osoby studiujące oraz Dziekan Kolegium Nauk Humanistycznych. W szczególnych przypadkach, Dziekan w porozumieniu z Dyrektorem Instytutu przeprowadza indywidualne rozmowy z nauczycielem, którego oceny budzą zastrzeżenia, w celu ustalenia działań naprawczych. Wnioski z przeprowadzonych badań ankietowych są przedstawiane na obradach Rady Dydaktycznej Kolegium Nauk Humanistycznych z udziałem przedstawicieli studentów i stanowią podstawę doskonalenia procesu kształcenia. Studenci

otrzymują informacje zwrotne na temat sposobu wykorzystania wyników badań na zebraniu otwartym, organizowanym przez Dziekana Kolegium. Wnioski z przeprowadzonych badań są również przedstawione na zebraniu otwartym kolegium dziekańskiego z pracownikami Kolegium oraz dostępne na stronie internetowej UR. Na dobór zatrudnienia kadry do poszczególnych przedmiotów oprócz wysokiego poziomu aktywności naukowej wpływ mają również umiejętności i wiedza w obrębie zagadnień specjalistycznych. Decydują one o możliwościach spożytkowania przez pracownika posiadanej wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych oraz o efektywności i poziomie jakości jej przekazywania. Szczegółowe informacje na temat ankiet zawarte są pod adresem: [Badanie jakości kształcenia – Uniwersytet Rzeszowski \(ur.edu.pl\)](http://ur.edu.pl).

Prawie sześćdziesięcioletnia tradycja studiów polonistycznych w Rzeszowie, systematyczny rozwój naukowy grona badaczy, zdobycie uprawnień do nadawania stopnia doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwa (1993) i literaturoznawstwa (1996), stopnia doktora habilitowanego nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwa (2015) i literaturoznawstwa (2016), oraz prowadzenia studiów doktoranckich (w ramach Wydziału Filologicznego, a obecnie Kolegium Nauk Humanistycznych oraz w Szkole Doktorskiej UR) stworzyły dogodne warunki do zbudowania takiego zespołu pracowników badawczo-dydaktycznych, który prowadzi badania naukowe na najwyższym poziomie i zapewnia wysoki poziom kształcenia. Trzon kadry naukowej w grupie pracowników samodzielnych i adiunktów należy uznać za stabilny, ponieważ zdecydowana większość osób to absolwenci Uczelni, trwale związani z Uniwersytetem Rzeszowskim. Dla zdecydowanej większości osób zatrudnionych IPID jest podstawowym miejscem pracy (tylko 3 osoby pracują w niepełnym wymiarze godzin).

4.5. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych

Podział zadań naukowych oraz nakład czasu pracy szczegółowo określają § 44 i § 45 Regulaminu Pracy UR, który stanowi Załącznik nr 1 do *Uchwały 544/02/2020 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego* ([Załącznik do Uchwały 544 - Regulamin pracy UR - tekst jedn. z 27.02.2020.pdf](#)).

Dostosowując programy do nowych wymagań, pracownicy rozwijają swoje umiejętności na studiach podyplomowych (np. logopedia, nauczanie języka polskiego jako obcego), kursach (np. językowych) i licznych szkoleniach. Dużą rolę w uzyskaniu zatrudnienia i utrzymaniu dotychczasowego ma dorobek naukowo-dydaktyczny przedstawiany w sprawozdaniach przygotowywanych w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, w tym wyniki anonimowej ankietyzacji prowadzącego zajęcia dokonywane przez studentów. Dyrekcja oraz kierownik kierunku odbywają systematyczne rozmowy z pracownikami dotyczące analizy ankiet i sprawozdań. Ewaluacja jakości kształcenia, w tym pracy dydaktycznej osób prowadzących zajęcia na kierunku filologia polska potwierdzają od lat wysoki poziom zajęć dydaktycznych mierzony m.in. bardzo wysokimi ocenami uzyskiwanymi podczas ankietyzacji dokonywanej przez studentów w Wirtualnej Uczelni. Sprawozdania pozwalają monitorować rozwój zawodowy kadry, a wnioski płynące z analizy ankiet studenckich są brane pod uwagę przy ustalaniu obciążeń dydaktycznych na kolejny rok akademicki. Istotny element służący ocenie jakości prowadzonych zajęć stanowią również hospitacje.

W pełnieniu obowiązków dydaktycznych oraz dążeniu do własnego rozwoju nauczyciele zobowiązani są do poszanowania i przestrzegania uniwersalnych zasad etycznych, zgodnie z Kodeksem etyki nauczycieli akademickich określonym w *Uchwale Senatu UR nr 580/06/2020, z dnia 25 czerwca 2020r.* ([Uchwała 580 06 2020 Senatu UR.pdf](#)).

Istotnym elementem polityki kadrowej uczelni jest także system motywowania pracowników poprzez finansowanie badań naukowych, projektów badawczych i artystycznych, a także wspieranie pracowników w uzyskiwaniu kolejnych stopni naukowych, wspieranie mobilności krajowej i zagranicznej oraz rozwijanie współpracy z otoczeniem Uczelni. Istnieje też możliwość uzyskania zniżki pensum dydaktycznego w wypadku zaawansowanych prac projektowych i organizacyjnych czy możliwość otrzymania dofinansowania szczególnie ważnych publikacji oraz przedsięwzięć związanych

ze współpracą zagraniczną. Doceniane jest wdrażanie nowoczesnych metod dydaktycznych, a także udział kadry akademickiej w doskonalących kompetencje wewnętrznych i zewnętrznych szkoleniach związanych m.in. z umiejętnościami interpersonalnymi, problematyką świadomościową dotyczącą osób z niepełnosprawnością, dydaktyką szkoły wyższej, kształceniem na odległość, czasopismami naukowymi, ewaluacją, zarządzaniem uczelnią itp.

Awanse naukowe kadry badawczo-dydaktycznej IPiD WF/KNH w latach 2015-2021			
Rok	Doktoraty	Habilitacje	Profesury
2015	1 (Wojciech Maryjka)	3 (Ewa Oronowicz-Kida, Maria Krauz, Anna Wal)	0
2016	0	2 (Elżbieta Mazur, Agnieszka Mysza)	0
2017	0	2 (Mariusz Chrostek, Agata Paliwoda)	1 (Jolanta Pasterska)
2018	1 (Michał Żmuda)	3 (Dorota Karkut, Jolanta Kowal, Wioletta Kochmańska)	0
2019	2 (Krystyna Gielarek-Gorczyca, Justyna Majchrowska)	3 (Anna Jamrozek-Sowa, Tadeusz Półchłopek, Magdalena Patro-Kucab)	1 (Grażyna Filip)
2020	0	5 (Wojciech Birek, Urszula Gajewska, Agata Kucharska-Babula, Arkadiusz Luboń, Grzegorz Trościński)	2 (Alicja Jakubowska-Ożóg, Marek Nalepa)
2021	0	1 (Jan Wolski)	2 (Janusz Pasterski, Marek Stanisław)

Od 2013 roku w UR stosuje się politykę projakościową w działalności naukowej, zgodnie z którą systemie wynagradzania nauczycieli uwzględniany jest dodatek projakościowy, którego wielkość uzależniona jest od wyników oceny pracownika. Aktualne kryteria oceny działalności naukowej pracowników, będące podstawą wynagrodzenia projakościowego określa Zarządzenie Rektora UR nr 45/2021 z dnia 29 marca 2021 r.

Istotnym czynnikiem premiującym aktywność nauczycieli jest również stosowany w UR system nagród. Pracownicy mogą otrzymywać nagrody za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną: Naukowy Laur Uniwersytetu Rzeszowskiego, Dydaktyczny Laur Uniwersytetu Rzeszowskiego, Lider Uniwersytetu Rzeszowskiego, Nagroda Rektora I stopnia, Nagroda Rektora II stopnia, Nagroda Rektora III stopnia, Nagroda Rektora w formie listu gratulacyjnego. Zasady przyznawania nagród określa Zarządzenie nr 21/2020 Rektora UR z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu przyznawania nagród Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego.

4.6. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Zajęcia dydaktyczne na kierunku filologia polska o specjalności nauczycielskiej zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela prowadzone są przez nauczycieli akademickich posiadających dorobek naukowy, kompetencje zawodowe oraz doświadczenie w zakresie właściwym dla

realizowanych zajęć. W kształceniu przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela języka polskiego w grupach zajęć A1 (przygotowanie merytoryczne) oraz D (dydaktyka przedmiotu) biorą udział osoby prowadzące działalność naukową w dyscyplinie odpowiadającej prowadzonym zajęciom. Zajęcia z grupy B (przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne) powierzane są osobom prowadzącym badania naukowe w dyscyplinach naukowych psychologia i pedagogika. Zajęcia z grupy C, tj. podstawy dydaktyki prowadzi pracownik Instytutu Pedagogiki, a emisję głosu językoznawca logopeda. Prowadzone badania naukowe, kwalifikacje, kompetencje i doświadczenie osób prowadzących kształcenie są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Charakterystyka nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia na kierunku filologia polska i wykaz publikacji pracowników Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa za lata 2015-2020 znajdują się w załącznikach: 4A_ZAL_FP_UR; 4B_ZAL_FP_UR.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Stan, nowoczesność, rozmiary i kompleksowość bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej na ocenianym kierunku w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany

Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa dysponuje nowoczesną bazą dydaktyczną i naukową służącą realizacji zajęć dydaktycznych oraz działalności naukowej na kierunku filologia polska w dyscyplinach literaturoznawstwo, językoznawstwo oraz nauki o kulturze religii. Siedziba IPID znajduje się przy ul. Tadeusza Rejtana 16 C w Rzeszowie, w budynku A1, mieszczącym Rektorat i część Kolegium Nauk Humanistycznych, który, m.in. – wraz z Biblioteką Uniwersytetu Rzeszowskiego, budynkiem A3, gdzie mieści się Dziekanat Kolegium Nauk Humanistycznych oraz budynkiem A0, w którym znajdują się reprezentacyjne aule uniwersyteckie, tworzy kompleks stanowiący Kampus al. T. Rejtana Uniwersytetu Rzeszowskiego. Ponadto w budynku A3 Instytut dysponuje aulą wykładową oraz pracownią dziennikarską. W pobliżu znajduje się oddział Telewizji Polskiej, szkoły podstawowe i średnie, wydawnictwa i zakłady poligraficzne, w których studenci odbywają programowe praktyki zawodowe.

Instytut dysponuje nowoczesnymi, wyposażonymi w sprzęt multimedialny salami dydaktycznymi, znajdującymi się w dwóch budynkach – A1 oraz A3 – kompleksu uniwersyteckiego. Bazę dydaktyczną IPID stanowi 14 pomieszczeń przeznaczonych do prowadzenia zajęć: aula, 10 sal wykładowych i ćwiczeniowych oraz dwie pracownie specjalistyczne, a także gabinet logopedyczny. We wszystkich salach okna są uchylne. Na wszystkich oknach znajdują się zaciemniające rolety.

Aula im. Prof. Stanisława Pigonia o powierzchni 101,85 m², znajduje się na parterze budynku A3. Jest to multimedialna aula wykładowa z ekranem, projektorem, zestawem komputerowym i nagłośnieniem – mieszcząca 90 studentów, wyposażona dodatkowo w kabiny tłumaczeniowe służące do nauki zajęć lektoratowych z języków obcych.

Sala im. Prof. Stefana Reczka o powierzchni 71,10 m² znajduje się w siedzibie Instytutu, tj. budynku A1; jest to multimedialna sala wykładowa dla 72 studentów; wyposażona w zestaw komputerowy, nagłośnienie, ekran, projektor, TV LED i odtwarzacz DVD. W budynku A1 znajduje się również 9 pozostałych multimedialnych sal wykładowych i ćwiczeniowych, wyposażonych w komputery stacjonarne, projektory, ekrany ściennie bądź telewizory (są to sale: 101, 102, 103, 118, 120, 124, 125, 127, 137). W tych większych, o powierzchni od 52,20 m² do 70,50 m² (jak np. sala 124 z 44 miejscami dla studentów; 137 – z 48 miejscami dla studentów, 120 – z 52 miejscami dla studentów czy 118 z 60 miejscami dla studentów odbywają się zarówno wykłady, jak i ćwiczenia dla studentów kierunku filologia polska. Mniejsze sale o powierzchni ok. 35 m², tj. 101, 102, 103 i 125 z 28 miejscami dla

studentów w każdej z nich oraz 127 z 32 miejscami – przeznaczone są do odbywania zajęć ćwiczeniowych dla grup specjalnościowych, w tym warsztatów.

W Instytucie znajduje się również sala-pracownia komputerowa 126 o powierzchni 70,80 m² z 15 stanowiskami komputerowo-dydaktycznymi oraz 32 miejscami do prowadzenia ćwiczeń. Każde stanowisko składa się z komputera stacjonarnego, monitora, słuchawek z oprogramowaniem: Microsoft Office, Adobe Designer 5.0. W pracowni znajduje się także stanowisko dla prowadzącego zajęcia – zestaw komputerowy z drukarką, ekranem, projektorem, kamerą i mikrofonem. Studenci specjalności edytorskiej mogą w tej pracowni odbywać zajęcia specjalistyczne, prowadzone są tutaj także m.in. ćwiczenia z technologii informacyjnej, jak również zajęcia z przedmiotów do wyboru, wymagające korzystania ze specjalistycznego oprogramowania. Pracownia jest dostępna dla studentów poza zajęciami dydaktycznymi. Studenci mają dostęp do bezprzewodowej sieci internetowej.

Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa posiada także pracownię dziennikarską mieszczącą się w budynku A3; wyposażoną w kamerę Sony HXR-NX3, statyw Manfrotto 502A,546GB-1, statyw naramienny Cyrkon Pro, lampkę LED NOXO LV550, zestaw bezprzewodowy Sennheiser EW 135-P G3 z osłoną przeciwwietrzną, mikrofon Audio-Technica ATR6250, słuchawki Audio-Technica ATH-T300, stację montażową Basic LGA 1150 z kartą graficzną Gigabyte GeForce GTX 750 Ti, monitorem LG 34UM95, zestawem głośnikowym LOGITECH Z323 i oprogramowaniem montażowym Edius 8 PRO, statyw na biurko, stół prezenterski. W sali znajduje się także niewielkie pomieszczenie reżyserskie oraz 25 miejsc dla studentów. Mogą się tutaj odbywać zajęcia dla studentów filologii polskiej z grupy przedmiotów do wyboru, np. warsztaty reżyserskie, kultura audiowizualna, a także spotkania kół naukowych. W sali 114 w budynku A1 znajduje się gabinet logopedyczny wyposażony w laptop, urządzenie wielofunkcyjne, wibrator logopedyczny, echokorektor, komputerowe programy logopedyczne (m.in.: Rentgenogramy, Trening Słuchowy, Prakcja, Edusensulogopedia, Multimedialna Rehabilitacja Afazji). Pracownia dysponuje także podręczną biblioteką literatury przedmiotu (jest to księgozbiór obejmujący ponad 400 prac z zakresu fonetyki, logopedii, językoznawstwa, emisji głosu).

W budynku A1 mieszczą się gabinety i pokoje pracowników prowadzących działalność naukową i dydaktyczną. Pokoje: 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110A, 115, 116, 119, 121, 122, 123, 131, 131A, 132, 133, 138, 139 to pomieszczenia o powierzchni od kilkunastu do 35 m². Każdy z 19 gabinetów wyposażony jest w zestaw komputerowy, jak również kamerę i mikrofon, co umożliwia np. prowadzenie zajęć dydaktycznych w formie zdalnej. W każdym gabinecie znajduje się również drukarka albo urządzenie wielofunkcyjne. W każdym jest też księgozbiór podręczny. Pracownicy pełnią tutaj dyżury konsultacyjne dla studentów, odbywają dyżury administracyjne, organizują zebrania zakładowe o charakterze organizacyjnym, a także otwarte zebrania naukowe, na które zapraszani są także studenci. Mieszczą się tutaj też redakcje wydawanych w Instytucie czasopism. Gabinety są na bieżąco doposażone, np. pokoje 104-105 ze środków Programu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Wsparcie dla czasopism naukowych” dla czasopisma „Tematy i Konteksty” (lata 2019-2021; umowa nr 376/WCN/2019/1).

W holu Instytutu w budynku A1 znajdują się przeszklone gabloty: ogłoszeniowe, sprawozdawcze, zawierające dokumentację ikonograficzną z odbywających się w Instytucie konferencji, spotkań naukowych i innych wydarzeń potwierdzających naszą współpracę z interesariuszami, krajową i międzynarodową – na płaszczyźnie naukowej i dydaktycznej. W holu znajduje się poza tym strefa relaksu: ławki, krzesła i stoliki, gdzie studenci mogą oczekiwać na zajęcia, odpocząć w przerwie między wykładami czy przygotować się do ćwiczeń. Mieści się tutaj także „Galeria na Pięterku”, w której swoje prace prezentują studenci i wykładowcy Instytutu Sztuk Pięknych. W tej części holu znajduje się również punkt ksero, a także kiosk multimedialny z ekranem dotykowym. W kiosku można np. aktywować legitymację, kartę biblioteczną, doładować impulsy do konta w BUR oraz składać zamówienia biblioteczne. Podobne udogodnienia znajdują się w budynku A3, w którym część holu również zaadaptowano na przestrzeń relaksu z kanapami, stolikami i krzesłami dla studentów. Są tutaj automaty z napojami oraz kiosk spożywczy.

W budynku A1 usytuowany jest także sekretariat i pokoje dyrekcji: 134, 135, 136. Pomieszczenia te są wyposażone w zestawy komputerowe, kamery i mikrofony, drukarki oraz urządzenia wielofunkcyjne, kserokopiarkę, skaner, laptop, cyfrowy aparat fotograficzny. W sekretariacie dostępny jest sprzęt, z którego mogą korzystać studenci, jak: kamery cyfrowe Sony HDR-PJ810E (5 sztuk), kamera cyfrowa Sony DCR-DVD110E, mikrofony pojemnościowe stereofoniczne Audio-Technica ATR6250 (3 sztuki), aparat fotograficzny Canon D550, dyktafony cyfrowe VEC (2 sztuki).

Baza naukowa i dydaktyczna IPID jest kompleksowo przygotowana do prowadzenia badań naukowych oraz realizowania procesu dydaktycznego na wysokim poziomie. Ciągła modernizacja bazy dydaktycznej i naukowej wspierana rozwojem kadry jest gwarancją osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się dla kierunku filologia polska.

5.2. Infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe

Dzięki współpracy Instytutu z wieloma instytucjami oświatowymi, kulturalnymi, artystycznymi, szkołami, wydawnictwami, firmami zajmującymi się PR, regionalną telewizją, radiem, prasą i mediami cyfrowymi, studenci mają możliwość zdobycia wartościowej praktyki zawodowej, a absolwenci także podjęcia w nich pracy. Są to instytucje dysponujące infrastrukturą zapewniającą realizację wszystkich zakładanych efektów uczenia się, a studenci odbywający w nich praktyki korzystają w pełni z tej infrastruktury w procesie praktycznego przygotowania do zawodu.

Studenci specjalności nauczycielskiej studiów I stopnia odbywają praktyki m.in. w Szkole Podstawowej nr 27 w Rzeszowie, Szkole Podstawowej nr 12 w Rzeszowie, Szkole Podstawowej nr 23 w Rzeszowie, a na studiach II stopnia w I Liceum Ogólnokształcącym w Rzeszowie, III Liceum Ogólnokształcącym w Rzeszowie, Zespole Szkół Ekonomicznych w Rzeszowie. Studenci specjalności edytorskiej m.in. w Wydawnictwie UR, Bonus Liber oraz Wydawnictwie Dreams w Rzeszowie, księgarniach i redakcjach czasopism. Studenci specjalności asystent kadr zarządzających i elit politycznych odbywali praktyki (do roku 2019; w roku akad. 2019/2020 oraz 2020/2021 specjalności nie uruchomiono) np. w urzędach, biurach poselskich, agencjach marketingowych.

5.3. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopień jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów oraz w działalności i komunikacji naukowej

Dostęp do Internetu, zarówno dla pracowników, jak i dla studentów, możliwy jest poprzez sieć WiFi działającą w budynku Kolegium Nauk Humanistycznych. Uczelnia umożliwia także pracownikom i studentom wykorzystanie w procesie kształcenia platformy Wirtualna Uczelnia (elektroniczna obsługa studiów, indeks elektroniczny), umożliwiającej skuteczne kontaktowanie się prowadzących zajęcia ze studentami.

Wszyscy studenci i pracownicy IPID dysponują pakietem Microsoft Office 365. W skład pakietu wchodzi program Microsoft Teams. Umożliwia on sprawne i funkcjonalne prowadzenie nauczania w trybie zdalnym, organizowania zebrań, konferencji i spotkań naukowych. W związku z tym kształcenie w IPID oraz działalność i komunikacja naukowa, jeśli zaistnieją takie okoliczności, bez przeszkód mogą funkcjonować także w trybach: hybrydowym i zdalnym. Informacje na temat korzystania z MS Teams znajdują się na stronie: [MS TEAMS – Uniwersytet Rzeszowski \(ur.edu.pl\)](https://ms.teams-universytet-rzeszowski.pl). Dane osobowe uczestników procesu dydaktycznego są zabezpieczone, zgodnie z polityką RODO.

Wszystkie pomieszczenia instytutu posiadają dostęp do szybkiego Internetu. Warunki te zapewniają wszystkim uczestnikom procesu kształcenia dostęp do Wirtualnej Uczelni, baz danych, wymiany informacji, komunikowania się czy pracy naukowej.

5.4. Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Budynki Uniwersytetu, w których prowadzone są zajęcia na kierunku filologia polska, dostosowane są do osób z niepełnosprawnościami i umożliwiają im sprawne przemieszczanie się. Przy budynkach funkcjonują parkingi z miejscami wyznaczonymi dla osób z niepełnosprawnościami (z odpowiednimi oznaczeniami). W budynkach A1 i A3 są dostępne windy, toalety przystosowane do potrzeb studentów korzystających z wózków oraz ścieżki dotykowe dla osób niedowidzących. Dostęp do sal wykładowych jest ułatwiony — sale mają szerokie drzwi, nie ma progów, które utrudniałyby poruszanie się wózków. Wszędzie znajdują się odpowiednie oznaczenia.

Uniwersytet jest uczestnikiem programu „Przyjazny nURt – rozwój dostępności UR „POWR.03.05.00-00A007/19, który służy poprawie infrastruktury i wyposażenia poprzez dostosowanie ich do potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

5.5. Dostępność infrastruktury, w tym aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej

IPiD zapewnia studentom i pracownikom dostęp do infrastruktury technicznej pozostającej na jego wyposażeniu. We wszystkich salach oprócz klasycznych tablic znajdują się urządzenia do wizualizacji prezentacji wiedzy (rzutniki multimedialne i ekrany podwieszane, telewizory, zestawy komputerowe).

Ponadto do dyspozycji prowadzących zajęcia jest przechowywany w sekretariacie rzutnik i laptop. Do dyspozycji wykładowców są też drukarki komputerowe i kserokopiarki w gabinetach i sekretariacie (także skaner i drukarka kolorowa). Wszystkie komputery mają pełen pakiet Microsoft Office oraz dostęp do Internetu. W pracowni komputerowej studenci mogą korzystać ponadto z oprogramowania Adobe Designer 5.0.

5.6. System biblioteczno-informacyjny uczelni, w tym dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, a także działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek, w tym w szczególności dostęp do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach

Znajdująca się w sąsiedztwie IPiD Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego, wraz z bibliotekami wydziałowymi i instytutowymi tworzy system biblioteczno-informacyjny UR. Gromadzi zbiory i e-zbiory o tematyce odpowiadającej kierunkom studiów w UR, w tym bogaty księgozbiór dla studentów filologii polskiej z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii.

Zbiory Biblioteki to: ponad 770 tys. woluminów książek, prawie 117 tys. woluminów czasopism oraz ok. 24 tys. jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych. Biblioteka zapewnia dostęp do zagranicznych czasopism elektronicznych, dając środowisku uniwersyteckiemu możliwość korzystania z najnowszych osiągnięć i badań naukowych na świecie. Oferuje dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz do źródeł cyfrowych zakupionych w ramach indywidualnej subskrypcji. Korzystanie z zasobów elektronicznych odbywa się za pośrednictwem komputerowej sieci uniwersyteckiej, a także zdalnie dla zweryfikowanych użytkowników poprzez serwer Proxy.

Biblioteka UR oferuje dostęp do około 21 tys. tytułów zagranicznych czasopism w wersji elektronicznej, a także do baz bibliograficznych i abstraktowych (m.in. Springer, Elsevier - Science Direct, bazy EBSCO, Willey-Blackwell, Medline, AIP/IPS, IOP Science, Web of Knowledge, Scopus, EMIS, Lex, Polska Bibliografia Lekarska, Polska Bibliografia Prawnicza – łącznie 35 baz). Od 2016 r. Biblioteka ma dostęp do wybranych kolekcji bazy JSTOR. Cały czas rozbudowywana jest również kolekcja ebooków: Biblioteka UR posiada dostęp do czytelnicy polskich książek elektronicznych PWN ibuk.pl, NASBI.pl, a także do kolekcji e-booków na platformie Springer oraz do bazy książek elektronicznych EBSCO. Łącznie oferuje dostęp do ponad 250 tys. tytułów książek elektronicznych.

Od 2015 roku Biblioteka UR posiada również dostęp do Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica, która oferuje korzystanie z ponad 3 mln publikacji z wszystkich dziedzin wiedzy, również najnowszych, objętych ochroną prawa autorskiego. Stale rozbudowywane zasoby ww. bazy obejmują współczesne piśmiennictwo naukowe z wszystkich dziedzin, w tym także najnowsze wydania podręczników akademickich oraz aktualne numery czasopism specjalistycznych, jak również teksty źródłowe, literaturę piękną oraz zbiory specjalne, które są przedmiotem badań naukowców i studentów.

Księgozbiór z zakresu filologii polskiej udostępniany jest w Czytelni Humanistycznej oraz Czytelni Czasopism Naukowych, a także w ramach wypożyczeń miejscowych i międzybibliotecznych. Liczba książek tradycyjnych z zakresu filologii polskiej będących w zasobach Biblioteki UR wynosi obecnie około 55 000 tytułów (<https://opac.ur.edu.pl/integro/catalog>). Dzięki platformom: Springer, Science Direct, EBSCO, Wiley Online Library, JSTOR, IBUK Libra użytkownicy Biblioteki UR mogą korzystać z około 3 550 tytułów e-booków w języku polskim i angielskim oraz mają dostęp do ponad 300 tytułów czasopism elektronicznych z omawianej tematyki.

Wszystkie zasoby elektroniczne dostępne są w całej sieci komputerowej UR, a tym samym, na wszystkich komputerach przeznaczonych dla czytelników w Bibliotece UR. Dla zweryfikowanych użytkowników możliwy jest również zdalny dostęp z komputerów spoza sieci poprzez serwer Proxy. Biblioteka prenumeruje ponadto 128 tytułów polskich czasopism tradycyjnych z zakresu filologii polskiej, które udostępniane są w Czytelni Czasopism Naukowych.

W strukturze BUR wyodrębniona jest Pracownia Polonistyczna „Pigonianum” (prywatny księgozbiór prof. Stanisława Pigonia, liczący ponad 9 tys. woluminów z zakresu filologii polskiej), a także Pracownia Zbiorów Specjalnych, która gromadzi archiwa pisarzy polskich oraz dokumenty życia literackiego pozyskiwane przez Pracownię Badań i Dokumentacji Kultury Literackiej (m.in. korespondencje i pierwodruki).

Poza wyżej wymienionymi zbiorami bibliotecznymi również w Instytucie Polonistyki i Dziennikarstwa UR funkcjonują:

- Biblioteka FRAZY dostępna w pokoju 107 oraz częściowo na stronie: [FRAZA - poezja, proza, esej \(univ.rzeszow.pl\)](http://FRAZA-poezja.proza.esej.univ.rzeszow.pl);
- Biblioteka Logopedyczna w pokoju 114 dostępna w godzinach zajęć i dyżurów opiekuna pracowni;
- ogólne i specjalistyczne słowniki językoznawcze są dostępne dla pracowników i studentów w pokojach nr 119 i 131 IPID w godzinach dyżurów pracowników przypisanych do tych pokoi. Ze słowników tych studenci mogą korzystać również w trakcie prowadzonych zajęć. Podręczne biblioteczki są także w gabinetach pracowników; studenci specjalności edytorstwo i prowadzący zajęcia dydaktyczne w Instytucie mają zapewniony bezpłatny dostęp do czasopisma „Biblioteka Analiz. Dwutygodnik o rynku wydawniczo-księgarskim”, prenumerowanego w wersji elektronicznej (z dostępem on-line) przez IPID w celu zapewnienia stałego, aktualnego zbioru źródeł na temat rynku wydawniczego.

Wymienione zasoby biblioteczne zapewniają studentom filologii polskiej dostęp do zalecanej w ramach kształcenia w sylabusach literatury podmiotu i przedmiotu z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa, nauk o kulturze i religii oraz innych dyscyplin.

Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego otwarta jest dla czytelników przez 6 dni w tygodniu. Nowoczesny budynek przy ul. Prof. Stanisława Pigonia 8 dysponuje ok. 300 miejscami w 6 czytelniach, w których księgozbiór oferowany jest w wolnym dostępie do półek. Biblioteka UR realizuje także usługę zamawiania skanów materiałów dydaktycznych i naukowych on-line ([Zamawianie skanów | Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego](#)), co znacząco ułatwiło pracę naukową i dydaktyczną w okresie pandemii Covid-19. Istnieje możliwość zaproponowania zakupu określonej pozycji poprzez indywidualne biblioteczne konto użytkownika UR.

Budynek BUR przystosowany jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i dysponuje podjazdem dla wózków inwalidzkich oraz windą. W czytelnich zamontowane są również specjalne drzwi, których konstrukcja umożliwia bezproblemowe poruszanie się na wózku inwalidzkim. W budynku Biblioteki znajduje się infokiosk wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem przystosowanym dla osób z niepełnosprawnościami, który udostępnia między innymi informacje dotyczące form wsparcia takich osób. Kiosk ten posiada następujące funkcje: lektor czytający tekst, powiększanie tekstu, zmiana wielkości czcionki, zmiana kontrastu, wspomaganie słuchu – pętla indukcyjna.

We wszystkich czytelnich i holu głównym dostępna jest strefa bezprzewodowego Internetu Wi-Fi. Użytkownicy Biblioteki UR mogą korzystać z kilkunastu terminali (służących do przeglądania katalogu i zamawiania książek) oraz kilkudziesięciu stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu rozmieszczonych we wszystkich czytelnich. Procesy biblioteczne są całkowicie skomputeryzowane i zautomatyzowane. Z myślą o komforcie czytelnika podczas wizyty w bibliotece została przygotowana strefa relaksu – specjalna przestrzeń, która stwarza możliwość wypoczynku podczas pracy naukowej.

Biblioteka pracuje w zintegrowanym systemie bibliotecznym Prolib, a do transportu książek z magazynów wykorzystuje specjalny system wózków podsufitowych TELE-LIFT. Dzięki temu czas realizacji zamówienia jest bardzo krótki i nie przekracza 30 minut.

Biblioteka UR świadczy usługi w rzeczywistości wirtualnej. Katalog zasobów bibliotecznych książek i czasopism wraz z informacją o lokalizacji tych dokumentów i ich dostępności jest udostępniony online (<https://opac.ur.edu.pl>). Czytelnicy mogą książki zamawiać poprzez Internet. Indywidualne konto czytelnika zawiera informacje o wypożyczonych i udostępnianych na miejscu materiałach, a także informacje o terminie zwrotu książek, możliwości prolongaty i rezerwacji książek. Strona www Biblioteki (<https://bur.ur.edu.pl>) zawiera niezbędne informacje o usługach biblioteczno-informacyjnych oraz zasadach korzystania z BUR. Jest również narzędziem komunikacji z bibliotekarzami – umożliwiają to specjalne formularze, komunikator GG, Facebook oraz poczta e-mailowa.

Publikacje (książki i artykuły), które nie znajdują się w zbiorach Biblioteki UR, a są niezbędne do prowadzenia badań i przygotowania prac dyplomowych, sprowadzane są w ramach Wypożyczalni Międzybibliotecznej z innych bibliotek w kraju i z zagranicy. W 2020 r. zrealizowano ponad 650 zamówień czytelników BUR, sprowadzając niezbędne materiały z kilkudziesięciu bibliotek partnerskich z kraju i zagranicy.

W ramach prac dokumentacyjnych Pracownicy Oddziału Informacji Naukowej BUR opracowują bazę bibliograficzno-bibliometryczną „Bibliografia publikacji pracowników naukowych UR 2000-...”, która dostępna jest w Internecie pod adresem <http://bibliografia.ur.edu.pl/new/01/> i zawiera obecnie ponad 53 tysięcy rekordów. Baza rejestruje dorobek naukowy pracowników UR zatrudnionych na pierwszym etacie oraz umożliwia sporządzenie analizy bibliometrycznej pracowników oraz Jednostek Uczelni.

W 2020 roku został powołany Pełnomocnik Dyrektora Biblioteki UR ds. Współpracy ze Środowiskiem Akademickim, do obowiązków którego należy między innymi reprezentowanie Biblioteki w kontaktach z pracownikami naukowymi Uczelni, współpraca z samorządem studenckim i samorządem doktorantów oraz prowadzenie cyklicznych badań satysfakcji i potrzeb użytkowników Biblioteki UR.

Dla osób rozpoczynających studiowanie w Uniwersytecie Rzeszowskim przygotowano interaktywne szkolenie e-learningowe dostępne pod adresem <http://szkoleniebur.ur.edu.pl>.

Biblioteka UR jest współzałożycielem konsorcjum Podkarpacka Biblioteka Cyfrowa (www.pbc.rzeszow.pl). Do elektronicznych zasobów PBC wprowadzany jest digitalizowany we własnej pracowni księgozbiór z tzw. domeny publicznej, a także publikacje autorów współczesnych, którzy podpiszą licencję i wyrażą zgodę na udostępnianie swych publikacji w Internecie. Obecnie w zasobach PBC znajduje się prawie 19 tys. obiektów cyfrowych, a kolekcja „Materiały naukowe i dydaktyczne” liczy kilkadziesiąt pozycji. Od kilku lat przy BUR działa ponadto Repozytorium będące

cyfrowym archiwum rejestrującym dorobek naukowy i dydaktyczny środowiska akademickiego UR. Na koniec 2020 r. znajdowało się w nim ponad 5 tys. publikacji.

5.7. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej określa wdrożona w 2017 roku *Procedura monitorowania i przeglądu zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej w Uniwersytecie Rzeszowskim*, która została zmodyfikowana w lutym 2020 roku, na potrzeby dostosowania do nowej struktury organizacyjnej Uczelni. Określa ona tryb postępowania związanego z przeprowadzaniem oceny dostosowania bazy dydaktycznej do potrzeb procesu kształcenia oraz wsparcia prowadzonych przez studentów badań i dotyczy monitorowania stanu użytkowania wszystkich pomieszczeń wykorzystywanych w procesie dydaktycznym jak również zasobów bibliecznych. Procedura udostępniona jest w zakładce: [Wzory i procedury – Uniwersytet Rzeszowski](#).

Stan bazy dydaktycznej monitorowany jest na bieżąco przez nauczycieli prowadzących zajęcia i pracowników obsługi, którzy zgłaszają bezpośrednio do Dyrektora Instytutu, lub za pośrednictwem kierownika kierunku zapotrzebowanie na pomoce dydaktyczne oraz inne środki wymagane do realizacji zajęć, jak również konieczność przeprowadzenia niezbędnych napraw lub remontów. Za właściwy stan budynku odpowiada administrator budynku. Studenci na bieżąco mogą zgłaszać swoje potrzeby bezpośrednio u prowadzących zajęcia dydaktyczne bądź w trakcie spotkań z opiekunami roczników.

Okresowej oceny bazy dydaktycznej dokonuje powołany w tym celu przez Dziekana zespół, w skład którego wchodzi również przedstawiciel Samorządu Studentów. Celem procedury monitorowania i przeglądu infrastruktury dydaktycznej i naukowej jest zapewnienie prawidłowego stanu zasobów materialnych służących do realizacji procesu kształcenia oraz wspierania badań naukowych, w kontekście zapewnienia realizacji efektów uczenia się. Ocenie podlega m.in. wyposażenie sal dydaktycznych, zasoby biblioteki, dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, modernizacja infrastruktury.

Spółeczność akademicka może również zgłaszać propozycje zakupu książek do czytelni bądź biblioteki. Szczegółowe informacje zamieszczone są na stronie: [Zaproponuj do zbiorów | Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego](#)

5.8. Spełnienie reguł i wymagań w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Proces kształcenia odbywa się z wykorzystaniem infrastruktury pozwalającej na osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Programowe praktyki zawodowe odbywają się w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, w których do zajmowania stanowiska nauczyciela są wymagane kwalifikacje określone w przepisach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela. Nauczyciel – opiekun praktyk musi posiadać przynajmniej stopień nauczyciela mianowanego. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa spełnia reguły i wymagania zawarte w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w odniesieniu do kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy.

Film prezentujący infrastrukturę IPID znajduje się w załączniku 6A_ZAL_FP_UR; prezentacja Biblioteki UR – w załączniku 6B_ZAL_FP_UR.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

6.1. Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływ na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych

Współpraca IPiD z interesariuszami zewnętrznymi dotyczy działalności naukowej i dydaktycznej. Efektem współpracy naukowej ze środowiskiem regionalnym są przedsięwzięcia realizowane wspólnie z Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną i Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką w Rzeszowie (konferencje, publikacje, spotkania autorskie, prace edytorskie) oraz Teatrem im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie (m.in. wydanie monografii *Wanda Siemaszkowa i jej teatr*; organizacja festiwalu poezji Najazd Awangardy na Rzeszów) oraz Wojewódzkim Domem Kultury w Rzeszowie (spotkania Akademii Komiksu i organizacja imprez z cyklu Podkarpackie Spotkania z Komiksem). Z kolei współpraca z Urzędem Miasta Rzeszowa związana jest z udziałem Instytutu w organizacji cyklicznej konferencji i festiwalu *Źródła pamięci. Szajna – Grotowski – Kantor*, ze Starostwem Powiatowym w Jarosławiu – w ramach konkursu „Jarosławskie Potyczki Ortograficzne”, natomiast z Wójtem Gminy Niebylec zaowocowała konferencją naukową i wydaniem monografii *Przyboś dzisiaj*. Pracownicy badawczo-dydaktyczni IPiD wchodzi w skład Rady Naukowej wydawanego przez Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli „Kwartalnika Edukacyjnego”, uczestniczą jako prelegenci w wielu wydarzeniach organizowanych przez otoczenie społeczno-gospodarcze Uczelni, dzieląc się wiedzą i badaniami naukowymi (np. wykłady naukowe w ramach Festiwalu Dziedzictwo Kresów). W 2018 roku została zorganizowana we współpracy z Instytutem Humanistycznym Państwowej Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu i Zakładem Badań Interdyscyplinarnych i Porównawczych „Wschód – Zachód” Uniwersytetu w Białymstoku Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Podkarpacie literackie na przestrzeni wieków* – w 2020 roku w Wydawnictwie UR ukazała się dwutomowa monografia wieloautorska *Podkarpacie literackie*. W ramach współpracy naukowej z Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką w Rzeszowie pracownicy IPiD przygotowali monografię *Misja Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Rzeszowie w procesie wspomagania środowiska oświatowego. W 75-lecie działalności*. Publikacja książkowa, przedstawiająca genezę i historię bibliotek pedagogicznych, działalność edukacyjną, współpracę z instytucjami oświatowymi i uczelniami oraz wyniki badań dotyczące potrzeb czytelniczych, ukaże się w 2021 r. w Wydawnictwie Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Współpraca dydaktyczna realizowana w IPiD w latach 2015-2021 pozwoliła dostosować program kształcenia do aktualnych wyzwań edukacyjnych i perspektyw zawodowych. Interesariusze opiniują programy studiów, zgłaszają propozycje do harmonogramów studiów, zwłaszcza dotyczące realizacji programowych praktyk zawodowych, umożliwiają odbywanie praktyk studentom filologii polskiej, biorą udział w ewaluacji praktyk oraz wyrażają opinie na temat przygotowania zawodowego absolwentów.

W roku akad. 2015/2016 w Instytucie kontynuowano współpracę m.in. ze szkołami, bibliotekami, TVP Rzeszów w ramach porozumień zawartych w czasie kadencji władz: 2012-2016. W 2016 r. zawarto umowę o współpracy z Zespołem Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku w zakresie objęcia przez Instytut Filologii Polskiej UR patronatu nad klasą akademicką humanistyczno-medialną. W 2017 roku współpracę Wydziału Filologicznego i Instytutu Filologii Polskiej UR (nazwa jednostki obowiązująca do grudnia 2017 r., gdy decyzją Rady IFP nastąpiła jej zmiana na: Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa) z grupą podkarpackich i małopolskich liceów ogólnokształcących usankcjonowano podpisaniem porozumień. Wśród tych szkół znalazły się: Liceum Ogólnokształcące w Boguchwale, I Liceum Ogólnokształcące im. Króla Władysława Jagiełły w Dębicy, I Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Jarosławiu, Zespół Szkół Społecznych w Tarnobrzegu, VI Liceum Ogólnokształcące im. Ambrożego Towarnickiego w Rzeszowie, V Liceum Ogólnokształcące w Mielcu, Liceum Ogólnokształcące im. Komisji Edukacji Narodowej w Dynowie, I Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza w Łańcucie, II Liceum Ogólnokształcące im. Kornela Makuszyńskiego

w łańcucie, I Liceum Ogólnokształcące im. Króla Stanisława Leszczyńskiego w Jaśle, II Liceum Ogólnokształcące im. Konstytucji 3 Maja w Krośnie, Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Wyspiańskiego w Rymanowie oraz Liceum Ogólnokształcące w Bieczu. W roku akad. 2018/2019 IPID zawarł porozumienie o współpracy z Zespołem Szkół Technicznych w Mielcu.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi w ramach zawartych porozumień obejmowała m.in. następujące zobowiązania ze strony instytutu: organizację wykładów otwartych w UR i organizowanie wykładów wyjazdowych do szkół, udział uczniów w wybranych zajęciach oraz objęcie honorowym patronatem klas lub kół naukowych sprofilowanych zgodnie ze specjalnościami oferowanymi w IPID. Partnerzy w ramach porozumień zobowiązali się m.in. do przyjmowania studentów na praktyki programowe i zapewnienia odpowiedniej infrastruktury niezbędnej do ich realizacji, pełnienia nadzoru nad wykonywanymi przez studentów zadaniami wynikającymi z regulaminu praktyk, ewaluacji praktyk, opiniowania programów kształcenia i udziału w spotkaniach dotyczących doskonalenia programów kształcenia, współdziałania w zakresie monitorowania karier zawodowych absolwentów, poprzez udzielanie informacji na temat ich zatrudnienia przez Partnera lub inne jego podmioty, przedstawiania oferty studiów IPID podczas spotkań z uczniami oraz udziału w konkursach oraz Dniach Otwartych.

Obecnie IPID współpracuje z kilkunastoma szkołami, instytucjami kultury, mediami regionalnymi, wydawnictwami i firmami. W roku akad. 2020/2021 zostały zawarte porozumienia o współpracy (obejmujące czas kadencji obecnych Władz UR, tj. okres od podpisania porozumienia do 30 września 2024 r.) z I Liceum Ogólnokształcącym w Rzeszowie, Liceum Ogólnokształcącym im. Adama Mickiewicza w Strzyżowie, Liceum Ogólnokształcącym im. Ignacego Krasickiego w Dubiecku, Zespołem Szkolno-Przedszkolnym Nr 6 w Rzeszowie, Młodzieżowym Domem Kultury w Rzeszowie, Wydawnictwem i drukarnią Bonus Liber Sp. z o.o., Marką Mova Brand, Teatrem im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie, Podkarpackim Zespołem Placówek Wojewódzkich w Rzeszowie (w tym m.in. z Podkarpackim Centrum Edukacji Nauczycieli i Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką w Rzeszowie) oraz Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną w Rzeszowie.

Do obowiązków instytutu w ramach porozumień należy prowadzenie kształcenia zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa oraz na podstawie programów studiów ustalonych przez Senat UR. Do obowiązków Partnera m.in. opiniowanie programów studiów, organizacja oraz sprawowanie opieki nad praktykami, podejmowanie wspólnej realizacji projektów i prac naukowo-badawczych, współdziałanie w zakresie monitorowania karier zawodowych absolwentów i systematyczny kontakt z władzami dziekańskimi kolegium, Dyrekcją IPID i Zespołem Programowym kierunku filologia polska, mający formę cyklicznych zebrań dotyczących tworzenia i doskonalenia programów studiów.

Efektywna współpraca z interesariuszami zewnętrznymi zaowocowała powołaniem Rady Interesariuszy Zewnętrznych kierunku filologia polska (Decyzja 1/04/2021 Dziekana Kolegium Nauk Humanistycznych z dnia 22 kwietnia 2021 roku w sprawie powołania Rady Interesariuszy Zewnętrznych kierunku filologia polska w Instytucie Polonistyki i Dziennikarstwa UR). Radę tworzą: Dyrektor Liceum Ogólnokształcącego w Strzyżowie, dr nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwa, nauczyciel języka polskiego; Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 6 w Rzeszowie, nauczyciel języka polskiego; nauczyciel języka polskiego w I Liceum Ogólnokształcącym w Rzeszowie, Sekretarz KO OLiJP w Rzeszowie; nauczyciel języka polskiego w Szkole Podstawowej nr 12 w Rzeszowie, absolwentka studiów podyplomowych Nauczanie języka polskiego jako obcego; nauczyciel dyplomowany, reżyser pedagog w Młodzieżowym Domu Kultury w Rzeszowie; Prezes Zarządu Bonus Liber Drukarnia i Wydawnictwo oraz współwłaściciel Mova Brand, specjalista z zakresu komunikacji, PR i zarządzania marką, dr nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwa. Zadaniem Rady Interesariuszy Zewnętrznych kierunku filologia polska jest wspomaganie zespołu programowego w pracach na rzecz oceny i doskonalenia programów studiów w kontekście ich dostosowania do potrzeb rynku pracy, opiniowanie programów studiów oraz programów praktyk studenckich, rekomendowanie zmian w programach, formułowanie opinii

o oczekiwanych kompetencjach absolwentów i współpraca w zakresie organizowania praktyk studenckich. Studenci mają możliwość odbywania praktyk w wysoko ocenianych w rankingach szkołach, a także w drukarniach i wydawnictwach, w których ich opiekunami są osoby o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych i z wszechstronnym doświadczeniem praktycznym. Studenci mogą uczestniczyć w organizowanych przez MDK, biblioteki i inne instytucje wydarzeniach kulturalnych. Istotna jest, organizowana w IPID Olimpiada Literatury i Języka Polskiego, której przewodniczy pracownik naukowo-dydaktyczny IPID, funkcję sekretarza pełni nauczyciel języka polskiego w I LO w Rzeszowie, członek rady interesariuszy, a w skład komisji oceniających wchodzi nauczyciele akademicki Instytutu. Do eliminacji OLIP rokrocznie zgłasza się liczna grupa uczniów szkół średnich z Podkarpacia, często przygotowujących do olimpiady przez nauczycieli języka polskiego – absolwentów rzeszowskiej polonistyki. W IPID jest też organizowana Olimpiada Języka Polskiego dla szkół podstawowych – od początku powstania inicjatywy. Komisji OLIP przewodniczy pracownik Instytutu.

Aktywność nauczycieli akademickich IPID w poszerzaniu współpracy z otoczeniem potwierdza również zorganizowanie II edycji studiów podyplomowych kwalifikacyjnych: Nauczanie języka polskiego jako obcego (2017-2018), realizowanej z dofinansowaniem Podkarpackiego Kuratora Oświaty dla czynnych zawodowo nauczycieli z województwa podkarpackiego.

Współpraca Instytutu z otoczeniem społeczno-gospodarczym wiąże się z funkcjonowaniem Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. W latach 2015-2019 w strukturze Wydziału Filologicznego, a od roku akad. 2019/2020 w obrębie Kolegium Nauk Humanistycznych. Informacje m.in. o harmonogramie prac WSZJK w KNH znajdują się na stronie internetowej w zakładce: [Jakość kształcenia KNH](#).

W latach 2016-2019 WSZJK funkcjonującemu na Wydziale Filologicznym UR przewodniczył nauczyciel akademicki z Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa, oprócz tego w zespole był przedstawiciel kierunku filologia polska, a funkcję sekretarza sprawował pracownik administracyjny zatrudniony w sekretariacie IPID. W Wydziałowym Zespole był przedstawiciel studentów oraz słuchacz Studiów Doktoranckich WF. Prace zespołu obejmowały m.in. przygotowanie formularzy ocen własnych wydziału, wdrażanie w jednostkach rekomendacji przygotowywanych przez Dział Jakości i Akredytacji UR, ocenę sylabusów wraz z weryfikacją efektów kształcenia/uczenia się, analizę jakościową prac dyplomowych, zgodnie z opracowanymi na Wydziale procedurami, analizę wyników ankietyzacji oceny prowadzącego przedmiot i przekazywanie informacji zwrotnych studentom oraz dostosowanie kształcenia do Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Analizie podlegały dane dotyczące losów zawodowych absolwentów i ciągła współpraca z interesariuszami wewnętrznymi oraz zewnętrznymi, którzy opiniowali efekty uczenia się, programy i realizację praktyk zawodowych.

Opinie uzyskane od interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na temat funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia stanowiły podstawę do doskonalenia programów kształcenia, w tym efektów, ustalenia kierunków doskonalenia kadry badawczo-dydaktycznej, doskonalenia organizacji i warunków kształcenia oraz poziomu obsługi studenta. Źródłem pozyskiwania opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych były informacje uzyskane w trakcie spotkań (np. zebrań, posiedzeń komisji programowej, seminariów i konferencji) oraz wywiady przeprowadzane przez koordynatorów praktyk z podmiotami przyjmującymi studentów na praktyki itp. i pisemne opinie opiekunów praktyk.

6.2. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jej realizacji

Instytucje, z którymi współpracuje IPID oraz członkowie Rady Interesariuszy Zewnętrznych, funkcjonują w tych obszarach zawodowych, do wykonywania których przygotowani są absolwenci filologii polskiej UR. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi prowadzona jest systematycznie i obejmuje m.in. takie formy związane z procesem kształcenia, jak opiniowanie programów studiów,

doskonalenie harmonogramów studiów, opracowywanie wytycznych praktyk, opinie w zakresie przygotowania zawodowego na podstawie realizacji praktyk przez studentów filologii polskiej. Podkreślić warto, że współpraca z partnerami zewnętrznymi istnieje w obrębie wszystkich specjalności realizowanych na kierunku. Spotkania i konsultacje odbywające się przynajmniej raz w semestrze (w czasie pandemii Covid-19 w formie zdalnej na platformie MS Teams, mailowo i telefonicznie) i mają one wpływ na program i harmonogramy studiów, a także wytyczne oraz plany programowych praktyk zawodowych. W każdym semestrze, w trakcie praktyk śródrocznych odbywanych przez studentów specjalności nauczycielskiej i corocznie w trakcie trwania praktyk ciągłych, a także po zakończeniu praktyk instytutowi koordynatorzy praktyk i Dyrekcja IPiD omawiają z opiekunami – interesariuszami zewnętrznymi przygotowanie studentów do odbywania praktyk i poziom ich zadowolenia z organizacji i realizacji praktyk. W IPiD wypracowane zostały dobre praktyki w zakresie monitorowania opinii interesariuszy zewnętrznych na temat przygotowania zawodowego absolwentów. Procedura monitorowania opinii interesariuszy zewnętrznych, wyrażanych w formie pisemnej w arkuszach uwag i spostrzeżeń i opiniach o przebiegu praktyk, stanowi ważne ogniwo procesu ewaluacji kształcenia i przygotowania zawodowego absolwentów filologii polskiej.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

Pracownicy IPiD zapraszani są do głoszenia wykładów przez Dyrekcje i nauczycieli szkół z Rzeszowa i Podkarpacia, biblioteki i instytucje kultury. Wykłady, podczas których nauczyciele akademicy dzielą się wiedzą oraz wynikami badań naukowych, odbyły się m.in. w szkołach średnich w Rzeszowie, Łańcucie, Strzyżowie, Krośnie, Mielcu, Dębicy, Stalowej Woli, Brzozowie, Jasle, Ustrzykach Dolnych. Kilka lat w ramach Akademii Nauczyciela Polonisty pracownicy IPiD prowadzili warsztaty dla nauczycieli języka polskiego, organizowane przez PCEN w Rzeszowie, których tematyka związana była z najnowszymi badaniami naukowymi z literaturoznawstwa, językoznawstwa i kulturoznawstwa, a także nowoczesnymi metodami dydaktycznymi.

W roku akademickim 2016/2017 w Instytucie Filologii Polskiej UR utworzono dziennikarską klasę akademicką, w ramach której zajęcia odbywali uczniowie klas II i III z Zespołu Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku. Od listopada do kwietnia licealiści uczestniczyli w warsztatach dotyczących zagadnień z zakresu gatunków dziennikarskich, prawa mediów oraz współczesnych mediów w Polsce z lektorem prasy krajowej. W roku akad. 2017/2018 odbyły się warsztaty z zakresu gatunków dziennikarskich oraz pracowni radiowej i telewizyjnej. Zajęcia z uczniami prowadzili m.in. dr hab. prof. UR Alicja Jakubowska-Ożóg, dr Wojciech Maryjka, mgr Małgorzata Bożek.

W latach 2017-2019 odbywały się cyklicznie wykłady adresowane do młodzieży szkół średnich, organizowane jako wspólne przedsięwzięcie Kolegium Nauk Humanistycznych (do roku akad. 2019/2020 Wydziału Filologicznego i Wydziału Socjologiczno-Historycznego). W roku akad. 2017/2018 wykłady głosili: dr Grzegorz Trościński, *„Bogurodzica” i „Lament świętokrzyski” – dwie średniowieczne kreacje Maryi*; prof. dr hab. Kazimierz Ożóg, *Żena, niewiasta, białogłowa, kobieta, dziewczka, mać, baba... – osoba płci żeńskiej w historii języka polskiego*; dr hab. prof. UR Marek Nalepa, *Miłość, rodzina, kobieta w dawnych epokach*; dr Jolanta Kowal, *Wizerunek damy modnej w literaturze polskiego oświecenia*, dr hab. prof. UR; Joanna Rusin, *Kobieta w wieku XIX – obyczajowość i literatura* oraz dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg, *Henryk Sienkiewicz: reporter, pisarz, noblista*. W roku akad. 2018/2019: dr hab. prof. UR Agnieszka Myszka, *Podkarpacie w języku i kulturze*; dr hab. prof. UR Janusz Pasterski, *Dwukulturowość w polskiej literaturze emigracyjnej drugiej połowy XX wieku*; dr hab. prof. UR Zenon Ożóg, *Tradycje biblijne w poezji współczesnej*; dr hab. prof. UR, Magdalena Rabizo-Birek, *Olga Tokarczuk – polska pisarka światowa*; dr Jan Wolski, *Józef Conrad-Korzeniowski – polski marynarz z Kresów* i dr Michał Żmuda, *Wielomedialność gier cyfrowych jako przejaw współczesnych tendencji kulturowych*. W roku akad. 2019/2020 ponad 500 uczniów podkarpackich szkół średnich wraz z opiekunami wysłuchało w ramach spotkań pod hasłem „Wymiary wolności” m.in. wykładu: *Wolność słowa jako świadectwo dojrzałości człowieka* dr hab.

Bożeny Taras, prof. UR z Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa. Od roku akad. 2020/2021 nauczyciele wraz z uczniami mogą uczestniczyć w prowadzonych w formie zdalnej Spotkaniach Warsztatowych IPiD Podzielmy się doświadczeniem, Spotkaniach Naukowych IPiD oraz Studenckich Spotkaniach IPiD Miejsca świata.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1. Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów)

Poprzez umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku filologia polska należy rozumieć:

1) Działania zmierzające do otwarcia się na możliwość podjęcia studiów na kierunku filologia polska przez cudzoziemców. Są one realizowane poprzez: przyjmowanie zagranicznych studentów na studia w ramach programu wymiany studentów Erasmus+ i innych projektów oraz przyjazdy pracowników naukowych; promowanie możliwości podjęcia studiów na kierunku filologia polska przez studentów zagranicznych polonistyk i absolwentów szkół polskich na świecie – takie działania były podejmowane podczas wielu wyjazdów zagranicznych kadry naukowo-dydaktycznej IPiD, np. podczas wizyty studyjnej na Uniwersytecie Federalnym Stanu Paraná (UFPR) w Brazylii, podczas spotkań z nauczycielami języka polskiego jako obcego w Ambasadzie RP w Kijowie; przygotowanie programu studiów na kierunku Polonistyka dla obcokrajowców (rok akademicki 2018/2019). Praca nad realizacją tego programu pozwoliła na zdefiniowanie potrzeb edukacyjnych cudzoziemców zainteresowanych studiowaniem języka i kultury polskiej. Dodać trzeba, że wielu pracowników IPiD posiada kwalifikacje i kompetencje do pracy dydaktycznej z cudzoziemcami – prowadzą zajęcia ze słuchaczami tzw. kursów zerowych dla stypendystów NAWA (dawniej BUWiWM); pracownicy IPiD prowadzili także zajęcia i wykłady na uczelniach zagranicznych – polonistykach i sławistykach – ogółem w latach 2015-2020 odbyło się ponad dwadzieścia różnego typu wyjazdów i działań związanych z dydaktyką i współpracą międzynarodową. Pracownicy IPiD prowadzili zajęcia m.in. na Uniwersytecie w Preszowie, Uniwersytecie Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy, Uniwersytecie we Florencji, Uniwersytecie w Neapolu, Uniwersytecie Helsińskim, Narodowym Uniwersytecie im. Tarasa Szewczenki w Kijowie i Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Kijowie. Organizowali również kursy w formie zdalnej dla studentów i wykładowców Donbaskiego Narodowego Uniwersytetu Pedagogicznego w Sławińsku, studentów Narodowego Tawryjskiego Uniwersytetu w Symferopolu z siedzibą w Kijowie, nauczycieli z Ługańskiego Instytutu Studiów Kształcenia Podyplomowego z siedzibą w Sewierodonecku oraz dla Studentów Koła Naukowego Katedry Teorii i Praktyki Dziennikarstwa Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu im. Iwana Franki we Lwowie.

2) Wskazanie studentom kierunku filologia polska o specjalności nauczycielskiej możliwości poszerzenia kompetencji poprzez zdobycie kwalifikacji do nauczania języka polskiego jako obcego. W ramach studiów II stopnia na kierunku filologia polska można było do roku akad. 2017/2018 studiować specjalność dodatkową: Nauczanie języka polskiego jako obcego. W latach 2015-2018 w IPiD zostały zrealizowane dwie edycje studiów podyplomowych kwalifikacyjnych: Nauczanie języka polskiego jako obcego. Ponadto studenci mogli zapoznać się z pracą lektora języka polskiego podczas wyjazdów zagranicznych. Obecnie IPiD organizuje cykl spotkań w trybie zdalnym pt. Spotkania Warsztatowe IPiD Podzielmy się doświadczeniem Seria I „Ucząc języka polskiego za granicą”, do udziału w których zapraszani są studenci i pracownicy UR, a także goście z kraju i zagranicy. W ramach tych spotkań lektorzy przedstawiają swój warsztat pracy, mówią o specyfice pracy lektora w kraju pobytu. W marcu 2021 r. w spotkaniu warsztatowym on-line wziął udział wieloletni lektor języka polskiego na Uniwersytecie Federalnym Stanu Paraná (UFPR) w Brazylii, w kwietniu 2021 r. – wykładowca i nauczyciel języka polskiego z Uniwersytetu im. Witolda Wielkiego w Kownie. Jesienią

2021 r. o pracy dydaktycznej w polskiej szkole przy Ambasadzie RP w Kijowie mówić będzie długoletnia nauczycielka zatrudniona w tej placówce.

3) Umożliwienie studentom uczęszczania na zajęcia fakultatywne i do wyboru prowadzone w języku obcym (np. literatura popularna; wykład monograficzny).

4) Wskazanie studentom możliwości skorzystania z programów wspierających mobilność i pokazanie korzyści płynących z udziału w tych programach. Informacje o naborze znajdują się zawsze na stronie internetowej UR: <https://www.ur.edu.pl/student/programy-wymiany-studenckiej>; <https://www.ur.edu.pl/rekrutacja-studentow>, a ogłoszenia na stronie jednostki oraz na Facebooku IPiD. Każdy student otrzymuje także informacje o możliwości udziału w programie Erasmus+ na skrzynkę mailową (pośredniczą w tym starostowie). Również każdy z pracowników otrzymuje taką wiadomość. Zwyczajem przyjętym wśród studentów IPiD wracających z wyjazdów zagranicznych było (przed pandemią) przedstawienie relacji na spotkaniu powyjazdowym. Pracownicy dzielili się swym doświadczeniem w trakcie spotkań instytutowych. W przyszłym roku akademickim planujemy zamieszczanie relacji na stronie IPiD i w mediach społecznościowych Instytutu.

Pokłosiem zagranicznych wyjazdów studyjnych są konkretne działania podejmowane przez pracowników i studentów. Na przykład po dwukrotnym pobycie na Uniwersytecie Federalnym Stanu Paraná (UFPR) w Brazylii oraz w koloniach polskich stanu Paraná, w ramach seminarium magisterskiego prowadzonego przez pracownika naukowo-dydaktycznego uczestniczącego w ww. wyjazdach, powstały prace dyplomowe podejmujące tematykę literatury polskiej pisanej w Ameryce Południowej. Jedna z prac, przetłumaczona na język portugalski, została opublikowana w wersji dwujęzycznej. Artykuły dwóch magistrantek zostały opublikowane na łamach portugalskojęzycznego, wydawanego w Brazylii pisma „Polonicus Revista de reflexã o Brasil-Polônia”. Na jego łamach publikowali też pracownicy IPiD. Pięcioro pracowników IPiD zostało zaproszonych do wzięcia udziału w konferencji, a artykuły pokonferencyjne zostały opublikowane na łamach portugalskojęzycznego pisma „Revista X”.

Pracownicy z UFPR oraz Universidade Federalde Santa Catarina (UFSC) we Florianopoli biorą udział (jako wykładowcy oraz słuchacze) w spotkaniach on-line organizowanych w IPiD w roku akademickim 2020/2021. W 2020 roku na łamach kwartalnika literacko-artystycznego „Fraza” (redagowanego przez pracowników IPiD) ukazała się obszerna prezentacja Polonii brazylijskiej, tłumaczenia poezji i prozy brazylijskiej, wybór najnowszej literatury pisanej w Brazylii w języku polskim. Artykuł napisany przez artystę polskiego pochodzenia z Brazylii, uczestnika spotkań IPiD on-line, ukaże się na łamach Rocznika Naukowego Instytutu Sztuki „Warstwy” (w druku), którego redaktorem jest pracownik IPiD. Przygotowywany jest kolejny numer poświęcony tematyce brazylijskiej. Nauczyciel akademicki IPiD został uhonorowany przez Brazylijską Akademię Literatury medalem Euclides da Cunha Commemorative Medal. Pracownicy Instytutu zostali zaproszeni do publikacji artykułów naukowych na łamach pisma „Revista Brasileira da ABL”.

Owocem dwukrotnych wyjazdów na Uniwersytet Helsiński jest nawiązanie współpracy z mieszkającymi w Finlandii i Polsce tłumaczami literatury polskiej na język fiński. W druku na łamach „Frazy” jest obecnie obszerny wybór ich przekładów dokonanych przez pięciu zawodowych tłumaczy. Lektor z Uniwersytetu Helsińskiego w ramach Spotkań Warsztatowych IPiD w roku akademickim 2021/2022 zapozna studentów kierunku filologia polska z metodyką nauczania języka i literatury w Finlandii. W ramach Studenckich Spotkań Miejsca świata jesienią 2021 roku odbędzie się spotkanie poświęcone Finlandii.

Owocem spotkania studenckiego poświęconego Indiom jest pozostający na etapie przygotowań numer „Frazy” prezentujący tłumaczenia z literatury pisanej w hindi.

5) Zawarcie umów bilateralnych z uczelniami zagranicznymi.

Instytut zawarł umowę z Narodowym Uniwersytetem im. Tarasa Szewczenki w Kijowie, w listopadzie 2015 roku we Lwowie zostało podpisane porozumienie o współpracy z Lwowskim Uniwersytetem

Narodowym im. Iwana Franki. W ramach programu Erasmus+ IPiD zawarł umowy o współpracy w zakresie nauki i dydaktyki z następującymi uczelniami zagranicznymi: Helsingin yliopisto (University of Helsinki, Finlandia), Johannes-Gutenberg Universität Mainz (Niemcy), Universität des Saarlandes (Niemcy), Universidade de Lisboa (Portugalia), Univerzita Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy (Słowacja), Presovska Univerzita w Preszowie (Słowacja), Università degli Studi di Firenze (Włochy), Università degli Studi di Napoli "L'Orientale" (Włochy).

Na podpisanie w ramach nowego projektu Erasmus+ na lata 2021-2027 oczekują przygotowane umowy m.in. z Uniwersytetem Witolda Wielkiego (Vytauto Didžiojo Universitetas) w Kownie. Na finalnym etapie prac pozostaje umowa pomiędzy Uniwersytetem Rzeszowskim a Uniwersytetem Federalnym Stanu Paraná (UFPR) w Brazylii.

7.2. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych

Zajęcia w języku obcym prowadzone są przez pracowników Studium Języków Obcych UR w ramach zajęć z lektoratów języków obcych. Studenci studiów I stopnia zgodnie z programem studiów uczęszczają na zajęcia lektoratowe z wybranego języka obcego nowożytnego w wymiarze 120 godzin dydaktycznych, kończące się egzaminem po czwartym semestrze studiów i uzyskaniem 8 ECTS. Absolwent studiów I stopnia ma umiejętności językowe w zakresie przynajmniej jednego obcego języka nowożytnego zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Przedmiotem obowiązkowym na studiach I stopnia jest także łacina z elementami kultury antycznej realizowana w trzecim i czwartym semestrze studiów w wymiarze 45 godzin dydaktycznych kończąca się zaliczeniem z oceną i uzyskaniem 4 ECTS.

W programie studiów II stopnia również jest uwzględniony język obcy nowożytny (do wyboru). Zajęcia w wymiarze 60 godzin trwają dwa semestry i kończą się egzaminem oraz uzyskaniem 6 ECTS. Zgodnie z zakładanymi efektami uczenia się absolwent studiów II stopnia ma umiejętności językowe w zakresie przynajmniej jednego obcego języka nowożytnego, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

W programach studiów na kierunku filologia polska poza zajęciami lektoratowymi nie uwzględnia się obowiązkowych zajęć w językach obcych. W roku akademickim 2020/2021 w Instytucie Polonistyki i Dziennikarstwa prowadzone były fakultatywne zajęcia w języku angielskim (Popular Literature, ćwiczenia, 20 godz.), na które wraz ze studentami kierunku polonistyka stosowana mogli uczęszczać studenci II i III roku filologii polskiej studiów I stopnia, natomiast w roku akademickim 2021/2022 na kierunku filologia polska w języku angielskim prowadzony będzie w semestrze letnim jeden z wykładów monograficznych do wyboru (Censorship in Literature and Culture (15 godz.). W semestrze zimowym roku akad. zaplanowane zostały w IPiD zajęcia w języku angielskim dla studentów kierunku polonistyka stosowana (Games and Culture, (20 godz.) i dla studentów kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna (Game Analysis (20 godz.). Ww. zajęcia prowadzone są przez pracowników badawczo-dydaktycznych IPiD. Propozycja zajęć w języku angielskim przyczynia się do zwiększonego zainteresowania studentów z zagranicy ofertą przygotowaną w IPiD w ramach wymiany międzynarodowej (program Erasmus+).

SJO UR realizuje nieodpłatne kursy językowe dla studentów i pracowników UR, które cieszą się zainteresowaniem studentów i kadry naukowo-dydaktycznej IPiD. Umiędzynarodowieniu służą też spotkania on-line skierowane m.in. do studentów pracowników IPiD. W Instytucie prowadzone są trzy cykle spotkań w trybie zdalnym: Spotkania Naukowe IPiD, Studenckie Spotkania IPiD Miejsca świata; Spotkania Warsztatowe IPiD. Do prowadzenia spotkań Miejsca świata angażowani są studenci. W ramach wymienionych cyklów od roku kalendarzowego 2022 planowane są spotkania z językiem wykładowym angielskim (z tłumaczeniem konsekwentnym dla osób nie władających tym językiem).

Zespół złożony z pracowników IPiD przygotował dokumentację nowego kierunku studiów Polonistyka dla obcokrajowców na rok akademicki 2019/2020. Z powodów niezależnych od IPiD nie doszło do podpisania finalnej umowy z uczelnią zagraniczną, której studenci mieli podjąć studia w ramach tego kierunku.

Ministerstwo Edukacji i Nauki zaprosiło Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa w 2021 r. do złożenia oferty realizacji podyplomowych studiów Nauczanie języka polskiego, adresowanych do nauczycieli szkół polonijnych. Przygotowano program studiów, który został wstępnie zaakceptowany przez Departament Współpracy Międzynarodowej MEiN. Uruchomienie studiów, realizowanych w formie zdalnej, planowane jest od roku akad. 2021/2022. Celem studiów będzie merytoryczne i dydaktyczne przygotowanie słuchaczy do pracy w charakterze nauczycieli języka polskiego we wszystkich typach szkół. Zasadność uruchomienia studiów podyplomowych o takim profilu wynika ze wzrostu zainteresowania nauką języka polskiego w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty państw zamieszkania Polonii i Polaków oraz w innych formach kształcenia prowadzonych za granicą, a także ze starań o rozszerzenie perspektyw zawodowych, umożliwiających nauczycielom tych placówek awans zawodowy i uzyskanie dodatkowych kwalifikacji.

IPiD ściśle współpracuje z Centrum Polonijnym UR – wyspecjalizowaną jednostką, której zadaniem jest m.in. kształcenie cudzoziemców przygotowujących się do podjęcia studiów w Polsce. Dyrektorem jednostki funkcjonującej od 1990 roku, najpierw w strukturach WSP w Rzeszowie, a od roku 2001 w UR, zawsze jest pracownik IPiD (wcześniejsze nazwy jednostki: Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców (1990); Centrum Kultury i Języka Polskiego dla Polaków z Zagranicy i Cudzoziemców „Polonus” (1996). Zajęcia ze słuchaczami Centrum prowadzą także wykwalifikowani i doświadczeni w tym zakresie pracownicy Instytutu. Kontakt z młodzieżą z zagranicy pozwala na poszerzenie możliwości dydaktycznych kadry IPiD. Pracownicy IPiD przygotowali letni kurs języka polskiego dla Brazylijczyków, ponadto tego typu kursy były również organizowane w latach 2015-2018 przez Centrum Kultury i Języka Polskiego dla Polaków z Zagranicy i Cudzoziemców "Polonus" UR. Zajęcia w Letniej Szkole Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców były prowadzone przez pracowników IPiD.

Pracownicy IPiD są także ekspertami NAWA w zakresie egzaminów certyfikatowych z języka polskiego jako obcego oraz w zakresie egzaminów prowadzonych w ramach rekrutacji do Programu Stypendialnego dla Polonii im. Gen. Władysława Andersa. W IPiD przeprowadzane są również od 2017 roku egzaminy certyfikatowe z języka polskiego jako obcego.

7.3. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposoby weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny

Ze względu na to, że filologia polska jest filologią narodową, językiem wykładowym na kierunku filologia polska jest język polski. W ramach zajęć obowiązkowych studenci mają jednak możliwość zdobywania i doskonalenia znajomości języków nowożytnych. Na studiach I stopnia studenci kierunku filologia polska odbywają obowiązkowe zajęcia lektoratowe z języków nowożytnych: angielskiego, niemieckiego, francuskiego (do wyboru) w wymiarze 120 godzin (4 semestry), pozwalające na zdobycie kompetencji językowych na poziomie B2 według ESOKJ. Na studiach II stopnia są to zajęcia w wymiarze 60 godzin (2 semestry), co odpowiada zdobyciu kompetencji językowych według ESOKJ poziomowi B2+. Zajęcia z języka obcego nowożytnego kończą się egzaminem. Studenci filologii polskiej studiów I stopnia obligatoryjnie uczęszczają na zajęcia z przedmiotu łacina z elementami kultury antycznej realizowanego na drugim roku studiów w wymiarze 45 godzin dydaktycznych, kończącego się zaliczeniem z oceną i uzyskaniem 4 ECTS.

Zarówno studenci studiów I, jak i II stopnia mają możliwość zdawania egzaminu certyfikatowego, poświadczającego znajomość języka obcego nowożytnego na określonym poziomie biegłości. Za pośrednictwem Studium Języków Obcych UR istnieje możliwość dodatkowego, odpłatnego przystąpienia do egzaminów i uzyskania następujących certyfikatów językowych: Linguaskill – język

angielski; Deutsch Pro Goethe Institut – język niemiecki; Test DaF – język niemiecki; CILS – język włoski; TELC – porozumienie z WSiZ – egzaminy z języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego.

Studenci oraz nauczyciele akademicy w ramach działalności uniwersytetu mogą uczestniczyć w trybie stacjonarnym w kursach językowych organizowanych przez Studium Języków Obcych (angielski, niemiecki, francuski, hiszpański, rosyjski) oraz języka japońskiego (do roku 2019/2020). Lektorzy – doświadczeni nauczyciele akademicy, prowadzą zajęcia na wszystkich poziomach zaawansowania, respektując wymogi określone przez System Opisu Kształcenia Językowego CEF (Common European Framework).

Pracownikom UR deklarującym chęć doskonalenia umiejętności językowych, prowadzącym lub zamierzającym prowadzić zajęcia w języku angielskim, korzystającym z oferty wymiany międzynarodowej, SJO umożliwia odbycie bezpłatnych kursów języka angielskiego finansowanych z funduszy Erasmus+ (50 godzin w roku akademickim).

Studenci oraz nauczyciele akademicy kierunku filologia polska mogą brać udział w prowadzonych w językach obcych wykładach, spotkaniach oraz wydarzeniach towarzyszących przeglądów i festiwalom organizowanych przez różne jednostki UR (przeglądy filmów niemieckojęzycznych, festiwale języka rosyjskiego itp.). Ogłoszenia o tego typu wydarzeniach podawane są do wiadomości społeczności akademickiej na stronie internetowej UR oraz w mediach społecznościowych Uczelni i właściwych Jednostek.

7.4. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

Wymiana i mobilność międzynarodowa realizowana jest poprzez udział studentów kierunku filologia polska i doktorantów w programie Erasmus + (3 studentów przebywało w Monachium w Niemczech i na Słowacji na Uniwersytecie Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy oraz na Uniwersytecie w Preszowie) oraz wyjazdy studentów na konferencje zagraniczne i wizyty studyjne (w roku 2015 w wyjazdach do Szwecji, Niemiec, USA i na Słowację wzięło udział 9 osób; w roku 2016 – 18 osób reprezentowało IFP w Cambridge w USA oraz w Preszowie na Słowacji; w 2017 roku na konferencje naukowe na Ukrainę, Litwę i do Wielkiej Brytanii wyjechało 14 studentów filologii polskiej i doktorantów; w 2018 roku w wyjazdach konferencyjnych na uczelnie na Ukrainie, Filipinach i w Norwegii udział wzięło 11 osób; w formie zdalnej: w 2020 – 3 osoby, a w roku 2021 – IPiD reprezentowało 10 osób).

Międzynarodową wymianę i mobilność kadry naukowo-dydaktycznej potwierdza także udział nauczycieli akademickich w międzynarodowych konferencjach naukowych (zagranicznych oraz organizowanych w Polsce) i głoszone przez pracowników IPiD podczas wyjazdów zagranicznych wykłady gościnne oraz wyjazdy kadry w ramach programu Erasmus + i inne. Skalę i zasięg wymiany międzynarodowej potwierdzają także przyjazdy pracowników z zagranicznych instytucji naukowych do IPiD.

Wykaz aktywności, dokumentujący działalność Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa UR w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia znajduje się w załączniku 8_ZAL_FP_UR.

7.5. Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

Zagranicznym wykładowcom nie powierza się prowadzenia zajęć kursowych na kierunku filologia polska. Oddziałują jednakże na kształt procesu dydaktycznego poprzez prowadzenie (w kontakcie bezpośrednim) zajęć w ramach wizyt studyjnych, staży dydaktycznych, programu Erasmus+. Istotnym wkładem w proces umiędzynarodowienia studiów jest udział gości zagranicznych (w roli zarówno wykładowców, jak i uczestników biorących udział w dyskusji) w ramach odbywających się w Instytucie spotkań on-line. Pracownicy zagranicznych instytucji naukowych biorą także udział w organizowanych przez IPiD międzynarodowych konferencjach, których uczestnikami oraz słuchaczami są studenci oraz pracownicy IPiD. W latach 2015-2019 na stażach w ramach umów o współpracy bezpośredniej i w ramach programu Erasmus+ przebywało w Instytucie kilkanaścioro pracowników naukowo-dydaktycznych z Lwowskiego Uniwersytetu im. Iwana Franki we Lwowie, Uniwersytetu Mateja Bela z Bańskiej Bystrzycy, Uniwersytetu im. Tarasa Szewczenki w Kijowie.

7.6. Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenie warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływ rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację

Dział Kształcenia, Sekcja Wymiany Akademickiej i Studentów Zagranicznych w Dziale Kształcenia Uniwersytetu Rzeszowskiego (do 2020 roku Dział Współpracy z Zagranicą) oraz Dział Kształcenia Podyplomowego (od roku 2021) na bieżąco monitorują umiędzynarodowienie procesu kształcenia. Dział Nauki i Projektów monitoruje aktywność nauczycieli w zakresie międzynarodowych programów i projektów naukowych i badawczych. W IPID działania takie podejmuje Dyrekcja wspólnie z instytutowym koordynatorem programu Erasmus+.

Doskonalenie warunków sprzyjających podnoszeniu stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia odbywa się na bieżąco – każdorazowo, gdy zostaną zauważone nowe potrzeby lub możliwości, a także podczas analizy raportów dotyczących umiędzynarodowienia, które są udostępniane przez ww. jednostki. Do 2019 r. ocena mobilności studentów i kadry nauczającej stanowiły również istotny element opracowywanego każdego roku Formularza oceny Wydziału. Dane zawarte w tym formularzu podlegały analizie na szczeblu centralnym w ramach prac WSZJK i stanowiły podstawę do ustalenia zaleceń oraz rekomendacji dla poszczególnych Wydziałów. Obecnie, w nowej strukturze Uczelni ocena stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia odbywa się w oparciu o wzór Formularza oceny Kolegium.

Istotnym rezultatem umiędzynarodowienia są przyjazdy zagranicznych wykładowców do IPID, udział pracowników naukowo-dydaktycznych z uczelni zagranicznych w organizowanych przez Instytut międzynarodowych konferencjach naukowych oraz w wykładach w formie zdalnej. Rezultatem umiędzynarodowienia jest także udział studentów zagranicznych w zajęciach prowadzonych w IPID (również ze względu na nich zostały zaproponowane zajęcia w języku angielskim) oraz wyjazdy naszym studentów za granicę.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Realizacja procesu dydaktycznego w sposób, który umożliwia rozwijanie zainteresowań naukowych studentów kierunku filologia polska, wymaga uwzględnienia obecnych w tym procesie różnych grup studentów. Wśród tych, wymagających uwagi są studenci z orzeczeniem o niepełnosprawności, pozostający w trudnej sytuacji materialnej, poddani procesowi okresowego/długotrwałego leczenia (w tym studentki w ciąży).

Władze oraz kadra badawczo-dydaktyczna IPID dokładają wszelkich starań, by studenci kierunku filologia polska mogli realizować cele naukowe z przekonaniem o pełnym wsparciu jednostki w sytuacji zaistnienia konieczności pomocy zarówno materialnej (w postaci stypendiów, zapomóg okresowych i doraźnych – związanych ze zdarzeniami losowymi), jak i psychologicznej (warto podkreślić, że pracownicy dydaktyczni IPID, mający dobry kontakt ze studentami, mogą być pomocni w rozwiązywaniu różnych istotnych problemów; wszyscy studenci mogą też korzystać z konsultacji psychologa).

Na studia w IPID corocznie rekrutowane są osoby z orzeczeniem niepełnosprawności. W ostatnim pięcioleciu (lata od 2015-2021) było 60. studentów, w tym: 2015/2016 – 7 osób, 2016/2017 – 8 osób, 2017/2018 – 10 osób, 2018/2019 – 12 osób, 2019/2020 – 12 osób, 2020/2021 – 11 osób z orzeczeniami o niepełnosprawności.

Warunki studiowania tych osób określa Regulamin Studiów w UR (Rozdział 12, § 38). Pomoc studentom z niepełnosprawnościami w IPID jest częścią systemu wsparcia, jakie otrzymują w UR. W strukturach uczelni funkcjonuje Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych. O programie wsparcia realizowanym w jednostce studenci mogą dowiedzieć się od opiekunów roku oraz za pośrednictwem

czytelnie rozplanowanej strony internetowej (<https://www.ur.edu.pl/student/studenci-z-niepełnosprawnoscia>), gdzie można uzyskać informacje o polityce wspierania studenta z niepełnosprawnością w postaci pomocy obejmującej: konsultacje psychologiczne, kursy i warsztaty szkoleniowe, obozy szkoleniowe i spotkania integracyjne, pomoc asystenta osoby z niepełnosprawnościami i modernizację infrastruktury, bezpłatne szkolenia (w tym z zakresu: Asystent osoby niepełnosprawnej, Autoprezentacja i wystąpienia publiczne, Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych ECDL, Komunikacja interpersonalna, Nauka języka obcego, Nauka języka migowego I stopnia, Nauka pływania (różne poziomy zaawansowania), Pierwsza pomoc przedmedyczna, Prawa pracownika na rynku pracy/Specjalista ds. Kadr, Zarządzanie czasem i stresem. Dodatkową i bezpośrednią drogą uzyskania pomocy jest skorzystanie z pomocy instytutowego konsultanta ds. osób z niepełnosprawnościami, którego misją jest zapewnienie wsparcia i pomocy studentom z niepełnosprawnościami. Co istotne, w okresie nauczania zdalnego zapewniono wszystkim studentom wsparcie psychologów (BON zatrudniło 3 psychologów) – informacja o konsultacjach psychologicznych (w razie potrzeby – psychiatrycznych) została przekazana wszystkim rocznikom.

W czasie obostrzeń epidemicznych instytutowy koordynator BON pozostaje do dyspozycji studentów. W konkretnych przypadkach również pracownicy IPID mogą liczyć na merytoryczne wsparcie w pracy ze studentem posiadającym określoną dysfunkcję (w tym pomoc stosownego do potrzeb asystenta). W bieżącym roku akademickim odbyło się m.in. „Szkolenie świadomościowe dotyczące problemów osób z niepełnosprawnością dla pracowników Uniwersytetu Rzeszowskiego”, przebiegające w dwu etapach: teoretycznym i praktycznym. Przedsięwzięcie jest częścią projektu „Przyjazny nURt” współfinansowanego ze środków UE w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Także siedziba IPID jest w pełni dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Studenci mogą skorzystać z transportu do/z uczelni (bus dostosowany do potrzeb z niepełnosprawnościami). Na pierwsze piętro budynku, gdzie mieści się większość infrastruktury Instytutu, można dostać się przestronną windą, do której wejście umieszczono na poziomie chodnika. W salach dydaktycznych rozplanowano przestrzeń tak, by odległości pomiędzy ławkami zapewniały swobodne poruszanie się osób z dysfunkcją układu ruchu (w tym na wózkach inwalidzkich).

Prowadzący zajęcia dydaktyczne na kierunku filologia polska starają się w sposób zindywidualizowany podchodzić do studenta z niepełnosprawnościami, co pozwala na motywację do pracy, rozwijanie pasji i talentów a przede wszystkim wpływa na samoocenę i pozycję w grupie rówieśniczej. Przykładem aktywności studentów może być bożonarodzeniowy recital kolęd i pastorałek, jaki odbył się w IPID w roku akademickim 2018/2019. Podopieczni BON współredagują rocznik – Informator Biura ds. Osób Niepełnosprawnych Uniwersytetu Rzeszowskiego „Aktywni i Sprawni”. W artykułach publikowanych w tym periodyku podejmowane są tematy adekwatne do ich wieku oraz sytuacji zdrowotnej i społecznej.

Również studenci w trudnej sytuacji materialnej nie pozostają bez wsparcia ze strony uczelni, o czym corocznie informują opiekunowie poszczególnych roczników na spotkaniach organizacyjnych. Formy wsparcia realizowane są w postaci stypendium socjalnego oraz celowych zapomóg. Informacje o warunkach są zamieszczone na stronie UR w zakładce Student – Stypendia (<https://www.ur.edu.pl/student/stypendia-domy-studenta-kredyty-studenckie-ubezpie/stypendia>).

Warto dodać, że formy wsparcia są rozwijane i dostosowane do sytuacji, czego wyrazem jest oferta zapomóg i stypendiów dla studentów z niepełnosprawnościami w okresie pandemii Covid-19. Studenci filologii polskiej mogą także skorzystać z systemowych kredytów studenckich (<https://www.ur.edu.pl/student/stypendia-domy-studenta-kredyty-studenckie-ubezpie/kredyty-dla-studentow>). W ramach opieki zdrowotnej w UR student może też skorzystać ze świadczeń ubezpieczenia zdrowotnego (<https://www.ur.edu.pl/student/stypendia-domy-studenta-kredyty-studenckie-ubezpie/ubezpieczenia>).

Student, który ze względów zdrowotnych lub związanych z okresem ciąży i poporodowej opieki nad dzieckiem nie mogą uczęszczać na zajęcia, mogą studiować według indywidualnej organizacji zajęć, zgodnie z Regulaminem Studiów w UR (Rozdział 7, § 22). Ponadto, student może wnioskować do Dziekana o urlop długo- lub krótkoterminowy w związku z aktualną sytuacją życiową (Regulamin Studiów w UR (rozdział 17, § 43-47)). Niezależnie od skodyfikowanych form pomocy, studenci mogą liczyć na empatię i wsparcie kadry dydaktycznej, władz Instytutu i Kolegium.

8.2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Priorytetem realizacji procesu dydaktycznego w IPiD jest stworzenie studentom jak najlepszych warunków do zdobywania wiedzy, umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych. W osiągnięciu tego pomocne są następujące działania:

- a) umożliwienie kontaktu z nauczycielem akademickim w trakcie cotygodniowych, dwugodzinnych dyżurów konsultacyjnych (w okresie pandemii w postaci kontaktu poprzez MS Teams) w celu potwierdzenia/rozwinięcia osiągnięć warunkujących realizację efektów uczenia się we wszystkich zakresach przewidywanych dla przedmiotu. Informacja o terminach konsultacji poszczególnych pracowników IPiD jest dostępna na stronie Instytutu (<https://www.ur.edu.pl/kolegia/kolegium-nauk-humanistycznych/jednostki-naukowe/instytut-polonistyki-i-dziennikarstwa/struktura>),
- b) powoływanie spośród nauczycieli akademickich osób pełniących funkcję: opiekuna roku, koordynatora praktyk programowych, opiekunów kół naukowych,
- c) wsparcie przedstawicieli władz, w tym Prodziekana, Dyrektora IPiD, Kierownika kierunku filologia polska,
- d) dostęp do źródeł dzięki wykorzystaniu zasobów Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego (w tym w postaci skanów przesyłanych zgodnie z zamówieniem studenta)
- e) dostęp do publikacji naukowych pracowników IPiD zarówno ujętych w zasobach elektronicznych (przez podanie linków), jak i poprzez bezkontaktowe w pandemii przekazanie materiałów publikacyjnych za pośrednictwem Sekretariatu IPiD (student odbiera materiały dydaktyczne z miejsca na korespondencję/pocztę, przypisanego każdemu z nauczycieli akademickich IPiD),
- f) możliwość korzystania z bezpłatnej sieci WiFi oraz multimedialnych kiosków dla studenta,
- g) możliwość korzystania przez studenta z infrastruktury informatycznej w IPiD.

Należy podkreślić, że ostatnie lata to okres intensywnej modernizacji bazy dydaktycznej IPiD, dzięki czemu wszystkie sale dydaktyczne są w pełni wyposażone w niezbędny sprzęt komputerowy z aktualizowanym oprogramowaniem.

8.3. Formy wsparcia

Student kierunku filologia polska mogą korzystać z krajowych i międzynarodowych form wymian studenckich, w tym Erasmus+ oraz MOST (<https://www.ur.edu.pl/student/programy-wymiany-studenckiej>), o czym są informowani przez władze Instytutu, opiekunów roku oraz Instytutowego koordynatora Erasmus+ oraz MOST. Zaliczenie ewentualnych różnic programowych przez studenta powracającego z programu wymiany studenckiej, w celu osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów kierunku filologia polska, odbywa się zgodnie z Regulaminem Studiów w UR. W Instytucie Polonistyki i Dziennikarstwa (wcześniej: Instytucie Filologii Polskiej) podpisano szereg umów o współpracy międzynarodowej – z Narodowym Uniwersytetem im. Tarasa Szewczenki w Kijowie, Lwowskim Uniwersytetem Narodowym im. Iwana Franki, a ramach programu Erasmus+ z następującymi uczelniami: Helsingin Yliopisto (University of Helsinki, Finlandia), Johannes-Gutenberg Universität Mainz (Niemcy), Universität des Saarlandes (Niemcy), Universidade de Lisboa (Portugalia), Univerzita Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy (Słowacja), Presovska Univerzita w Preszowie (Słowacja), Università degli Studi di Firenze (Włochy), Università degli Studi di Napoli "L'Orientale" (Włochy).

Istotnymi elementami wsparcia w prowadzeniu działalności naukowej są następujące formy aktywności proponowane studentom kierunku:

- możliwość uczestnictwa w kołach naukowych (Koło Naukowe Polonistów zorganizowane w pięciu Sekcjach: Dydaktyków, Językoznawców, Literaturoznawców, Twórczości Literackiej oraz Studiów Międzynarodowych, Koło Naukowe Teatr Polonistów S.T.O.S., Studenckie Koło Naukowe Social Mediów i Content Marketingu, Language Copy Tour) i współtworzenia czasopisma studenckiego Nowy Akapit (<https://www.ur.edu.pl/kolegia/kolegium-nauk-humanistycznych/student/aktywnosc-studentow>);
- umożliwienie uczestnictwa studentów w konferencjach o charakterze ogólnopolskim i międzynarodowym dla młodych naukowców, co pozwala na transfer i rozwój wiedzy oraz współpracę i wymianę osiągnięć między przedstawicielami reprezentującymi różne uczelnie w Polsce (np. organizowana w IPiD cykliczna Ogólnopolska Konferencja Naukowa Obszary Polonistyki);
- organizowanie seminariów, spotkań, warsztatów podnoszących kompetencje studenta na rynku pracy (w tym kształcenie umiejętności wykorzystywania narzędzi cyfrowych w promocji i marketingu, wykorzystywanie doświadczeń przekazywanych w ramach Studenckich Spotkań IPiD Miejsca Świata (dotąd 3 spotkania – ostatnie z udziałem Stypendystów Programu Stypendialnego Rządu RP im. Konstantego Kalinowskiego z Białorusi), Spotkań Warsztatowych IPiD Podzielmy się doświadczeniem (seria I – Ucząc języka polskiego za granicą);
- możliwość podnoszenia kwalifikacji w ramach Studiów podyplomowych: Nauczanie języka polskiego jako obcego, Logopedia i Neurologopedia;
- uczestnictwo absolwentów w seminariach doktoranckich otwartych oraz organizowanych w Szkole Doktorskiej UR i na Studiach Doktoranckich WF;
- umożliwienie studentom filologii polskiej studiów I stopnia udziału w zajęciach prowadzonych w języku angielskim (przedmiot o charakterze fakultatywnym: literatura popularna oraz wykład monograficzny (do wyboru), co służy umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, nabywaniu przez studentów filologii polskiej dodatkowych kompetencji, ważnych na rynku pracy;
- wymianę myśli naukowej za pośrednictwem mediów społecznościowych.

Studenci kierunku filologia polska mogą korzystać z różnych form wsparcia materialnego (m.in. stypendia socjalne, stypendium Rektora, zapomogi), które zostały omówione w podpunkcie 8.1. niniejszego raportu.

Ważnym aspektem polityki wsparcia studenta jest monitorowanie losów absolwenta pod kątem zgodności programów studiów z oczekiwaniami rynku pracy na kierunku filologia polska. Temu służy także współpraca z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi (m.in. z dyrektorami szkół i wydawnictw, pracownikami wydawnictw, edytorami, osobami związanymi zawodowo z PR oraz nauczycielami polonistami szkół z Rzeszowa i woj. podkarpackiego, którzy włączają się w proces zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia, także w kontekście rynku pracy) koordynowana przez Zespół Programowy kierunku filologia polska.

Studenci kierunku filologia polska mają możliwość uczestnictwa w stażach, prelekcjach i wykładach wybitnych osobowości (pisarze), przedstawicieli nauki (językoznawcy i literaturoznawcy) organizowanych w trakcie cyklicznych obchodów święta IPiD – Dni Polonistyki i Dziennikarstwa. Wydarzenie realizowane jako wspólny projekt kół naukowych przy IPiD pozwala także na aktywny rozwój kompetencji społecznych studentów. W IPiD rozwinięta została też współpraca z uczelnianym Biurem Karier, które realizuje misję wspierania studentów w kontynuacji rozwoju zawodowego i w znalezieniu zatrudnienia stosownego do posiadanych kwalifikacji. W tym procesie pomocne są także wnioski z monitoringu losów zawodowych absolwentów.

Kompetencje w zakresie działalności organizacyjnej studenci filologii polskiej mogą rozwijać w strukturach Samorządu UR, a także poprzez przynależność do stowarzyszeń i organizacji. Formą wsparcia jest też zapewnienie możliwości wszechstronnego rozwoju niezwiązanych wprost ze

studiowanym kierunkiem zainteresowań i pasji (sportowych, wokalnych, tanecznych i twórczych). Przestrzenią dla wskazanych procesów jest przykładowo przynależność do uczelnianego Zespołu Pieśni i Tańca Resovia Saltans.

8.4. System motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposoby wsparcia studentów wybitnych

Aktywność i zaangażowanie naukowe studentów kierunku filologia polska są premiowane wyróżnieniem (Dyplom uznania) i stypendium za wyróżniające się osiągnięcia w nauce, przyznawane przez Rektora UR dla najlepszych studentów. Warto dodać, że wśród kryteriów oceny wskazanych osiągnięć brana jest pod uwagę średnia ocen uzyskiwanych przez studenta oraz jego osiągnięcia w różnych sferach aktywności (naukowej, artystycznej, sportowej itp.). Studenci posiadający znaczące osiągnięcia naukowe i artystyczne związane ze studiami lub znaczące osiągnięcia sportowe mogą się także ubiegać o Stypendium Ministra.

Za znaczące osiągnięcia absolwent kierunku na wniosek Dziekana może zostać uhonorowany Laurem Rektora lub Dyplomem Uznania Rektora ([Regulamin przyznawania Lauru Rektora UR oraz Dyplomu Uznania Rektora dla najlepszych absolwentów](#)), a na szczęblu Kolegium Dyplomem Uznania Dziekana lub Listem Gratulacyjny Dziekana ([Dyplom uznania i list gratulacyjny](#)). W IPID corocznie organizowany jest także konkurs na najlepszą pracę magisterską.

Ponadto władze Uczelni premiąją uzdolnionych studentów wsparciem finansowym w publikowaniu badań naukowych i ich upublicznianiu w trakcie uczestnictwa w konferencjach naukowych o różnym zasięgu (dofinansowanie uczestnictwa w konferencji wraz z kosztem publikacji referatu, umożliwienie bezpłatnej publikacji w czasopismach naukowych IPID („Słowo. Studia Językoznawcze”, „Dydaktyka Polonistyczna”, „Tematy i Konteksty”, „Fraza”).

W IPID organizowany jest cykliczny, ogłaszany raz do roku, konkurs na najlepszą pracę magisterską, którego celem jest promocja badań naukowych, a także wyróżnianie najzdolniejszych absolwentów filologii polskiej UR. Prace nagrodzone w dyscyplinach literaturoznawstwo i językoznawstwo mogą być zgłaszane przez Komisję Konkursową do Ogólnopolskiego Konkursu im. Profesora Czesława Zgorzelskiego lub do innych ogólnopolskich konkursów na najlepszą polonistyczną pracę magisterską.

Formą motywacji w aspekcie mentalnym są też różnorodne spotkania z młodymi przedstawicielami nauki, którzy pokazują różne możliwości kształtowania własnego rozwoju i łączenia zainteresowań (np. w roku akad. 2020/2021 odbył się w formie zdalnej wykład dra Michała Żmudy (Zakład Teorii i Antropologii Literatury) *Materiałne okna z widokiem na niemateriałne krajobrazy. Dyskursywne i medialne aspekty interfejsów gier*).

Formami podnoszącymi kwalifikacje i umożliwiającymi kontynuację nauki są studia podyplomowe oraz studia III stopnia (Studia Doktoranckie na Wydziale Filologicznym UR; od 2019 roku w Szkole Doktorskiej UR).

8.5. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Student rozpoczynający kształcenie na kierunku filologia polska studiów I i II stopnia w trakcie inauguracyjnego spotkania z opiekunem roku, Dyrekcją IPID oraz władzami dziekańskimi, odbywającego się na początku roku akademickiego, informowany jest o systemie wsparcia, a także o sposobach uzyskania szczegółowej wiedzy na temat jego funkcjonowania (informacje są ogólnodostępne na stronie internetowej UR oraz dodatkowo na stronie Kolegium Nauk Humanistycznych (<https://www.ur.edu.pl/kolegia/kolegium-nauk-humanistycznych/student/stypendia-wsparcie-finansowe-domy-studenta>)).

W rozpowszechnianiu istotnych informacji np. o konferencjach, spotkaniach naukowych itp. pomocne są też serwisy społecznościowe (konto IPID na Facebooku) a także działalność Samorządu Studentów. Informacje o działalności kół naukowych oraz czasopismach naukowych zamieszczane są na stronie KNH i jednostki. Na stronie KNH w zakładce filologia polska ogłaszane są ważne informacje

dotyczące m.in. przygotowania prac pisemnych, dyplomowych itp. O indywidualnych sprawach przypisanych do danego studenta, zainteresowany jest informowany drogą mailową oraz dzięki systemowi Wirtualna Uczelnia. Aktualnie istotną rolę narzędzia transferu informacji pełni także platforma MS Teams.

8.6. Sposoby rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz ich skuteczność

Skargi i wnioski studenci filologii polskiej składają w pierwszej instancji w formie pisemnej do Dziekana KNH. O sposobie ich rozstrzygania stanowi Regulamin Studiów w UR (Rozdział 1, §4). W celu wyjaśnienia sprawy Dziekan może zwrócić się o opinię do opiekuna roku, koordynatora praktyk, kierownika kierunku lub innego kompetentnego w danym zakresie pracownika Uczelni. Z inicjatywy zainteresowanego studenta lub własnej Dziekan może odbyć rozmowę wyjaśniającą ze składającym skargę lub wniosek. Dziekan może też poprosić studenta o uzupełnienie dokumentów w danej sprawie, na dostarczenie których student ma 7 dni. Od wydanych decyzji Dziekana student może w regulaminowym trybie odwołać się do Rektora (Regulamin studiów w UR, Rozdział I, §5). Decyzje wydawane przez Rektora są ostateczne. Ilekroć jest w regulaminie mowa o Rektorze, rozumie się przez to także Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia działającego w zakresie udzielonego upoważnienia.

Warto zaznaczyć, że w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w IPiD wypracowano procedurę, zgodnie z którą wszelkie sytuacje sporne zgłaszane przez studentów winny być rozwiązywane w procesie mediacji, poczynając od najniższego szczebla (opiekun roku). Następną instancją jest Kierownik kierunku i Dyrekcja Instytutu, kolejną – Dziekan KNH, a najwyższą – władze Uczelni. Przestrzeganie procedur pozwala na skuteczne oraz sprawne rozstrzyganie spraw studenckich i proponowanie działań naprawczych.

8.7. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacje kadry wspierającej proces kształcenia

Kompetentna i kompleksowa pomoc pracowników administracyjnych (w tym Sekretariatu IPiD – w kontakcie bezpośrednim, telefonicznie lub mailowo) w rozwiązywaniu spraw studenta jest niezwykle istotna w holistycznie pojmowanej polityce wsparcia procesu dydaktycznego. Najistotniejszym podmiotem realizującym tę funkcję jest Dziekan KNH, który pełni dyżury w wyznaczonych terminach podanych do publicznej wiadomości i ustalonych w porozumieniu z Samorządem Studentów (warto podkreślić, że zaproponowany terminarz umożliwia kontakt zarówno studentom studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych – prowadzonych w KNH). Kontakt z Dziekanem KNH możliwy jest także w formie on-line. Studenci mogą się również zwracać w różnych sprawach do Prodziekanów KNH, Dyrekcji IPiD, Kierownika kierunku filologia polska oraz wszystkich prowadzących zajęcia, podczas dyżurów konsultacyjnych, pełnionych w czasie pandemii Covid-19 w formie zdalnej; w sposób ciągły możliwy jest także kontakt mailowy.

Pracownicy Dziekanatu Kolegium Nauk Humanistycznych zapewniają wszechstronną pomoc w obrębie sekcji, odpowiedzialnych za poszczególne sprawy studenckie (Sekcja Toku Studiów, Sekcja Spraw Socjalnych, Sekcja Praktyk Studenckich, Sekcja Działalności Dydaktycznej, Sekcja Jakości i Akredytacji) obsługując studentów w godzinach urzędowania podanych na stronie KNH w zakładce Dziekanat KNH. W Kolegium Nauk Humanistycznych zatrudniony jest także informatyk pełniący dodatkowo funkcję Koordynatora ds. Wdrażania MS TEAMS. Wszyscy pracownicy obsługi administracyjnej posiadają odpowiednie kwalifikacje; jest to kadra kompetentna w zakresie aktualnie obowiązujących zarządzeń i regulaminów, pomocna w załatwianiu różnych spraw studenckich.

8.8. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

Celem zarówno władz Uczelni, jak i Kolegium ze wszystkimi podrzędnymi strukturami, jest podejmowanie działań informacyjnych, edukacyjnych oraz organizacyjnych w zakresie bezpieczeństwa, przeciwdziałania wykluczeniom i działaniom przemocowym. Równolegle, w porozumieniu z Parlamentem Studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, kształtuje się postawy aktywnej niezgody na wszelkie przejawy zagrożenia, naruszenia praw i bezpieczeństwa jednostki, dyskryminacji i przemocy. Wśród studentów filologii polskiej nie obserwowano takich zachowań, ale mają oni wiedzę, że w przypadku zaistnienia zdarzeń o wymienionym charakterze, powinni zgłaszać je do bezpośrednich przełożonych oraz do Dziekana KNH. Dziekan może podjąć decyzję o skierowaniu sprawy do Studenckiej Komisji Dyscyplinarnej, która działa na mocy ustanowionego w 2018 roku Kodeksu Etyki Studenta Uniwersytetu Rzeszowskiego (<https://www.ur.edu.pl/student/przebieg-studiow/kodeks-etyki-studenta>). Wszyscy członkowie społeczności studenckiej UR winni przestrzegać zasad ww. kodeksu.

Studenci pierwszych roczników filologii polskiej studiów I i II stopnia odbywają na początku roku akademickiego obowiązkowe szkolenie BHP, zakończone testem sprawdzającym.

8.9. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

W działaniach Uczelni, także na poziomie IPIID i kierunku filologia polska uwzględniane jest stanowisko Samorządu Studenckiego. Kwestie podejmowane jako wspólne realizacje Samorządu, organizacji studenckich i nauczycieli akademickich, to prowadzone akcje i przedsięwzięcia (przykładem może być aktywny wolontariat i wsparcie schronisk dla zwierząt), a także wypracowane mechanizmy dotyczące procesu dydaktycznego ustalone ze starostami i przedstawicielami Samorządu (przykładowo: ustalenie harmonogramów zajęć dla poszczególnych roczników z podziałem na dni przeznaczone na wykłady i zajęcia ćwiczeniowe, organizacja sesji zaliczeniowo-egzaminacyjnej, harmonogramy praktyk). Przynajmniej raz w semestrze organizowane są zebrania przedstawicieli studentów z Dziekanem, a także z Dyrekcją Instytutu, w celu omówienia bieżących spraw i problemów oraz wskazywania możliwości usprawnień. Ponadto władze IPIID udostępniają sale dla działalności prowadzonej w kołach naukowych, zapewniają bazę lokalową dla realizacji inicjatyw w postaci wieczorów poezji, konkursów dla uczniów różnego typu szkół, warsztatów, paneli dyskusyjnych oraz konferencji studencko-doktoranckich. Gdy zajdzie potrzeba władze IPIID pośredniczą w wynajmie sal od innych podmiotów Uczelni.

8.10. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

W Uczelni wypracowano system monitorowania, oceny i doskonalenia systemu dydaktycznego, co ma za zadanie usprawniać go, likwidować słabe strony i podnosić efektywność oraz jakość działań. W obrębie tego systemu istotną rolę odgrywa społeczność studentów, m.in. dzięki wyrażaniu opinii na temat realizacji zajęć dydaktycznych w cyklicznie, cosemestralnie wypełnianych anonimowych ankietach oceniających wszystkie ogniwa procesu dydaktycznego (nauczycieli akademickich, obsługi dziekanatu, Biblioteki jak również dostępności na stronie internetowej informacji o programach i procesie kształcenia). Regulacje i informacje o badaniu jakości kształcenia w uczelni dostępne są na stronie <https://www.ur.edu.pl/student/jakosc-kształcenia/wewnetrzny-system-zapewnienia-jakosci-kształcenia/badanie-jakosci-kształcenia>. Elektroniczne badania ankietowe dostępne w WU są anonimowe. Dane wykorzystywane w systemie logowania są szyfrowane. Służą jedynie do przypisania właściwej ankiety i nie są identyfikowane z osobą wypełniającą ankietę.

Ankiety uzupełniane są często komentarzami studentów (dodatkowymi opisowymi opiniami), dzięki którym mogą zostać wychwycone wszelkie nieprawidłowości i problemy, co z kolei umożliwia reakcję

w postaci wdrożenia stosownych korekt i działań naprawczych. Trzeba zaznaczyć, że wiele wypowiedzi w ankietach to wyraz pozytywnego stosunku studenta do realizacji zajęć dydaktycznych. Dyrekcja IPiD regularnie omawia z pracownikami badawczo-dydaktycznymi i dydaktycznymi wyniki ankietyzacji.

Ważną rolę w doskonaleniu działań dydaktycznych w uczelni pełni też doradczy komentarz przekazywany przez starostów danych roczników studiów, przedstawicieli specjalności oraz przedstawicieli Samorządu Studentów w trakcie cyklicznych spotkań z Dyrekcją IPiD, kierownikiem kierunku, opiekunami roczników i koordynatorami praktyk. W zebraniach mogą uczestniczyć wszyscy zainteresowani studenci.

Na poprawę jakości kształcenia mają także wpływ interesariusze zewnętrzni. Opinie uzyskane od interesariuszy zewnętrznych i Rady Interesariuszy Zewnętrznych kierunku filologia polska mają wymierny wpływ na programy kształcenia. Przykładowo, w toku takich działań m.in. poszerzono propozycje przedmiotów dla studentów specjalności edytorstwo. Opinie interesariuszy miały wpływ na doskonalenie harmonogramów studiów dla specjalności nauczycielskiej, zgodnych z obowiązującym standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Kształcenie studentów specjalności nauczycielskiej na kierunku filologia polska rozpoczyna się od pierwszego semestru studiów I stopnia realizacją modułu psychologiczno-pedagogicznego i przedmiotu emisja głosu, na drugim roku realizowane są podstawy dydaktyki i warsztaty metodyczne, a następnie odbywa się praktyka pedagogiczna. W semestrach czwartym i piątym studenci realizują przedmioty z zakresu metodyki nauczania literatury i języka polskiego oraz odbywają praktykę języka polskiego w szkole podstawowej. Równolegle, prowadzone są zajęcia do wyboru, literatura dla dzieci i młodzieży oraz sztuka pisania. Absolwent uzyska kwalifikacje do nauczania przedmiotu we wszystkich typach szkół po ukończeniu studiów II stopnia.

Powyższe przykładowe działania pokazują, że zarówno interesariusze wewnętrzni, jak i zewnętrzni mają realny wpływ na kształtowanie programów studiów, harmonogramów studiów i harmonogramów zajęć dydaktycznych na kierunku filologia polska. Warunkiem koniecznym akceptacji programów i harmonogramów studiów dla cyklu kształcenia jest pozytywna opinia Samorządu Studenckiego.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

9.1. Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

Informacja o kierunku możliwa jest dzięki szerokiemu spektrum kanałów komunikacyjnych, począwszy od tradycyjnych, jak tablice informacyjne w siedzibie Instytutu, materiały informacyjne udostępniane podczas organizowanych wydarzeń, m.in. Dni Polonistyki i Dziennikarstwa, wykłady dla uczniów szkół średnich, warsztaty itp., po dominujące dziś – nowoczesne, jak strony internetowe oraz portale społecznościowe. Dostęp do aktualnych, dostosowanych do potrzeb różnych grup odbiorców, informacji o kierunku filologia polska zapewnia jednostka prowadząca kształcenie kierunkowe, tj. KNH i IPiD oraz kanały informacyjne funkcjonujące na poziomie Uczelni.

Podstawowym narzędziem udostępniania informacji o Uczelni i aktualnych wydarzeniach, w tym o zasadach rekrutacji, programach studiów, realizacji kształcenia i ofercie edukacyjnej, adresowanych do różnych grup odbiorców, jest strona internetowa UR: <https://www.ur.edu.pl/>. Strona startowa posiada szereg zakładek, podzielonych na kategorie: Uniwersytet, Kolegia, Kandydat, Student, Doktorant, Pracownik, a także skróty do najbardziej użytkowanych działów, jak: Biblioteka, Wirtualna Uczelnia, BON, Centrum Kształcenia na Odległość, Pliki do pobrania, RODO.

Aktualności i bieżące akty prawne, w tym Zarządzenia Rektora zamieszczane są na stronie UR. Dostęp do informacji o kierunku filologia polska i jednostki: Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa znajdują się na stronie Kolegium Nauk Humanistycznych: <https://www.ur.edu.pl/kolegia/kolegium-nauk-humanistycznych>. Studenci i inni zainteresowani odbiorcy w zakładce kierunku filologia polska mogą znaleźć informacje ułożone według struktury: Ogłoszenia, Kierownik i zespół programowy kierunku, programy studiów, harmonogramy studiów, sylabusy, rozkłady zajęć, praktyki programowe, sesja egzaminacyjna. Na stronie IPiD znajdują się m.in. informacje o strukturze Instytutu, działalności naukowej, w tym o wydawanych w Instytucie czasopismach ([Czasopisma naukowe – Uniwersytet Rzeszowski \(ur.edu.pl\)](https://www.ur.edu.pl/Czasopisma-naukowe)), Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego, Egzaminie Certyfikатовym z Języka Polskiego jako Obcego, a także informacje o wykładach, spotkaniach naukowych, konferencjach organizowanych w IPiD.

Dla kandydatów na studia przygotowany został serwis na stronie internetowej UR: <https://www.ur.edu.pl/kandydat>, zawierający wszystkie niezbędne informacje, w tym, m.in. ofertę edukacyjną, warunki i tryb rekrutacji, kryteria kwalifikacji, terminy postępowania kwalifikacyjnego. Serwis ten jest zintegrowany z uczelnianym systemem dla kandydatów i systemem rekrutacyjnym: <https://irk.ur.edu.pl/WR>. Kandydaci na studia I i II stopnia na kierunku filologia polska znajdą tam także opis kierunku, charakterystykę sylwetki absolwenta oraz informacje o perspektywach zawodowych absolwentów: [Oferta edukacyjna UR](#).

Poza ogólnouczelnianą stroną internetową informacje o ofercie studiów na kierunku filologia polska prezentowane są podczas Drzwi Otwartych (w czasie pandemii wydarzenie jest organizowane on-line), na Facebooku UR, a także na stronie internetowej KNH. Corocznie przygotowywane są w UR i przesyłane m.in. do szkół średnich foldery promocyjne na temat oferty kształcenia, które otrzymują maturzyści. Foldery i plakaty promocyjne są również przygotowywane w IPiD. Są one dostępne m.in. w sekretariacie i holu Instytutu, a także prezentowane i przesyłane do szkół oraz interesariuszy zewnętrznych, a wersje elektroniczne zamieszczane są na stronie jednostki i Facebooku IPiD. W promocję kierunku filologia polska aktywnie włączają się studenci i doktoranci, organizując np. w ramach działalności kół naukowych konkursy i przygotowując foldery do zamieszczenia na Facebooku IPiD.

Studenci Kolegium Nauk Humanistycznych w tym kierunku filologia polska w zakładce Student znajdują wszystkie informacje związane z kształceniem, obsługiwane przez Dziekanat, min. dotyczące pomocy materialnej, działalności studenckiej, procedury dyplomowania oraz regulaminy i wzory pism. Znajdują się tam również informacje o Radzie Dydaktycznej KNH, jakości kształcenia w UR i Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia w KNH, a także informacje o dyżurach konsultacyjnych kadry naukowo-dydaktycznej IPiD.

Studentom, nauczycielom, akademickim i pracownikom administracji służy system Wirtualna Uczelnia, będący integralną częścią strony internetowej UR. W ramach poszczególnych modułów studenci korzystają z elektronicznego indeksu, mają wgląd do ocen z poszczególnych przedmiotów, programu kształcenia, dyplomowania, ankiet oceny prowadzącego przedmiot itp., prowadzący do list/grup studentów, z którymi prowadzą zajęcia, protokołów zaliczeniowych i egzaminacyjnych oraz wyników ankietyzacji dotyczących prowadzonych przedmiotów. Pracownicy administracji mają możliwość tworzenia statystyk ocen itd. System WU umożliwia również wysyłanie wiadomości do studentów, zamieszczanie ogłoszeń i materiałów dydaktycznych. System funkcjonuje zgodnie z polityką RODO.

Warto podkreślić, że zaprezentowana strona internetowa funkcjonuje w takim układzie od roku 2019, tj. od wprowadzenia zmian w strukturze jednostek UR. Do roku 2019 Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa (wcześniej: Instytut Filologii Polskiej) posiadał własną stronę internetową, na której zamieszczane były wszystkie informacje związane z dydaktyką oraz działalnością naukową jednostki. Instytut od lat publikuje aktualne, obiektywne i łatwo dostępne informacje na temat kształcenia i prowadzonej działalności naukowej, kierowane do różnych grup odbiorców. Dostępność informacji

ma za zadanie m.in. ułatwienie dotarcia z ofertą IPiD do studentów, pracowników, kandydatów na studia i interesariuszy zewnętrznych.

9.2. Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczność działań doskonalących w tym zakresie

Ocena możliwości publicznego dostępu do informacji odbywa się na kilku poziomach. Bieżący dostęp do aktualizacji danych mają pracownicy Dziekanatu KNH, odpowiedzialni za zamieszczanie aktualnych informacji. Zatrudniony w KNH informatyk, zamieszcza na stronie internetowej informacje dotyczące realizowanego procesu kształcenia w poszczególnych jednostkach i na prowadzonych kierunkach studiów. Informacje związane z organizacją kształcenia na kierunku filologia polska przygotowuje Kierownik kierunku i Zespół Programowy kierunku. Przygotowane przez Dyрекcję informacje o działalności naukowej IPiD zamieszcza na stronie internetowej osoba zatrudniona w Biurze Prorektora KNH.

Studenci kierunku mają możliwość dokonania oceny dostępu do informacji o harmonogramach studiów, sylabusach przedmiotów czy też bieżących zmianach w organizacji zajęć za pośrednictwem anonimowej ankiety dotyczącej oceny warunków studiowania. W tej ankiecie mogą również zasugerować zmiany na rzecz poprawy dostępności informacji.

Studenci i nauczyciele akademicy mają dostęp do opracowanych przez Komisję ds. Kształcenia wyników badań ankietowych prowadzącego przedmiot, warunków studiowania, nauki zdalnej: [Badanie jakości kształcenia](#). Rekomendacje Komisji ds. Kształcenia wynikające z badań ankietowych są na bieżąco omawiane podczas posiedzeń Rady Dydaktycznej KNH i Rady Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa oraz na zebraniach ze studentami. Wnioski i oceny przyczyniają się do wprowadzania skutecznych działań naprawczych w zakresie doskonalenia dostępu do informacji. Przykładem podjętych działań doskonalących było dodanie na stronie internetowej UR zakładki *COVID INFO*, gdzie studenci mogli znaleźć wszystkie bieżące zarządzenia Rektora, komunikaty oraz informacje związane z organizacją kształcenia w okresie pandemii. Również nazwa dotychczasowej podstrony *Kształcenie*, została rozbudowana i w obecnym kształcie brzmi: *Kształcenie, jakość kształcenia*.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1. Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku

Nowe przepisy ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* i wyzwania, jakie w obliczu tych przepisów postawiono uczelniom wyższym, przyczyniły się do reorganizacji dotychczasowej struktury Uniwersytetu Rzeszowskiego, jak również zmian w strukturze systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz procesu zarządzania kierunkiem. Zgodnie z postanowieniami [Uchwały nr 508/11/2019](#) Senatu UR z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim, strukturę WSZJK na poziomie kolegium tworzą wyszczególnione również w Statucie UR zespoły programowe kierunków studiów i Rada Dydaktyczna Kolegium, zaś na poziomie Uczelni – Komisja ds. Kształcenia. Szczegółowe zadania tych organów zostały określone w [Zarządzeniu Rektora nr 83/2019](#) z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie szczegółowych zadań Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim, z uwzględnieniem zmian określonych w [Zarządzeniu nr 133/2020](#) z 23 listopada 2020 r.

Nadzór merytoryczny nad kierunkiem studiów sprawuje zespół programowy kierunku studiów powołany przez Prorektora ds. Kolegium. W skład Zespołu Programowego kierunku filologia polska wchodzi nauczyciele akademicy posiadający dorobek naukowy w dyscyplinach literaturoznawstwo (w tym jedna osoba posiadająca również dorobek z kulturoznawstwa oraz teatrologii – do 2019 roku z 25% udziałem w dyscyplinie nauki o sztuce) i językoznawstwo oraz przedstawiciel studentów. Pracownikiem zespołu programowego przewodniczy kierownik kierunku, wyłoniony spośród członków zespołu i powołany przez Rektora UR (na wniosek Dyrektora Instytutu). Kierownik kierunku kieruje pracami zespołu programowego, w szczególności w zakresie tworzenia dokumentacji programu studiów, jego oceny i ewaluacji. Sprawuje również nadzór nad procesem dydaktycznym, organizacją i przebiegiem praktyk programowych studentów. Kierownicy kierunków wraz z Dziekanem Kolegium Nauk Humanistycznych, prodziekanami, przedstawicielami studentów i administracją tworzą Radę Dydaktyczną Kolegium, która jest odpowiedzialna za kształtowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Kolegium, jego ewaluację i doskonalenie. Rada Dydaktyczna opiniuje zmiany w programach studiów, analizuje i doskonali funkcjonujące w kolegium procedury zapewnienia jakości kształcenia oraz inicjuje działania na rzecz doskonalenia jakości kształcenia z uwzględnieniem:

- wyników przeglądu i oceny programów dokonywanej przez zespoły programowe kierunków studiów;
- wyników badań prowadzonych w ramach WSZJK;
- oceny jakości kształcenia przeprowadzanej przez Polską Komisję Akredytacyjną;
- oceny dostępności informacji o programach studiów, sylabusach przedmiotów oraz podejmowanych przez jednostkę działaniach na rzecz oceny i doskonalenia programów.

Skład Rady Dydaktycznej oraz Regulamin dostępne są na stronie internetowej KNH ([Wykaz członków Rady Dydaktycznej Kolegium w kadencji 2020-2024](#); [Regulamin Rady Dydaktycznej Kolegium](#)).

Nadzór nad funkcjonowaniem systemu zapewnienia jakości kształcenia w Kolegium Nauk Humanistycznych sprawuje Dziekan, który w celu efektywnej realizacji zadań WSZJK ma również prawo do powołania komisji doraźnych do oceny lub wypracowania określonych rozwiązań. W KNH powołano działające w poszczególnych jednostkach Zespoły ds. Oceny Jakościowej Prac Dyplomowych oraz Zespoły ds. Infrastruktury. Wnioski i opinie ww. zespołów dotyczące analizy jakościowej prac dyplomowych oraz przeglądu infrastruktury dydaktycznej i naukowej służą doskonaleniu jakości kształcenia na kierunku filologia polska.

Dziekan Kolegium koordynuje także sprawy studenckie, nadzoruje przebieg procesu kształcenia na prowadzonych przez jednostkę kierunkach, w porozumieniu z dyrektorami instytutów zatwierdza obsadę zajęć dydaktycznych (z uwzględnieniem zapewnienia spójności programów z prowadzonymi badaniami naukowymi). Opiekę administracyjną i organizacyjną nad kierunkiem sprawują pracownicy administracyjni Dziekanatu Kolegium Nauk Humanistycznych, którego pracami kieruje dyrektor dziekanatu. Dziekanat składa się z sekcji odpowiadających za obsługę toku studiów, działalności dydaktycznej, spraw socjalnych studentów, jakości kształcenia i akredytacji, praktyk studenckich.

10.2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Wytyczne w zakresie projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów określa Uchwała nr 413/02/2019 Senatu UR z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie wytycznych dotyczących projektowania programów studiów wyższych w Uniwersytecie Rzeszowskim, z późn. zm. Szczegółowe zasady dotyczące projektowania programów oraz sporządzania ich dokumentacji określa Zarządzenie nr 12/2019 Rektora UR z dnia 7 marca 2019 r., z późn. zm. Powyższe akty prawne udostępnione są na stronie Uczelni: <https://www.ur.edu.pl/student/jakosc-ksztalcenia/akty-prawne/akty-prawne-wewnetrzne>. W procesie projektowania i doskonalenia programów na kierunku filologia polska uwzględniane są zarówno wnioski i opinie interesariuszy wewnętrznych (tj. studentów, nauczycieli akademickich), jak i zewnętrznych, pozyskanych od instytucji związanych z edukacją, tj. nauczycieli języka polskiego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, a także od dyrektorów

wydawnictw, pracowników instytucji kultury oraz przedstawicieli firm związanych z zarządzaniem marką i PR. Szczególnie istotne i cenne w bieżącej ocenie procesu kształcenia są opinie przedstawicieli instytucji, w których studenci kierunku realizują praktyki programowe.

Studenci włączani są w proces projektowania i oceny programów poprzez udział w pracach zespołu programowego, w Radzie Dydaktycznej, Komisji ds. Kształcenia oraz w Senacie. Opinie studentów na temat programu pozyskiwane są przez ich przedstawicieli zaangażowanych w prace powyższych organów. Studenci mogą również zgłaszać uwagi i sugestie w sprawie programu studiów oraz jego realizacji do opiekuna roku, kierownika kierunku bądź dziekana. Przykładowe wnioski studentów uwzględnione w programie studiów dotyczyły potrzeby wprowadzenia zajęć o charakterze warsztatowym na studiach I i II stopnia o specjalności nauczycielskiej oraz związanych z organizacją pracy i działalnością marketingową w wydawnictwach na specjalności edytorstwo studiów I stopnia, a w harmonogramach studiów – modyfikacji w zakresie przedmiotów do wyboru na studiach II stopnia.

Proces ustalenia programu studiów lub zmian w programie ma następujący przebieg:

- wypracowanie dokumentacji w zespole programowym kierunku studiów;
- zgłoszenie przez kierownika kierunku do Rady Dydaktycznej Kolegium wniosku w tej sprawie;
- analiza formalno-prawna dokumentacji programu przez pracowników Sekcji Jakości i Akredytacji dziekanatu;
- zaopiniowanie projektu programu przez Radę Dydaktyczną Kolegium;
- przekazanie projektu programu wraz z opinią Samorządu Studentów na Senat, za pośrednictwem Działu Jakości i Akredytacji UR;
- analiza kompletności dokumentacji przez Dział Jakości i Akredytacji oraz sporządzenie projektu uchwały Senatu;
- opiniowanie projektu uchwały przez Komisję ds. Kształcenia;
- ustalenie programu przez Senat UR.

Na podstawie przyjętego przez Senat programu studiów, Rada Dydaktyczna Kolegium ustala szczegółowy harmonogram studiów.

10.3. Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach

Monitorowanie programu studiów i założonych w programie efektów uczenia się prowadzone jest kompleksowo przez Zespół Programowy kierunku filologia polska oraz Radę Dydaktyczną Kolegium Nauk Humanistycznych. Ewaluacja przeprowadzana przez zespół programowy odbywa się w oparciu o analizę sylabusów przedmiotów pod kątem: spójności efektów przedmiotowych z efektami uczenia się dla kierunku; doboru metod kształcenia i oceniania do zakładanych efektów uczenia się; zgodności treści przedmiotowych z aktualnym stanem wiedzy z literaturoznawstwa, językoznawstwa lub nauk o kulturze i religii; poprawności szacowania bilansu nakładu pracy studenta; doboru aktualnej literatury. Analizie podlegają także programowe praktyki zawodowe studentów w zakresie zgodności profilu działalności instytucji przyjmujących studentów na praktyki z efektami uczenia się wymaganymi do uzyskania w ramach praktyk. Ponadto, zespół programowy dokonuje weryfikacji obsady kadrowej kierunku w zakresie zgodności kwalifikacji kadry z prowadzonymi zajęciami. Zasadnicze kryteria doboru obsady zajęć stanowią: obszar zainteresowań naukowych, badania naukowe prowadzone przez pracowników, kompetencje dydaktyczne i doświadczenie zawodowe związane z prowadzeniem przedmiotów w obrębie specjalności.

Monitorowaniu podlega również proces dyplomowania, zarówno w zakresie analizy, jak i zatwierdzania tematyki prac dyplomowych, oraz weryfikacji obronionych prac. Mając na uwadze zapewnienie jakości procesu dyplomowania, w kolegium został przyjęty Uchwałą Rady Dydaktycznej Regulamin dyplomowania ([Regulamin dyplomowania](#)). Oceny jakości prac dyplomowych oraz recenzji prac dokonuje powołany przez Dziekana Kolegium Zespół ds. Oceny Jakościowej Prac Dyplomowych, w oparciu o przyjęte w Uczelni kryteria, określone w Procedurze z dnia 14 stycznia 2021 r.

(ogólnouczelniane procedury dostępne są na stronie Uczelni pod adresem: <https://www.ur.edu.pl/student/jakosc-ksztalcenia/wewnetrzny-system-zapewnienia-jakosci-ksztalcenia/badanie-jakosci-ksztalcenia/wzory-i-procedury>).

Do zadań instytutowego ZOJPD należy wstępna weryfikacja tematów prac dyplomowych zgodnie z założeniem, że temat powinien być zgodny z profilem badawczym promotora (przed ich zatwierdzeniem przez Radę Instytutu) a także analiza jakościowa procesu dyplomowania, polegająca na ocenie wybranych prac dyplomowych, recenzji i protokółów egzaminacyjnych. Podczas oceny jakościowej prac bierze się pod uwagę: zgodność tematu pracy z efektami uczenia się dla kierunku studiów oraz jego zakresem, zgodność treści pracy z jej tematem, strukturę pracy, poprawność stosowanych metod, narzędzi i technik badawczych, poprawność terminologiczną oraz językowo-stylistyczną, dobór i liczbę wykorzystanej w pracy literatury przedmiotu i zasadność oceny przyznanej przez promotora pracy (czy jest adekwatna do prezentowanego poziomu pracy i uwzględnia argumentację dla przyznanej oceny) oraz przez recenzenta (czy jest adekwatna do prezentowanego poziomu pracy i w części merytorycznej jest wnikliwa).

System monitorowania osiągniętych efektów uczenia się obejmuje również analizę wyników ankiet studenckich, dotyczących oceny prowadzących zajęcia oraz wnioski z hospitacji zajęć, które przeprowadzane są zgodnie z określoną w UR procedurą.

W związku z sytuacją epidemiczną i związaną z tym koniecznością realizacji zajęć w formie zdalnej, w Uczelni wdrożono szereg procedur i wytycznych mających na celu zapewnienie prawidłowej realizacji zajęć oraz weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W celu ewaluacji jakości procesu nauczania organizowanego w tej formie, z inicjatywy Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia oraz w porozumieniu z Samorządem Studentów, przeprowadzono pod koniec roku akademickiego 2019/2020 *Ankiętę oceny nauki zdalnej*. Przesłane przez Dział Jakości i Akredytacji szczegółowe wyniki ankiet zostały przeanalizowane przez zespół programowy kierunku oraz wykorzystane w celu doskonalenia form prowadzonych zajęć w roku akademickim 2020/2021. W odniesieniu do kształcenia w formie zdalnej na kierunku filologia polska studenci wskazywali m.in. następujące niedociągnięcia: brak bezpośredniego kontaktu z prowadzącymi zajęcia, przeciążenie materiałami (zadaniami) do samodzielnej realizacji oraz problemy techniczne z połączeniem internetowym. Prócz uwag krytycznych biorący udział w badaniach wymieniali także mocne strony kształcenia zdalnego. Studenci podkreślali możliwość samodzielnego przygotowania materiału, który jest potrzebny do danych zajęć, egzaminów i zadań, współpracę z życzliwymi wykładowcami, którzy służyli pomocą w rozwiązywaniu problemów, mniejszy stres niż na zajęciach na Uczelni, większą motywację i spokój, możliwość wystuchania wykładów w domu.

Wnioski z ogólnouczelnianych badań ankietowych stanowią podstawę do opracowania przez Dział Jakości i Akredytacji rekomendacji oraz propozycji działań na rzecz poprawy jakości kształcenia. Powyższy dokument podlega analizie i weryfikacji przez Komisję ds. Kształcenia, a podjęta przez Komisję stosowna uchwała w sprawie ustalenia rekomendacji, po ostatecznym zatwierdzeniu przez Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia, jest przekazywana do odpowiednich jednostek Uczelni (adresatów rekomendacji). Rekomendacje Komisji ds. Kształcenia wynikające z badań ankietowych realizowanych w poprzednim roku akademickim dostępne są pod adresem: <https://www.ur.edu.pl/student/jakosc-ksztalcenia/wewnetrzny-system-zapewnienia-jakosci-ksztalcenia/prace-w-ramach-wewnetrznego-systemu-zapewienia-jak>.

Od 2011 roku, w Uczelni monitorowana jest jakość kształcenia w jednostkach organizacyjnych, w oparciu o przyjęty wzór formularza oceny jednostki. W poprzedniej strukturze UR badanie realizowane było na wydziałach, a sporządzany przez Dział Jakości i Akredytacji raport z analizy wyników stanowił jedno z narzędzi oceny sposobu funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia w tych jednostkach oraz podstawę do sformułowania rekomendacji na rzecz jego doskonalenia. Rekomendacje po zatwierdzeniu przez Zespół Uczelniany były przekazywane do

Dziekanów wydziałów. Obecnie, w nowej strukturze Uczelni, badanie jakości prowadzone jest zarówno na poziomie kierunków studiów jak również na poziomie kolegiów (w oparciu o ustalone przez Komisję ds. Kształcenia dwa wzory formularzy), co pozwala na dokonanie kompleksowej analizy i oceny procesu zarządzania kierunkiem. Ustalone przez Komisję ds. Kształcenia w dniu 15 kwietnia 2021 r. [rekommendacje na rzecz poprawy jakości kształcenia](#), wynikające z badania za rok akad. 2019/2020, stanowią podstawę do podjęcia przez jednostki Uczelni działań doskonalących.

10.4. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystanie wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Ocena sposobów osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na kierunku filologia polska dokonywana jest na bieżąco na podstawie analizy wyników sesji egzaminacyjnych oraz wyników ocen ankietowych poszczególnych zajęć. Ankiety realizowane są w formie elektronicznej po każdym semestrze i poza pytaniami zamkniętymi pozwalają studentom na wpisanie dodatkowych uwag i sugestii w zakresie prowadzonych przez nauczyciela zajęć. Po zakończonej ankietyzacji dydaktycy mają wgląd do wyników własnej oceny na indywidualnym koncie w systemie Wirtualna Uczelnia. Niezależnie, Dział Jakości i Akredytacji przesyła na adres mailowy Dziekana wyniki ocen nauczycieli prowadzących zajęcia w Kolegium. Szczegółowe zasady ankietyzacji oraz sposób wykorzystania wyników określa [Zarządzenie 8/2020](#) Rektora UR z 29 stycznia 2020 r. w sprawie realizacji badań ankietowych w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia i analizy ich wyników na Uniwersytecie Rzeszowskim, z późn. zmianami określonymi w [Zarządzeniu nr 2/2021](#) Rektora UR z dnia 12 stycznia 2021r.

Źródłem wiedzy o sposobach oceny osiągnięcia efektów uczenia się są również sylabusy każdego z przedmiotów kształcenia na kierunku filologia polska. Stanowią one dla zespołu programowego kierunku źródło do oceny zarówno obranych kryteriów oceny w zestawieniu z kierunkowymi efektami uczenia się na studiach I lub II stopnia, jak i przydatności i funkcjonalności wskazanych w sylabusie metod dydaktycznych.

W ocenie uzyskanych efektów uczenia się uczestniczą również absolwenci kierunku filologia polska, którzy w ramach realizowanej ankiety *Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego* wyrażają swoją opinię na temat wykorzystania i przydatności w obecnej pracy zawodowej wiedzy i umiejętności zdobytych podczas studiów. Badanie realizowane jest przez Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego, a wyniki tego badania omawiane są na spotkaniach Uczelnianego Zespołu (obecnie Komisji ds. Kształcenia), przy udziale osób reprezentujących kierunki studiów. Od kilku lat, w Uczelni organizowane są również spotkania z udziałem pracowników Biura Informacji Statystycznej i Analiz WUP w Rzeszowie, poświęcone tematyce dostosowania oferty dydaktycznej UR do zapotrzebowania rynku pracy, w kontekście wyników badań prowadzonych przez Wojewódzki Urząd Pracy. Prezentacja wyników badań dotycząca podkarpackiego rynku pracy udostępniana jest na stronie Uczelni w zakładce <https://www.ur.edu.pl/student/jakosc-ksztalcenia/pliki-do-pobrania>.

10.5. Zakres, formy udziału i wpływ interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

Zakres, formy udziału i wpływ interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych dotyczy wielu aspektów doskonalenia i realizacji programów studiów. Są to sprawy bezpośrednio związane z procedurą kształcenia (programy i harmonogramy studiów, sylabusy, organizacja i przebieg praktyk zawodowych), ale także elementy współtworzące warunki do efektywnej pracy dydaktycznej (zamiana formy ćwiczeń audytoryjnych na warsztatowe, dostosowanie kształcenia do zmian w otoczeniu społecznym np. zdalna forma zajęć na platformie MS Teams). Ważne jest też, służące umiędzynarodowieniu i podniesieniu kompetencji absolwentów filologii polskiej na rynku pracy, fakultatywne wprowadzenie oferty zajęć w języku angielskim.

W Instytucie Polonistyki i Dziennikarstwa na potrzeby doskonalenia programów kształcenia zgodnie z oczekiwaniami rynku pracy przeprowadzana jest również ocena jakości praktyk zawodowych odbywanych przez studentów filologii polskiej. Analizowane są pisemne opinie i wnioski opiekunów praktyk – interesariuszy zewnętrznych – reprezentujących właściwe instytucje, a także notatki hospitacyjne z przebiegu praktyk i dzienniki praktyk prowadzone przez studentów odbywających praktyki. Pomocna jest także analiza sprawozdań z praktyk sporządzona przez koordynatorów i spotkania podsumowujące przebieg praktyk z dyrektorami szkół i instytucji, w których studenci odbywają praktyki.

10.6. Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku

Uczelnia w ramach WSZJK prowadzi również monitoring wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia dokonanych przez Polską Komisję Akredytacyjną. Opracowane przez Dział Jakości i Akredytacji sprawozdania na podstawie raportów powizytacyjnych PKA, uwzględniają najczęściej powtarzające się uwagi i zalecenia oraz dobre praktyki, które spotkały się z uznaniem Zespołów Wizytujących PKA. Sprawozdania omawiane były w trakcie posiedzeń Uczelnianego Zespołu, a następnie publikowane na stronie internetowej Uczelni. W IPiD, uwzględniając zalecenia ZO PKA, dokonano m.in. przeglądu sylabusów i propozycji przedmiotów do wyboru, poddano analizie jakościowej pracę dyplomową. Zwrócono uwagę na procedury dotyczące naboru na specjalności i seminaria oraz na skuteczną i przejrzystą informację w tym zakresie, a także na publikowanie wniosków wynikających z analizy ankiet studenckich i informowanie o podejmowanych na ich podstawie działaniach służących ewaluacji procesu kształcenia.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony 1. Wysoko wykwalifikowana kadra badawczo-dydaktyczna posiadająca wszechstronne kompetencje dydaktyczne. 2. Oferta kształcenia w zakresie specjalności dostosowywana do zapotrzebowania rynku pracy. 3. Bardzo dobra baza infrastrukturalna. 4. Liczne i różnorodne inicjatywy badawcze i dydaktyczne oraz propozycje kulturalne adresowane do studentów i pracowników (np. publikacje, konferencje, spotkania).	Słabe strony 1. Ograniczenie środków finansowych przeznaczonych na dydaktykę. 2. Limity studentów, które utrudniają utworzenie wszystkich oferowanych specjalności.
Czynniki zewnętrzne	Szanse 1. Rozwijanie współpracy i mobilności krajowej oraz międzynarodowej zarówno studentów, jak i kadry badawczo-dydaktycznej. 2. Rozwijanie umiędzynarodowienia studiów na kierunku filologia polska. 3. Dalszy rozwój współpracy z instytucjami zewnętrznymi, m.in. w zakresie prowadzenia badań naukowych, doskonalenia programów studiów, realizacji praktyk zawodowych przez studentów i możliwości podjęcia pracy przez absolwentów.	Zagrożenia 1. Zmniejszająca się liczba studentów i kandydatów na studia. 2. Aktywność zawodowa studentów, która utrudnia organizację procesu kształcenia. 3. Ograniczenia związane z pandemią Covid-19, uniemożliwiające prowadzenie zajęć dydaktycznych w formie bezpośredniego kontaktu.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

Rzeszów, dnia 14 września 2021 r.

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	33	35		
	II	32	33		
	III	36	32		
II stopnia	I	34	33		
	II	40	26		
Razem:		175	159		

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny⁴

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2020	44	28		
	2019	43	30		
	2018	51	38		
II stopnia	2020	34	34		
	2019	37	33		
	2018	33	32		
Razem:		242	195		

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku). Zestawienie uwzględnia dane do roku akad. 2020/2021. Rekrutacja na rok akad. 2021/2022 nie została zakończona.

⁴ W zestawieniu nie ujęto liczby absolwentów kierunku filologia polska studiów I i II stopnia w roku ukończenia studiów: 2021 ze względu na brak pełnych danych dotyczących liczby absolwentów w roku akad. 2020/2021.

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)⁵

Filologia polska, studia stacjonarne I stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów/180 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	Specjalność nauczycielska: 2080 Specjalność edytorstwo: 2000
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	165 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Specjalność nauczycielska: 135 ECTS Specjalność edytorstwo: 126 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	10 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	55 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Specjalność nauczycielska: 13 ECTS Specjalność edytorstwo: 13 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Specjalność nauczycielska: 90 Specjalność edytorstwo: 100
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych	60

⁵ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Zestawienia przedstawiają dane z programów studiów obowiązujących od roku akad. 2021/2022.

studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	Nie dotyczy
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	Nie dotyczy

Filologia polska, studia stacjonarne II stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry/ 120 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	Specjalność nauczycielska: 1010 Specjalność edytorstwo: 830 Specjalność asystent kadr zarządzających i elit politycznych: 830
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	96 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	Specjalność nauczycielska: 92 ECTS Specjalność edytorstwo: 89 ECTS Specjalność asystent kadr zarządzających i elit politycznych: 97 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	41 ECTS

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Specjalność nauczycielska: 17 ECTS Specjalność edytorstwo: 3 ECTS Specjalność asystent kadr zarządzających i elit politycznych: 3 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Specjalność nauczycielska: 120 Specjalność edytorstwo: 30 Specjalność asystent kadr zarządzających i elit politycznych: 30
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. Nie dotyczy
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. Nie dotyczy

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁶

Filologia polska, studia stacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Wiedza o kulturze	Wykład	30	3

⁶Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Nauki pomocnicze filologii polskiej z technologią informacyjną	Ćwiczenia	30	3
Literatura staropolska	Wykład + ćwiczenia	30 + 30	4
Literatura oświeceniowa	Wykład + ćwiczenia	30 + 30	4
Literatura romantyzmu	Wykład + ćwiczenia	30 + 30	3
Literatura pozytywizmu	Wykład + ćwiczenia	30 + 30	3
Literatura Młodej Polski	Wykład + ćwiczenia	30 + 30	3
Literatura dwudziestolecia międzywojennego	Wykład + ćwiczenia	30 + 30	2
Literatura po 1939 r.	Wykład + ćwiczenia	30 + 60	5
Arcydzieła literatury powszechnej	Wykład	105	6
Poetyka	Wykład + ćwiczenia	30 + 30	5
Teoria literatury	Wykład	30	2
Analiza dzieła literackiego	Ćwiczenia	60	4
Gramatyka opisowa jęz. pol.	Wykład + ćwiczenia	60 + 90	14
Stylistyka praktyczna	Ćwiczenia	15	2
Kultura języka	Ćwiczenia	30	2
Leksykologia i leksykografia	Ćwiczenia	15	2
Lingwistyka tekstu	Ćwiczenia	15	2
Podstawy językoznawstwa	Wykład	30	2
Gramatyka historyczna języka polskiego z elementami historii języka	Wykład + ćwiczenia	45 + 45	8
Seminarium licencjackie	Seminarium	60	10

Przedmiot poszerzający wiedzę (opcja I) – do wyboru: Semestr V: Drama w kulturze i edukacji; Literatura pośród sztuk; Kultura audiowizualna; Warsztaty reżyserskie Semestr VI: Gatunki wypowiedzi w praktyce szkolnej; Krytyka literacka; Europejskie dziedzictwo kultury polskiej; Teksty kultury w edukacji	Ćwiczenia	30	2
Konwersatorium do wyboru (opcja II): Kultura mniejszości narodowych i etnicznych; Specyfika językowa regionu; Regionalizm i lokalizm w Unii Europejskiej; Komunikacja językowa a media	Konwersatoria	15	1
Wykład monograficzny (opcja III)	Wykład	15	1
Praca roczna	-	-	5
Razem:		1230 godzin	98 ECTS

Specjalność nauczycielska

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Podstawy dydaktyki	Wykład + ćwiczenia	15 + 15	2
Emisja głosu	Ćwiczenia	30	1
Metodyka nauczania literatury i języka polskiego	Wykład + ćwiczenia	30 + 60	9
Warsztaty metodyczne	Laboratoria	60	8

Literatura dla dzieci i młodzieży	Ćwiczenia	30	6
Opcja I: Retoryka i retoryczność tekstów literackich (XV-XIX w.)/ Współczesna kultura miasta i regionu (do wyboru)	Ćwiczenia	15	3
Opcja II: Adaptacje filmowe literatury/ Interpretacja dzieła literackiego w szkole podstawowej (do wyboru)	Ćwiczenia	15	4
Sztuka pisanie	Ćwiczenia	15	4
Razem:		285 godzin	37 ECTS

Specjalność edytorstwo

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Krytyczna analiza tekstu w praktyce redakcyjnej	Ćwiczenia	60	8
Podstawy poligrafii współczesnej	Ćwiczenia	15	2
Emisja głosu	Ćwiczenia	30	3
Językowe przygotowanie tekstu	Ćwiczenia	30	4
Retoryka i erystyka	Wykład + ćwiczenia	15+30	3
Podstawy tekstologii	Ćwiczenia	30	4
Opcja I: Retoryka i retoryczność tekstów antycznych/Warsztaty ortograficzne i interpunkcyjne (do wyboru)	Ćwiczenia	30	2
Opcja II: Retoryka i retoryczność tekstów literackich (XV-XIX w.)/ Język promocji i reklamy (do wyboru)	Ćwiczenia	30	2
Razem:		270 godzin	24 ECTS

Filologia polska, studia stacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/ niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Teoria kultury	Wykład	30	4
Konteksty literatury polskiej XX i XXI w.	Wykład + konwersatoria	30 + 30	6
Metodologia badań literackich	Wykład + konwersatoria	30 + 30	6
Retoryka w piśmiennictwie staropolskim i oświeceniowym	Konwersatoria	30	3
Konteksty literatury polskiej XIX w.	Konwersatoria	30	2
Współczesny język polski	Wykład + konwersatoria	30 + 30	6
Metodologia badań językoznawczych	Wykład + konwersatoria	30 + 30	6
Przedmiot do wyboru: Moduł literaturoznawczy – Dramat staropolski i oświeceniowy; Literatura i historia; Warsztaty krytycznoliterackie; Interpretacja i pragmatyka odbioru dzieła literackiego Moduł językoznawczy – Rozwój systemu językowego; Retoryka w komunikacji; Językowa i stylistyczna analiza tekstu; Praktyczne zastosowanie języka	Ćwiczenia	20	4
Przedmiot do wyboru: Moduł kulturoznawczo-metodyczny – Kultura i literatura sarmacka;	Ćwiczenia	20	4

Wybrane zagadnienia kultury XIX w.; Współczesna kultura literacka; Polska literatura migracyjna (unijna); Najnowsze metody badań literackich; Reżyseria; Nauczanie integrujące w edukacji polonistycznej			
Przedmiot do wyboru: Moduł literaturoznawczy – Literatura i filozofia; Literatura i mity Moduł językoznawczy – Terytorialne i socjologiczne zróżnicowanie polszczyzny; Wprowadzenie do onomastyki; Chwyty retoryczne	Konwersatoria	20	3
Przedmiot do wyboru: Moduł kulturoznawczo-metodyczny – Interpretacja tekstu w szkolnej edukacji polonistycznej; Organizacja pracy nauczyciela polonisty; Formy narracji graficznej	Konwersatoria	20	3
Seminarium magisterskie	Seminarium	105	23
Wykład monograficzny do seminarium	Wykład	15	1
Razem:		530 godzin	71 ECTS

Specjalność nauczycielska

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Metodyka nauczania literatury i języka polskiego	Wykład + ćwiczenia	15 + 75	10
Kompetencje nauczyciela polonisty	Ćwiczenia	30	1
Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych (na lekcjach języka polskiego)	Ćwiczenia	30	1
Warsztaty metodyczne	Laboratoria	75	7
Arteterapia	Ćwiczenia	15	2
Razem:		240 godzin	21 ECTS

Specjalność edytorstwo

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Podstawy edytorstwa	Wykład	15	2
O sztuce książki	Ćwiczenia	15	3
Dzieje książki i edytorstwo historyczne	Wykład	15	4
Kompozycja i estetyka tekstu	Ćwiczenia	15	4
Tekstologia	Ćwiczenia	15	2
Problemy poprawności językowej	Ćwiczenia	15	3
Razem:		90 godzin	18 ECTS

Specjalność asystent kadr zarządzających i elit politycznych

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Komunikacja interpersonalna	Wykład	15	4

Pragmatyka językowa	Ćwiczenia	15	2
Język reklamy i komunikacja marketingowa	Ćwiczenia	15	3
Techniki perswazji	Ćwiczenia	15	3
Redakcja tekstów użytkowych	Ćwiczenia	30	5
Retoryka stosowana	Ćwiczenia	15	3
Kody pozajęzykowe	Ćwiczenia	15	3
Współczesne życie kulturalne	Ćwiczenia	15	3
Razem:		135 godzin	26 ECTS

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁷

Filologia polska, studia stacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/ niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Psychologia	Wykład + ćwiczenia + zajęcia hospitacyjne	30 + 45 + 15	5
Pedagogika	Wykład + ćwiczenia + zajęcia hospitacyjne	30 + 50 + 10	5
Podstawy dydaktyki	Wykład + ćwiczenia	15 + 15	2
Emisja głosu	Ćwiczenia	30	1
Metodyka nauczania literatury i języka polskiego	Wykład + ćwiczenia	30 + 60	9
Warsztaty metodyczne	Laboratoria	60	8

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

Literatura dla dzieci i młodzieży	Ćwiczenia	30	6
Opcja I: Retoryka i retoryczność tekstów literackich (XV-XIX w.)/ Współczesna kultura miasta i regionu (do wyboru)	Ćwiczenia	15	3
Opcja II: Adaptacje filmowe literatury/ Interpretacja dzieła literackiego w szkole podstawowej (do wyboru)	Ćwiczenia	15	4
Sztuka pisania	Ćwiczenia	15	4
Praktyka pedagogiczna	Praktyka	30	2
Praktyka śródroczna z języka polskiego w szkole podstawowej	Praktyka	60	11
Razem:		555 godzin	60 ECTS

Filologia polska, studia stacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Psychologia	Ćwiczenia	15	1
Pedagogika	Ćwiczenia	15	1
Metodyka nauczania literatury i języka polskiego	Wykład + ćwiczenia	15 + 75	10
Kompetencje nauczyciela polonisty	Ćwiczenia	30	1

Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych (na lekcjach języka polskiego)	Ćwiczenia	30	1
Warsztaty metodyczne	Laboratoria	75	7
Arteterapia	Ćwiczenia	15	2
Praktyka śródroczna z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej	Praktyka	75	8
Praktyka ciągła z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej	Praktyka	45	9
Razem:		390 godzin	40 ECTS

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁸

Filologia polska, studia stacjonarne I stopnia⁹

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Język obcy nowożytny	Lektorat	I (30 godzin)	stacjonarne, I stopnia	angielski	28
Język obcy nowożytny	Lektorat	II (30 godzin)	stacjonarne, I stopnia	niemiecki	–
Język obcy nowożytny	Lektorat	I (30 godzin)	stacjonarne, I stopnia	francuski	3
Język obcy nowożytny	Lektorat	II (30 godzin)	stacjonarne, I stopnia	angielski	28

⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

⁹ Zajęcia realizowane w roku akad. 2020/2021; Popular Literatur (przedmiot fakultatywny, nieujęty w programie studiów).

Język obcy nowożytny	Lektorat	II(30 godzin)	stacjonarne, I stopnia	niemiecki	–
Język obcy nowożytny	Lektorat	II (30 godzin)	stacjonarne, I stopnia	francuski	3
Język obcy nowożytny	Lektorat	III (30 godzin)	stacjonarne, I stopnia	angielski	16
Język obcy nowożytny	Lektorat	III(30 godzin)	stacjonarne, I stopnia	niemiecki	6
Język obcy nowożytny	Lektorat	III (30 godzin)	stacjonarne, I stopnia	francuski	8 (1)
Język obcy nowożytny	Lektorat	IV(30 godzin)	stacjonarne, I stopnia	angielski	16
Język obcy nowożytny	Lektorat	IV (30 godzin)	stacjonarne, I stopnia	niemiecki	6
Język obcy nowożytny	Lektorat	IV(30 godzin)	stacjonarne, I stopnia	francuski	8 (1)
Łacina z elementami kultury antycznej	Lektorat	III (30 godzin)	stacjonarne, I stopnia	łaciński	30
Łacina z elementami kultury antycznej	Lektorat	IV (15 godzin)	stacjonarne, I stopnia	łaciński	30
Popular Literatur	Ćwiczenia	III (20 godzin)	stacjonarne, I stopnia	angielski	4
Popular Literatur	Ćwiczenia	V (20 godzin)	stacjonarne, I stopnia	angielski	4
Censorship in Literature and Culture*	Wykład	II (15 godzin)	stacjonarne, I stopnia	angielski	25

*Censorship in Literature and Culture (wykład monograficzny – do wyboru, rok akad. 2021/2022; zajęcia przygotowane także dla uczestników programu Erasmus+).

Filologia polska, studia stacjonarne II stopnia

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Język obcy nowożytny	Lektorat	I (30 godzin)	stacjonarne, II stopnia	angielski	17
Język obcy nowożytny	Lektorat	I (30 godzin)	stacjonarne, II stopnia	niemiecki	5

Język obcy nowożytny	Lektorat	I (30 godzin)	stacjonarne, II stopnia	francuski	10
Język obcy nowożytny	Lektorat	II (30 godzin)	stacjonarne, II stopnia	angielski	17
Język obcy nowożytny	Lektorat	II (30 godzin)	stacjonarne, II stopnia	niemiecki	5
Język obcy nowożytny	Lektorat	II (30 godzin)	stacjonarne, II stopnia	francuski	10

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

1A_ZAL_FP_UR – program studiów dla kierunku filologia polska o profilu ogólnoakademickim na studiach stacjonarnych I stopnia, opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.), obowiązujący od roku akad. 2019/2020

1B_ZAL_FP_UR – program studiów dla kierunku filologia polska o profilu ogólnoakademickim na studiach stacjonarnych II stopnia, opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.), obowiązujący od roku akad. 2019/2020

1C_ZAL_FP_UR – program studiów dla kierunku filologia polska o profilu ogólnoakademickim na studiach stacjonarnych I stopnia, opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.), obowiązujący od roku akad. 2021/2022

1D_ZAL_FP_UR – program studiów dla kierunku filologia polska o profilu ogólnoakademickim na studiach stacjonarnych II stopnia, opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.), obowiązujący od roku akad. 2021/2022

2_ZAL_FP_UR – obsada zajęć na kierunku filologia polska studiów stacjonarnych I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim w roku akademickim 2021/2022

3_ZAL_FP_UR – harmonogram zajęć na kierunku filologia polska studiów stacjonarnych I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim obowiązujący w semestrze zimowym roku akademickiego 2021/2022.

4A_ZAL_FP_UR – charakterystyka nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 oraz opiekunów prac dyplomowych i pozostałych prowadzących zajęcia na kierunku filologia polska

4B_ZAL_FP_UR – wykaz publikacji pracowników Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa Uniwersytetu Rzeszowskiego (2015-2020)

5_ZAL_FP_UR – Informacja o wynikach programowej oceny jakości kształcenia, która poprzedziła bieżącą ocenę

6A_ZAL_FP_UR – film prezentujący infrastrukturę Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa UR (charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku)

6B_ZAL_FP_UR – film prezentujący Bibliotekę Uniwersytetu Rzeszowskiego

7_ZAL_FP_UR – wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów

8_ZAL_FP_UR – działalność Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa UR w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia

9_ZAL_FP_UR – matryca realizacji efektów uczenia się określonych w załączniku nr 1 standardu kształcenia nauczycieli dla grupy przedmiotów B i C oraz D: filologia polska, specjalność nauczycielska

10A_ZAL_FP_UR – harmonogram studiów dla kierunku filologia polska studiów I stopnia obowiązujący od roku akad. 2019/2020

10B_ZAL_FP_UR – harmonogram studiów dla kierunku filologia polska studiów II stopnia obowiązujący od roku akad. 2019/2020

10C_ZAL_FP_UR – harmonogram studiów dla kierunku filologia polska studiów I stopnia obowiązujący od roku akad. 2021/2022

10D_ZAL_FP_UR – harmonogram studiów dla kierunku filologia polska studiów II stopnia obowiązujący od roku akad. 2021/2022

11A_ZAL_FP_UR – sylabusy dla kierunku filologia polska studiów I stopnia dla cyklu kształcenia 2020-2023

11B_ZAL_FP_UR – sylabusy dla kierunku filologia polska studiów II stopnia dla cyklu kształcenia 2020-2022.

